

การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับอนุบาล 1
โดยผ่านการเล่านิทาน

สุพัต สกุลดี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2561

The Development of creative thinking by using fables for kindergarten 1

Suppat Sakuldee

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

For the Degree of Master of Education

Department of Curriculum and Instruction

College of Education Science, Dhurakij Pundit University

2018

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับอนุบาล 1 โดยผ่านการเล่านิทาน
ชื่อผู้เขียน	สุพัต สกุดดี
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัญชลี ทองेम
สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา	2560

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นวิจัยทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับอนุบาล 1 โดยผ่านการเล่านิทาน 2) ศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนระดับอนุบาล 1 โดยผ่านการเล่านิทาน กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับอนุบาล 1 โรงเรียนสกุติประชาสรรค์ จะเซิงเทรา ซึ่งกำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1 ห้อง 28 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 1) แผนการเรียนรู้ โดยผ่านการเล่านิทาน จำนวน 4 แผน 2) แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ 3) แบบประเมินการคิดสร้างสรรค์ 4) แบบประเมินพฤติกรรม ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ผลการวิจัย พบว่า

1) การพัฒนาความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับอนุบาล 1 โดยผ่านการเล่านิทาน นักเรียนมีคะแนนผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 จากกิจกรรมการเล่านิทานด้วยปากเปล่า 22 คน คิดเป็นร้อยละ 78.57 การเล่านิทานโดยใช้หนังสือประกอบจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71 การเล่านิทานโดยใช้ภาพประกอบจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 82.14 และการเล่านิทานโดยใช้สื่อประกอบจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 89.29 และนักเรียนมีความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์ คือ ความคิดริเริ่มจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 67.86 ความคิดคล่องแคล่วจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 78.57 ความคิดยืดหยุ่นจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 64.29 และความคิดละเอียดลออจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 92.86 มีความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดละเอียดลออเป็นลำดับที่ 1 รองลงมาคือความคิดคล่องแคล่ว คิดริเริ่ม และคิดยืดหยุ่น ตามลำดับ

2) นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยผ่านการเล่านิทาน ระดับดีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 92.86 และระดับพอใช้จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7.14

คำสำคัญ: การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์, การเล่านิทาน, นักเรียนระดับอนุบาล

Thesis Title	The Development of creative thinking by using fables for kindergarten 1
Author	Suppat Sakuldee
Thesis advisor	Ass.Prof.Dr.Anchali Thongaime
Department	Curriculum and Instruction
Academic Year	2017

ABSTRACT

The objectives of this experimental research were to develop ability in creative thinking of children in kindergarten 1 through storytelling, and to study learning behaviors of children in kindergarten 1 through storytelling. The target subjects were 28 children studying in kindergarten 1, semester 2 of academic year 2017, Sakundeprachasan School in Chachoengsao province. The research instruments consisted of; 1) 4 learning plans through storytelling, 2) creative thinking test, 3) creative thinking evaluation, and 4) behavior evaluation test. The data were analyzed by mean and percentage. The research results found that:

1) In development of creative thinking ability of children in kindergarten 1 through storytelling, 22 children or 78.57% obtained score higher than 70 % from oral storytelling, 24 children or 85.71% from book based storytelling, 23 children or 82.14% from picture based storytelling, and 25 children or 89.29% from media based storytelling. In creative thinking ability, 19 children or 67.86% had originality, 22 children or 78.57% had fluency, 18 children or 64.29% had flexibility, and 26 children or 92.86% had elaboration. Elaboration was at the highest level, followed by fluency, originality, and flexibility respectively.

2) 26 children or 92.86% had learning behaviors through storytelling at a good level, and 2 children or 7.14% were at a moderate level.

Keywords: Creative thinking development, Storytelling, Kindergarten children

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีเป็นเพราะได้รับความกรุณาให้ความช่วยเหลือชี้แนะและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี ทองเอน อาจารย์ที่ปรึกษาที่ให้คำปรึกษาตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องของงานวิจัย ตลอดจนให้ความช่วยเหลือในการดำเนินการวิจัยมาตั้งแต่ต้นจนสำเร็จ ทำให้งานวิจัยมีคุณค่า ผู้วิจัยขอขอบพระคุณด้วยความเคารพอย่างสูง

กราบขอบพระคุณ ศาตราจารย์กิตติคุณ ดร.ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิภารัตน์ แสงจันทร์ และอาจารย์ ดร. ศศิธร อนันตโสภณ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้เกียรติมาเป็นคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และได้ให้คำปรึกษาพร้อมทั้งชี้แนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ส่งผลให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

กราบขอบพระคุณ คุณครูเพ็ญญา พิสมัย คุณครูประภัสสร ทิพย์ไสยาสน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมพร โกมารทัต ที่ให้คำแนะนำและตรวจสอบเครื่องมือในการค้นคว้าครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ โรงเรียนสกุศลดีประชาสรรค์ ที่อนุญาตให้ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยจนทำให้งานวิจัยเสร็จสิ้น

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดาและครอบครัวของผู้วิจัยที่คอยเป็นกำลังใจในการทำวิจัยครั้งนี้จนประสบผลสำเร็จ คุณประโยชน์ที่ได้จากการวิจัยนี้ ขอมอบแต่บิดา มารดา คณะครูคณาจารย์และผู้เกี่ยวข้องที่คอยช่วยเหลือให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์

สุพัต สกุศลดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ฉ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
2. แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย.....	7
2.2 หลักสูตรสถานศึกษา.....	11
2.3 พัฒนาการทางด้านสติปัญญา.....	17
2.4 การเล่นนิทาน.....	20
2.5 การคิดสร้างสรรค์.....	32
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	43
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	47
3.1 ประชากรเป้าหมาย.....	47
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	47
3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	48
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52

สารบัญ (ต่อ)

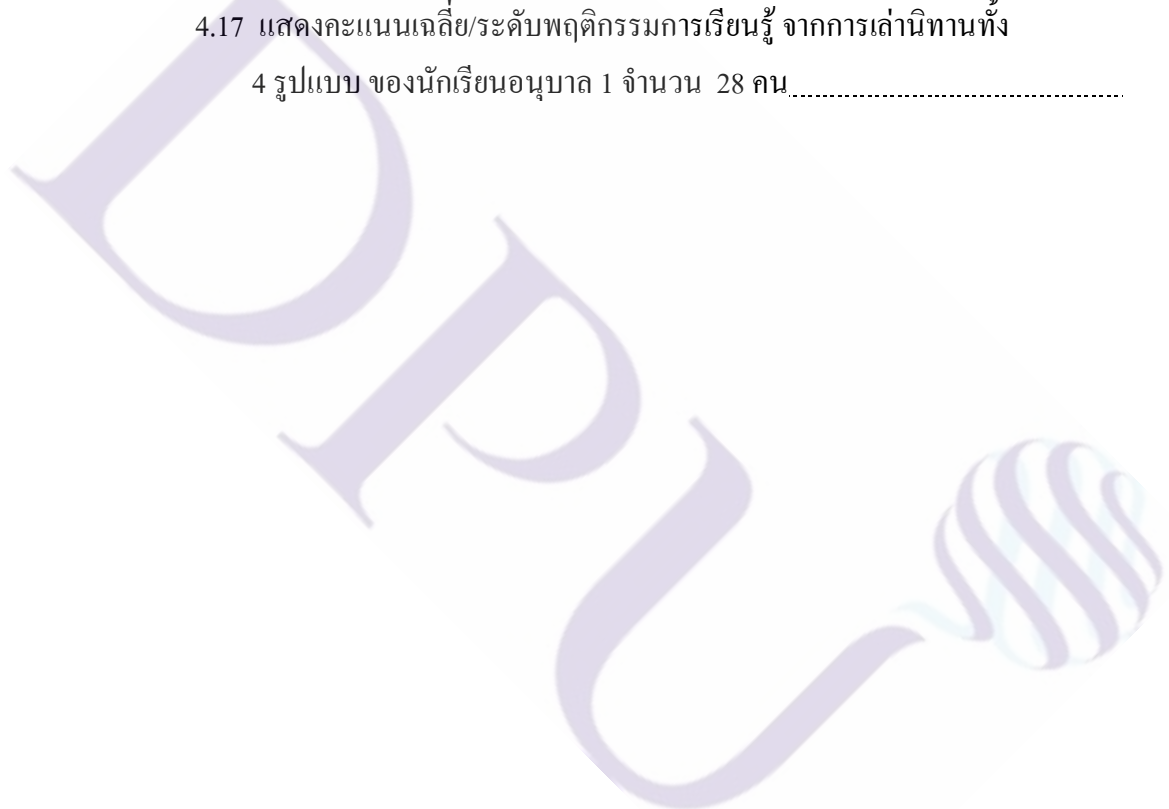
บทที่	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน ระดับอนุบาล 1 โดยผ่านการเล่านิทาน ซึ่งแบ่งการเล่านิทานออกเป็น 4 รูปแบบ.....	55
ตอนที่ 2. ผลการศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนระดับอนุบาล 1 โดยผ่าน การเล่านิทาน.....	71
5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	79
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	81
5.2 อภิปรายผล.....	82
5.3 ข้อค้นพบของงานวิจัย.....	85
5.4 ข้อเสนอแนะ.....	85
บรรณานุกรม.....	86
ภาคผนวก.....	90
ก แผนการจัดการเรียนรู้แบบทดสอบการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์โดยผ่านการเล่า นิทานของนักเรียนอนุบาล 1.....	91
ข แบบประเมินความคิดสร้างสรรค์แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้.....	134
ค ตารางแสดงการหาค่า IOC ของเครื่องมือ.....	142
ง ภาพกิจกรรม.....	150
ประวัติผู้เขียน.....	154

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 แสดงคะแนน/ร้อยละ ความคิดสร้างสรรค์จากการเล่านิทานด้วยปากเปล่า ของนักเรียนอนุบาล 1 จำนวน 28 คน.....	55
4.2 แสดงคะแนน/ร้อยละ ความคิดสร้างสรรค์จากการเล่านิทาน โดยใช้หนังสือ ประกอบของนักเรียนอนุบาล 1 จำนวน 28 คน.....	56
4.3 แสดงคะแนน/ร้อยละ ความคิดสร้างสรรค์จากการเล่านิทาน โดยใช้ภาพ ประกอบของนักเรียนอนุบาล 1 จำนวน 28 คน.....	58
4.4 แสดงคะแนน/ร้อยละ ความคิดสร้างสรรค์จากการเล่านิทาน โดยใช้สื่อ ประกอบของนักเรียนอนุบาล 1 จำนวน 28 คน.....	60
4.5 เปรียบเทียบคะแนน/ร้อยละ ความคิดสร้างสรรค์จากการเล่านิทานทั้ง 4 รูปแบบ ของนักเรียนอนุบาล 1 จำนวน 28 คน.....	61
4.6 แสดงลำดับ ของ ความคิดสร้างสรรค์ จากการเล่านิทานทั้ง 4 รูปแบบ.....	63
4.7 แสดงคะแนน/ร้อยละ ความคิดริเริ่มของนักเรียนอนุบาล 1 จากการเล่า นิทานทั้ง 4 รูปแบบ จำนวน 28 คน.....	64
4.8 แสดงคะแนน/ร้อยละ ความคิดคล่องแคล่วของนักเรียนอนุบาล 1 จากการเล่า นิทานทั้ง 4 รูปแบบ จำนวน 28 คน.....	65
4.9 แสดงคะแนน/ร้อยละ ความคิดยืดหยุ่นของนักเรียนอนุบาล 1 จากการเล่า นิทานทั้ง 4 รูปแบบ จำนวน 28 คน.....	66
4.10 แสดงคะแนน/ร้อยละความคิดละเอียดลออของนักเรียนอนุบาล 1 จากการเล่า นิทานทั้ง 4 รูปแบบ จำนวน 28 คน.....	68
4.11 เปรียบเทียบคะแนน/ร้อยละ ความคิดสร้างสรรค์จากการเล่านิทานทั้ง 4 รูปแบบ ของนักเรียนอนุบาล 1 จำนวน 28 คน.....	69
4.12 แสดงลำดับ ของ ความคิดสร้างสรรค์จากการเล่านิทานทั้ง 4 รูปแบบ.....	71
4.13 แสดงคะแนนเฉลี่ยของ พฤติกรรมการเรียนรู้ จากการเล่านิทานด้วย ปากเปล่าของนักเรียนอนุบาล 1 จำนวน 28 คน.....	71
4.14 แสดงคะแนนเฉลี่ยของ พฤติกรรมการเรียนรู้ จากการเล่านิทานโดยใช้ หนังสือประกอบของนักเรียนอนุบาล 1 จำนวน 28 คน.....	73

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.15 แสดงคะแนนเฉลี่ยของ พฤติกรรมการเรียนรู้ จากการเล่านิทานโดยใช้ ภาพประกอบของนักเรียนอนุบาล 1 จำนวน 28 คน.....	74
4.16 แสดงคะแนนเฉลี่ยของ พฤติกรรมการเรียนรู้ จากการเล่านิทานโดยใช้ สื่อประกอบของนักเรียนอนุบาล 1 จำนวน 28 คน.....	76
4.17 แสดงคะแนนเฉลี่ย/ระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ จากการเล่านิทานทั้ง 4 รูปแบบ ของนักเรียนอนุบาล 1 จำนวน 28 คน.....	77

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

จากนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย (0-5 ปี) ระยะยาว พ.ศ. 2550-2559 ได้ให้ความหมายของเด็กปฐมวัยว่า “เด็กปฐมวัย” คือ เด็กตั้งแต่ปฏิสนธิจนถึงอายุ 5 ปี 11 เดือน 29 วัน หรือต่ำกว่า 6 ปี การจัดการการศึกษานั้นได้แบ่งเป็น 3 รูปแบบคือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยการจัดการศึกษาปฐมวัย ต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และจัดกระบวนการเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน เนื่องจากช่วงปฐมวัยเป็นช่วงที่มีการพัฒนาการด้านสมอง และการเรียนรู้อย่างรวดเร็วที่สุด ดังนั้นจึงถือได้ว่าช่วงปฐมวัยเป็นช่วงวัยที่ต้องการการปลูกฝังดูแลเป็นพิเศษ เพื่อจะได้เป็นรากฐานที่สำคัญของการเรียนรู้ และการพัฒนาตลอดชีวิต ให้เติบโตเป็นเด็กฉลาดและประสบความสำเร็จในชีวิต (การดูแลและการศึกษาเด็กปฐมวัย, 2556)

สำหรับเด็กปฐมวัยซึ่งเป็นวัยที่กำลังเจริญเติบโตโดยไปพร้อมกันทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย สังคม อารมณ์จิตใจ และสติปัญญา พร้อมทั้งจะเรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัว ความคิดสร้างสรรค์ นับเป็นความสามารถที่สำคัญอย่างหนึ่งของมนุษย์ซึ่งมีคุณภาพมากกว่าความสามารถด้านอื่นๆ และเป็นปัจจัยที่จำเป็นยิ่งในการส่งเสริมความก้าวหน้าของประเทศ (อารี พันธุ์ณี, 2537, น.5) เด็กในช่วง 6 ขวบแรกของชีวิตเป็นระยะที่เด็กมีจินตนาการสูง ศักยภาพด้านความคิดสร้างสรรค์ กำลังพัฒนาหากเด็กได้รับการจัดประสบการณ์ หรือกิจกรรมที่เหมาะสมต่อเนื่อง เป็นลำดับก็เท่ากับเป็นการวางรากฐานที่มั่นคงสำหรับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กในวัยต่อมา (เยวพา เดชะคุปต์, 2542, น.86.) ตามทฤษฎีพัฒนาการของ อิริคสัน วัย 3-6 ปี เป็นระยะที่เด็กมีความคิดสร้างสรรค์ ถ้าเด็กได้รับการสนับสนุนให้มีส่วนร่วมในการคิดทำกิจกรรมต่างๆ อย่างเสรี จะทำให้เด็กพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ในทางตรงตรงกันข้ามถ้าเด็กถูกจำกัดควบคุมการคิด และการกระทำ เด็กก็จะรู้สึกอาย และไม่กล้าทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง ซึ่งจะมีผลเสียต่อการพัฒนาขึ้นไป (Richard; & Norman, 1977, p.199-202.)

การสร้างความสุขให้กับเด็กปฐมวัยนั้น จัดประสบการณ์ สิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสเรียนรู้ในด้านต่างๆตามช่วงวัย โดยผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า เช่น การอ่านหนังสือ เล่านิทานกับเด็ก ทำกิจกรรมศิลปะ เล่นดนตรี เล่นกลางแจ้งหรือเล่นกีฬาเพื่อให้เด็กได้ออกกำลังกาย เคลื่อนไหวร่างกาย เป็นต้น

การเล่านิทานเป็นวิธีที่ง่าย และนิยมแพร่หลาย ในการส่งเสริมให้เด็กเกิดทักษะทางภาษา (เกริก ชูนพันธ์, 2547, น.55 – 56) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเล่านิทานว่า เด็กๆ หรือผู้ฟังจะเกิดความรู้สึกอบอุ่นและใกล้ชิด เป็นกันเองกับผู้เล่า ทำให้เขาเกิดความเพลิดเพลินผ่อนคลายและสดชื่นแจ่มใส มีสมาธิหรือความตั้งใจที่มีระยะเวลานานขึ้นหรือยาวขึ้น โดยเฉพาะผู้เล่าที่มีความสามารถในการตรึงให้ผู้ฟัง หรือ เด็กๆ ใจจดจ่ออยู่กับเรื่องราวที่ผู้เล่าเล่าเรื่องที่มีขนาดยาว มีเนื้อหาส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม สอดคล้องกับ มาล์กินา (Malkina, 1995, น.38) กล่าวว่า การเล่านิทานเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิผลต่อผู้เริ่มเรียนภาษา เพราะสามารถแสดงถึงอารมณ์ต่างๆ การรับรู้ และความต้องการ ช่วยสร้างสมาธิของเด็กให้ยาวนานขึ้น เมื่อเด็กมีสมาธิยาวนานขึ้น เด็กก็จะรับรู้สิ่งต่างๆ ได้มากขึ้น และ (พัฒน์นรี จันทราภิรมย์, 2559) กล่าวว่า เนื้อหาในนิทานยังสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมที่ดั่งงามอันเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนของเด็ก อีกทั้งยังช่วยเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ได้เป็นอย่างดีได้อีกด้วย เด็กบางคนอาจต้องการออกมาเล่านิทานให้เพื่อน ๆ ฟัง หรือเด็กบางคนอาจต้องการแสดงบทบาทของตัวละครในนิทาน พฤติกรรมต่างๆ เหล่านี้เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะและธรรมชาติของเด็กทุกคนที่ชอบฟังนิทาน นอกจากนี้สิ่งที่สำคัญในการเล่านิทาน คือ สื่อการเล่าเรื่องสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยต้องมี วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการ ที่ครูนำมาเป็นตัวกลาง สามารถถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ อารมณ์ความรู้สึก ความสนใจ ประสบการณ์ ทศนคติ ค่านิยม และทักษะเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก การเล่านิทานให้เด็กฟัง เป็นการเล่าเรื่องหรือถ่ายทอดเรื่องราวของนิทานที่คุณครู ผู้ใหญ่ หรือพ่อแม่เล่าให้เด็กฟัง อาจจะเป็นเรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมา เรื่องที่แต่งขึ้นใหม่ โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้เด็กมีความสุขสนุกสนาน และสอดแทรกแนวคิด คุณธรรม ที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ให้เด็กเข้าใจ ด้วยน้ำเสียง ท่าทาง สื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่ทำให้การเล่านิทานนั้น น่าสนใจและสนุกสนานมากขึ้น การตอบสนองต่อความต้องการ ความสนใจ และธรรมชาติของเด็ก ครูปฐมวัยจำเป็นต้องเข้าใจหาและเลือกสื่อเล่าเรื่องและนิทานสำหรับเด็กปฐมวัย โดยยึดหลัก นำสิ่งใกล้ตัวมาประดิษฐ์ให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพในการนำมาเป็นสื่อเล่านิทาน ในปัจจุบันสื่อนิทานที่ครูปฐมวัยเลือกเพื่อเล่าเรื่องสำหรับเด็กปฐมวัย ได้แก่ สิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก หุ่นเชิดประเภทต่างๆ วัสดุเหลือใช้ การเล่าเรื่องประกอบกิจกรรม

เข้าจังหวะ แผ่นภาพกระดาษกระดาษ แผ่นป้าย หุ่นจำลอง หนังสือนิทาน แผ่นซีดีนิทาน เป็นต้น (พัฒน์นรี จันทราภิรมย์, 2559)

การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ให้แก่ นักเรียน สิ่งสำคัญมากที่สุดที่ครูผู้สอนต้องตระหนักคือ การไม่กำหนดกรอบหรือขอบเขต เรื่องราวให้นักเรียนคิดในวงจำกัด แต่ควรเปิดกว้างอย่างอิสระและยืดหยุ่น สำหรับแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550, น. ค 5-6) ได้เสนอเป็นขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นสร้างความตระหนัก เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่ผู้สอนใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการกระตุ้นเร้าเรียกร้องความสนใจของผู้เรียนเข้าสู่เรื่องที่จะเรียนรู้ เช่น เกม เพลง นิทาน ลีลา ท่าทางต่าง ๆ ที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความคิด จินตนาการ เป็นต้น

2. ขั้นระดมพลังความคิด เป็นการดึงศักยภาพของผู้เรียนทุกคนเพื่อให้สามารถค้นหาคำตอบผู้เรียนทุกคนจะต้องมีส่วนร่วม โดยมีผู้สอนทำหน้าที่เหมือนผู้อำนวยความสะดวกทุกขั้นตอน

3. ขั้นสร้างสรรค์ชิ้นงาน เมื่อผู้เรียนได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้ คิดหาคำตอบแล้วผู้เรียนเกิดจินตนาการในการสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบต่าง ๆ เช่น บทร้อยกรอง บทเพลง ปริศนาคำทาย งานประดิษฐ์ รูปทรง มิติ ฯลฯ เป็นต้น

4. ขั้นนำเสนอผลงาน เป็นขั้นตอนสำคัญที่ผู้เรียนได้มีโอกาสนำเสนอผลงาน วิพากษ์วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นผลจากการนำเสนอของผู้อื่น เป็นขั้นที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ การรู้จักการยอมรับ การมีเหตุผล การประยุกต์ การนำไปใช้ ทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจ

5. ขั้นวัดและประเมินผล เป็นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เน้นให้ผู้เรียนรู้จักประเมินผลงานตนเองและผู้อื่น มีการยอมรับ แก้ไข บนพื้นฐานของหลักการทางประชาธิปไตย คือ ปัญญาธรรม คารวธรรม และสามัคคีธรรม

6. ขั้นเผยแพร่ผลงาน ผู้เรียนทุกคนทุกกลุ่มได้นำไปเผยแพร่ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น จัดนิทรรศการ และการนำผลงานสู่สาธารณชน เป็นการนำเสนอความรู้และความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน เพื่อให้เพื่อน ผู้ปกครอง ชุมชนและบุคคลที่เกี่ยวข้องได้ชื่นชมผลงาน

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นอนุบาล โดยผ่านเล่านิทาน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับเด็กอนุบาล นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้จากนิทาน การเล่านิทานทำให้นักเรียนมีความสุขสนุกสนาน เพลิดเพลิน และนิทานยังช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะทางการคิด กล้าแสดงออก และนิทานจะสร้างสรรค์นิสัยรัก

การอ่าน เป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดพัฒนาการที่ดีตามวัยของนักเรียน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สติปัญญาและสังคม โดยเฉพาะพัฒนาการด้านความคิดอย่างสร้างสรรค์และจะเป็นแนวทาง เสริมสร้างศักยภาพเด็กอนุบาลให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับอนุบาล 1 โดยผ่านการเล่านิทาน
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนระดับอนุบาล 1 โดยผ่านการเล่านิทาน

1.3 สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนชั้นอนุบาล 1 ที่เรียนรู้โดยผ่านการเล่านิทานมีความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์ ได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70

นักเรียนชั้นอนุบาล 1 ที่เรียนรู้โดยผ่านการเล่านิทานมีพฤติกรรมการเรียนรู้ระดับดี

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนระดับอนุบาล 1 โรงเรียนสกุลดีประชา สรรค์ เขตบางน้ำเปรี้ยว ฉะเชิงเทรา ซึ่งกำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1 ห้อง 28 คน โดยการเลือกสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น การเล่านิทาน

ตัวแปรตาม ความสามารถการคิดสร้างสรรค์

พฤติกรรมการเรียนรู้

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา ความคิดสร้างสรรค์และพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน โดยผ่านการเล่านิทาน ซึ่งแยกออกมาเป็นแผนการจัดกิจกรรมได้ทั้งหมด 4 กิจกรรม กิจกรรมละ 4 ครั้ง ใช้เวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ ครั้งละ 1 ชั่วโมง รวมเวลา 16 ชั่วโมง ประกอบด้วย

1. การเล่านิทานด้วยปากเปล่า
2. การเล่านิทานโดยใช้หนังสือประกอบ
3. การเล่านิทานโดยใช้ภาพประกอบ

4. การเล่านิทานโดยใช้สื่อใกล้ตัว

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

การเล่านิทาน หมายถึง เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้นิทานสำหรับการเรียนรู้ของเด็กอนุบาล 1 โดยการเล่านิทานซึ่งมี 4 รูปแบบ คือ 1) เล่านิทานด้วยปากเปล่า 2) เล่านิทานโดยใช้หนังสือประกอบ 3) เล่านิทานโดยใช้ภาพประกอบ และ 4) เล่านิทานโดยใช้สื่อใกล้ตัว เพื่อมุ่งสอนให้มีความสุข สนุกสนาน เพลิดเพลิน และมีการคิดสร้างสรรค์ ที่จะสร้างชิ้นงานได้ด้วย

ความสามารถการคิดสร้างสรรค์ หมายถึง การที่นักเรียนฟังหรือดูการเล่านิทาน จาก 4 รูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ทำให้มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างผลงานทางศิลปะได้ด้วยตนเอง ซึ่งมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม

นักเรียนระดับอนุบาล หมายถึง เด็กนักเรียนชาย-หญิง อายุระหว่าง 4 ปี ชั้นอนุบาล 1 จำนวน 28 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนสกุลดีประชาสรรค์

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ผลงานของเด็กอนุบาลได้เต็มศักยภาพยิ่งขึ้น

2. ครูสามารถนำรูปแบบการเรียนรู้โดยผ่านการเล่านิทาน นำไปประยุกต์ใช้ได้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่น

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 2.1 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
- 2.2 หลักสูตรสถานศึกษา
- 2.3 พัฒนาการทางด้านสติปัญญา
- 2.4 การเล่นนิทาน
 - 2.4.1 ความหมายของนิทาน
 - 2.4.2 ความสำคัญของนิทาน
 - 2.4.3 ประโยชน์ของการเล่นนิทาน
 - 2.4.4 องค์ประกอบในการเล่นนิทานให้สนุก
 - 2.4.5 เทคนิคการเล่นนิทาน
 - 2.4.6 การเลือกนิทาน
 - 2.4.7 การเตรียมตัวก่อนเล่นนิทาน
 - 2.4.8 วิธีเล่นนิทาน
 - 2.4.9 การเล่นนิทานสำหรับเด็กปฐมวัย
 - 2.4.10 นิทานช่วยส่งเสริมทักษะภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย
 - 2.4.11 นิทานมีประโยชน์กับลูกน้อยมากกว่าที่คิด
- 2.5 การคิดสร้างสรรค์
 - 2.5.1 ความหมายของทักษะการคิดสร้างสรรค์
 - 2.5.2 แนวทางการพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์
 - 2.5.3 กิจกรรมสร้างสรรค์
 - 2.5.4 องค์ประกอบของการคิดความคิดสร้างสรรค์
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี

1. ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็ก ตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ ที่สนองต่อธรรมชาติและ พัฒนาการของเด็กแต่ละคน ตาม ศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคม – วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนา ไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม

2. หลักการ เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการ ตลอดจนการเรียนรู้ที่เหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้เลี้ยงดู หรือ บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาดังกล่าว เพื่อให้ เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลและเต็มตามศักยภาพ โดยกำหนดหลักการ ดังนี้

2.1 ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และได้พัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุก ประเภท

2.2 ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษานี้ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคล และได้วิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรม ไทย

2.3 พัฒนาเด็กโดยมีองค์รวมผ่านการเล่น และกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก ได้ดี

2.4 จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวัน ได้อย่างมีคุณภาพ และมีความสุข

2.5 ประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาในการพัฒนา เด็ก

3. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับ เด็กอายุ 3-5 ปี เป็นการจัดการศึกษา ในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาดังกล่าว จะ ได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของ แต่ละบุคคล

3.1 จุดหมายหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ และความแตกต่างระหว่างบุคคล จึงกำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้

1. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย และมีสุขนิสัยที่ดี
2. กล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว
3. มีสุขภาพจิตดี และมีความสุข
4. มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม
5. ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว และรักการออกกำลังกาย
6. ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย
7. รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย
8. อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
9. ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
10. มีความสามารถในการคิดและการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย
11. มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
12. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้

3.2 คุณลักษณะตามวัย เป็นความสามารถตามวัยหรือพัฒนาการตามธรรมชาติ เมื่อเด็กมีอายุถึงวัยนั้นๆ ผู้สอนจำเป็นต้องทำความเข้าใจคุณลักษณะตามวัยของเด็กอายุ 3-5 ปี เพื่อนำไปพิจารณาจัดประสบการณ์ให้เด็กแต่ละวัยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ขณะเดียวกันจะต้องสังเกตเด็กแต่ละคนซึ่งมีความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อนำข้อมูลไปช่วยในการพัฒนาเด็กให้เต็มตามความสามารถ และศักยภาพพัฒนาการเด็กในแต่ละช่วงอายุอาจเร็ว หรือช้ากว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้และการพัฒนาจะเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ถ้าสังเกตพบว่าเด็กไม่มีความก้าวหน้าอย่างชัดเจนต้องพาเด็กไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ หรือแพทย์เพื่อช่วยเหลือ และแก้ไขได้ทันที่วงที่ คุณลักษณะตามวัยที่สำคัญของเด็กอายุ 3-5 ปี มีดังนี้

1. เด็กอายุ 3ปี

พัฒนาการด้านร่างกาย

- กระโดดขึ้นลงอยู่กับที่ได้
- รับลูกบอลด้วยมือ และลำตัว
- เดินขึ้นบันไดสลับเท้าได้
- เขียนรูปร่างกลมตามแบบได้
- ใช้กรรไกรมือเดียวได้

พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ

- แสดงอารมณ์ตามความรู้สึก
- ชอบที่จะทำให้ผู้ใหญ่พอใจและได้คำชม

- กลัวการพลัดพรากจากผู้เลี้ยงดูใกล้ชิดน้อยลง

พัฒนาการด้านสังคม

- รับประทานอาหารได้ด้วยตนเอง
- ชอบเล่นแบบกลุ่มนาน (เล่นของเล่นชนิดเดียวกันแต่ต่างคนต่างเล่น)
- เล่นสมมติได้
- รู้จักรอคอย

พัฒนาการด้านสติปัญญา

- สำรวจสิ่งต่างๆ ที่เหมือนกันและต่างกันได้
- บอกชื่อของตนเองได้
- ขอความช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา
- สนทนาโต้ตอบ/เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ ได้
- สนใจนิทาน และเรื่องราวต่างๆ
- ร้องเพลง ท่องคำกลอน คำคล้องจองง่ายๆ และแสดงท่าทางเลียนแบบได้
- รู้จักใช้คำถาม อะไร
- สร้างผลงานตามความคิดของตนเองอย่างง่าย
- อยากรู้อยากเห็นทุกอย่างรอบตัว

2. เด็กอายุ 4 ปี

พัฒนาการด้านร่างกาย

- กระโดดขาเดียวอยู่กับที่ได้
- รับลูกบอลได้ด้วยมือทั้งสอง
- เดินขึ้น ลงบันไดสลับเท้าได้
- เขียนรูปสี่เหลี่ยมตามแบบได้
- ตัดกระดาษเป็นเส้นตรงได้
- กระทบกระเจิงไม่ชอบอยู่เฉย

พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ

- แสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์
- เริ่มรู้จักชื่นชมความสามารถ และผลงานของตนเองและผู้อื่น
- ชอบทำทนายผู้ใหญ่
- ต้องการให้มีคนฟัง คนสนใจ

พัฒนาการด้านสังคม

- แต่งตัวได้ด้วยตนเอง ไปห้องส้วมได้เอง
- เล่นร่วมกับคนอื่นได้
- รอคอยตามลำดับก่อน-หลัง

- เก็บของเล่นเข้าที่

พัฒนาการด้านสติปัญญา

- จำแนกสิ่งต่างๆ ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้
- บอกชื่อและนามสกุลของตนเองได้
- พยายามแก้ปัญหาด้วยตนเองหลังจากได้รับคำแนะนำ
- สนทนาโต้ตอบ / เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง
- รู้จักใช้คำถาม ทำไม

3. เด็กอายุ 5 ปี

พัฒนาการด้านร่างกาย

- กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่องได้
- รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้ด้วยมือทั้งสอง
- เดินขึ้น ลงบันไดสลับเท้าได้อย่างคล่องแคล่ว
- ใช้ก้ามเนื้อเล็กได้ดี เช่น ตีตุ๊กตุม ผูกเชือกทรงเท้า ฯลฯ
- ยึดตัว คล่องแคล่ว

พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ

- แสดงอารมณ์ได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม
- ชื่นชมความสามารถ และผลงานของตนเองและผู้อื่น
- ยึดตนเองเป็นศูนย์กลางน้อยลง

พัฒนาการด้านสังคม

- พบผู้ใหญ่ รู้จักไหว้ ทำความเคารพ
- รู้จักขอบคุณ เมื่อรับของจากผู้ใหญ่
- รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

พัฒนาการด้านสติปัญญา

- บอกความแตกต่างของกลิ่น สี เสียง รส รูปร่าง จำแนกจัดหมวดหมู่สิ่งของได้
- บอกชื่อ นามสกุล และอายุของตนเองได้
- พยายามหาวิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง

- สร้างผลงานตามความคิดของตนเอง โดยมีรายละเอียดเพิ่มขึ้นและแปลกใหม่
- รู้จักใช้คำถาม ทำไม อย่างไร
- นับปากเปล่าได้ถึง 20

ระยะเวลาเรียน ใช้เวลาในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก 1-3 ปีการศึกษา โดยประมาณทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอายุของเด็กที่เริ่มเข้าสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

2.2 หลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย เพื่อสร้างศักยภาพปัญญา และพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

ประวัติโรงเรียน

ประวัติโรงเรียนสกุลดีประชาสรรค์ เริ่มก่อตั้งเมื่อปีพุทธศักราช 2491 เดิมชื่อโรงเรียนสุเหร่าใหม่ เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีนายสันติ ขวัญดี เป็นครูใหญ่คนแรก เป็นโรงเรียนประชาบาลประเภทนายอำเภอจัดตั้ง ต่อมาเปลี่ยนชื่อโรงเรียนเป็นทางการว่า โรงเรียนสกุลดีประชาสรรค์ เนื่องจากเป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่เป็นเอกเทศ ไม่ได้อยู่ในพื้นที่ของสุเหร่าใหม่

ปรัชญาโรงเรียน

โรงเรียนเชื่อว่าเด็กเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติผ่านประสบการณ์ที่หลากหลาย เพื่อสร้างความเข้าใจโลกรอบตัวด้วยตนเองผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการทำงานของสมองเป็นพื้นฐาน โรงเรียนมุ่งส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการครบทุกด้านเต็มศักยภาพของเด็กแต่ละคน ให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ และทักษะการเรียนรู้ จากกิจกรรมบูรณาการ โดยเปิดโอกาสให้เด็กมีโอกาสเลือกตัดสินใจ และลงมือกระทำตามความสามารถของตนเอง ในสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยความรัก ความอบอุ่น และความปลอดภัย การเป็นแบบอย่างที่ดี และความเอื้ออาทรของครูด้วย ความร่วมมือของครอบครัว โรงเรียน และชุมชน

วิสัยทัศน์

ภายในปีพุทธศักราช 2554 โรงเรียนสกุลดีประชาสรรค์มีบุคลากรที่มีคุณภาพ ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เด็กมีพัฒนาการที่ครบทุกด้านเต็มตามศักยภาพของแต่ละคน มีจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ และทักษะการเรียนรู้ที่ดี มีความเชื่อมั่นในตนเองพร้อมที่จะเรียนรู้ในระดับต่อไปภายใต้สภาวะแวดล้อม และบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยความร่วมมือที่ดีของครอบครัว โรงเรียน และชุมชน

ภารกิจ

1. สรรหาและพัฒนาครูปฐมวัยให้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กอย่างมีประสิทธิภาพ
2. พัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการที่ดีครบทุกด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เต็มศักยภาพของเด็กแต่ละคน
3. จัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการทำงานของสมองเป็นพื้นฐานที่ส่งเสริมให้เด็กมีจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ และทักษะการเรียนรู้
4. จัดและปรับปรุงสภาพแวดล้อม และสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้
5. จัดกิจกรรม และประสานความร่วมมือระหว่างบ้าน โรงเรียน และชุมชน

เป้าหมาย

1. มีครูที่จบการศึกษาระดับปฐมวัย และได้รับการอบรมให้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพประจำทุกห้องเรียน
2. เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม และมีพัฒนาการที่ดีครบทุกด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาเต็มตามศักยภาพของแต่ละคน
3. เด็กทุกคนได้รับการส่งเสริมให้มีความจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ และทักษะการเรียนรู้
4. มีสภาพแวดล้อม และบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ อาคารสถานที่ที่มีความร่มรื่น สะอาด สวยงาม ปลอดภัย และมีความอบอุ่นเอื้ออาหารต่อทุกคน รวมทั้งมีสื่ออุปกรณ์ที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ และเพียงพอสำหรับเด็กทุกคน
5. ครอบครัว โรงเรียน และชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก และมีความร่วมมือที่ดีต่อกัน

สาระการเรียนรู้รายปี

สาระการเรียนรู้รายปีประกอบด้วย สาระที่ควรรู้ 4 เรื่อง ได้แก่ 1) เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก 2) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ 3) ธรรมชาติรอบตัว 4) สิ่งต่างๆรอบตัว และประสบการณ์สำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านร่างกาย 2) ด้านอารมณ์และจิตใจ 3) ด้านสังคม

4) ด้านสติปัญญา โดยใช้เป็นสื่อกลางในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สังคม และสติปัญญา และเพื่อให้บรรลุจุดหมายมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546

การกำหนดเวลาเรียน

กำหนดช่วงอายุเด็ก 4 – 5 ปี ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 – 2

กำหนดเวลาเรียน 2 ภาคเรียน : 1 ปีการศึกษา หรือ 200 วัน : 1 ปีการศึกษาโดยใช้ เวลา 5 – 6 ชั่วโมง ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในแต่ละวัน สรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

อายุเด็ก	ระดับชั้น	เวลาเรียนต่อปีการศึกษา	
4 ปี	อนุบาลปีที่ 1	ภาคเรียนที่ 1 : ภาคเรียนที่ 2	200 วัน
5 ปี	อนุบาลปีที่ 2	ภาคเรียนที่ 1 : ภาคเรียนที่ 2	200 วัน

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย 3 - 5 ปี เป็นการจัดกิจกรรมบูรณาการ ผ่านการเล่น และการลงมือปฏิบัติด้วยตนเองเพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง โดยจัดกิจกรรม อย่างหลากหลาย และกิจกรรมการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับการทำงานของสมองเป็นฐาน (Brain – Based Learning : BBL) มุ่งพัฒนาเด็กทุกด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างเป็นองค์รวม เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546

หลักการจัดประสบการณ์

ทางโรงเรียนได้กำหนดหลักการจัดประสบการณ์ โดยยึดแนวทางตามหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 ดังนี้

1. จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวมอย่างต่อเนื่อง
2. เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล และบริบททางสังคม วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่
3. จัดให้เด็กได้รับการพัฒนาโดยให้ความสำคัญทั้งกระบวนการ และผลผลิต
4. จัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นช่วงหนึ่งของการจัดประสบการณ์

5. ให้ครอบครัว โรงเรียน และชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

แนวทางการจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์จัดในรูปแบบเชิงหน่วยบูรณาการ โดยมุ่งพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม ทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา บูรณาการกิจกรรมโดยยึด 6 กิจกรรมหลัก ได้แก่ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมกลางแจ้ง กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเสรี และกิจกรรมเกมการศึกษา โดยเพิ่มเติมกิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ และ

กิจกรรมพัฒนาทักษะหลักเพื่อการเรียนรู้ บูรณาการศาสตร์สาขาต่างๆ ทั้งคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ทั้งนี้จะคำนึงถึงความสอดคล้องของจิตวิทยาพัฒนาการ คือ เหมาะกับอายุ วุฒิภาวะ ระดับพัฒนาการและลักษณะการเรียนรู้ของเด็ก

การจัดหน่วยบูรณาการ จะจัดเป็นหัวเรื่องตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้รายปี โดยจัดหน่วยละ 1 – 2 สัปดาห์ หัวเรื่องสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความสนใจของเด็ก เหตุการณ์ สำคัญ และความเหมาะสมในเรื่องอื่นๆ โดยมีกิจกรรมดังนี้

กิจกรรมต่างๆในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้มาให้แก่เด็ก

1. **กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ** เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายตามจังหวะ โดยใช้เสียงเพลง คำคล้องจอง และดนตรีประกอบจังหวะ เพื่อให้ส่วนต่างๆ ของร่างกายเคลื่อนไหวได้สัมพันธ์กัน

2. **กิจกรรมกลางแจ้ง** เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้มีโอกาสออกไปนอกห้องเรียนเพื่อเคลื่อนไหวร่างกายและแสดงออกอย่างอิสระ เช่น การเล่นเครื่องเล่นสนาม การเล่นทราย เล่นน้ำ การเล่นกับอุปกรณ์กีฬา การเล่นเกม/การละเล่น

3. **กิจกรรมสร้างสรรค์** เป็นกิจกรรมที่ช่วยเด็กให้แสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และจินตนาการ โดยใช้ศิลปะ เช่น การเขียนภาพ การปั้น การฉีก – ประกอบ ตัดปะ การพิมพ์ภาพ การร้อย การประดิษฐ์ หรือวิธีการอื่นที่เด็กได้คิดสร้างสรรค์ และเหมาะสมกับพัฒนาการ เช่น การเล่นพลาสติกสร้างสรรค์ การสร้างภาพจากกระดาษปึกหมุด เป็นต้น

4. **กิจกรรมเสริมประสบการณ์/กิจกรรมในวงกลม** เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เด็กได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ ทำงาน และเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม มุ่งให้เด็กได้มีโอกาสฟัง พูด สังเกต คิดแก้ปัญหา ใช้เหตุผล และลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดในเรื่องที่เรียนด้วยวิธีการต่างๆ เช่น สนทนา อภิปราย ทดลอง สาธิต เล่านิทาน เล่นบทบาทสมมติ ร้องเพลง ท่องคำคล้องจอง ศึกษานอกสถานที่ เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ เป็นต้น

5. **กิจกรรมเสรี/การเล่นตามมุม** เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เล่นหรือทำกิจกรรมต่างๆอย่างอิสระตามมุมประสบการณ์ หรือศูนย์การเรียนรู้ที่จัดไว้ในห้องเรียน เช่น มุมบล็อก มุมหนังสือ มุมวิทยาศาสตร์ มุมธรรมชาติ มุมบ้าน มุมร้านค้า

6. **กิจกรรมเกมการศึกษา** เป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาทางด้านสติปัญญาผ่านเกม มีกฎเกณฑ์กติกาต่างๆ โดยสามารถเล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่มได้ ช่วยให้เด็กรู้จักการสังเกต คิดหาเหตุผล และเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสี รูปร่าง จำนวน ประเภท และมิติสัมพันธ์ เช่น เกมจับคู่ แยกประเภท จัดหมวดหมู่ เรียงลำดับ โดมิโน ลีोटโต ภาพตัดต่อ เป็นต้น

7. **กิจกรรมศูนย์การเรียนรู้** เป็นกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้ สำรวจ ทดลอง เตรียมอุปกรณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กจัดไว้ให้พร้อม ศูนย์ต่างๆประกอบด้วย ศูนย์คณิตศาสตร์ ศูนย์ภาษา ศูนย์สังคม/บทบาทสมมติ ศูนย์วิทยาศาสตร์ และศูนย์ศิลปะให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยตนเองศูนย์ละ 4 – 5 คน สับเปลี่ยนหมุนเวียนกัน และใช้สัญญาณการเรียนในกิจกรรม โดยศูนย์การเรียนรู้จะต้องมีความสอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้

8. **กิจกรรมพัฒนาทักษะหลักเพื่อการเรียนรู้** เป็นกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมให้เด็กมีทักษะการเรียนรู้ ได้แก่ การพัฒนาทักษะทางภาษาไทย พัฒนาทักษะทางคณิตศาสตร์ พัฒนาทักษะทางวิทยาศาสตร์ พัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษ การพัฒนาประสบการณ์สำคัญและกิจกรรมในชุดพัฒนาการเรียนรู้ ตัวเด็ก บุคคลและสถานที่รอบตัว ชุมชนรอบตัว และสิ่งต่างๆรอบตัวผ่านการทำกิจกรรมในใบงานที่ช่วยพัฒนามโนทัศน์และทักษะการเรียนรู้ที่ชัดเจน

ตารางกิจกรรมประจำวัน

เวลา	กิจกรรมประจำวัน
07.40 น. – 08.10 น.	รับเด็ก
08.10 น. – 08.30 น.	เคารพธงชาติ และสวดมนต์
08.30 น. – 08.40 น.	ตรวจสอบสุขภาพ ไปห้องน้ำ
08.40 น. – 09.00 น.	กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ / กิจกรรมกลางแจ้ง
09.00 น. – 09.15 น.	กิจกรรมเสริมประสบการณ์ / กิจกรรมพัฒนาทักษะการเรียนรู้
09.15 น. – 10.40 น.	กิจกรรมสร้างสรรค์
10.15 น. – 11.00 น.	กิจกรรมเสรี / ศูนย์การเรียนรู้
11.00 น. – 12.00 น.	รับประทานอาหาร
12.00 น. – 12.20 น.	ทำความสะอาด ล้างหน้า แปรงฟัน เปลี่ยนเสื้อผ้า และเตรียมเข้านอน
12.20 น. – 14.20 น.	กิจกรรมสงบก่อนนอน และนอนพักผ่อน
14.20 น. – 14.40 น.	เก็บที่นอน ล้างหน้าแต่งตัว
14.40 น. – 14.50 น.	พักดื่มนม
14.50 น. – 15.20 น.	เกมการศึกษา / กิจกรรมกลางแจ้ง
15.50 น. – 15.30 น.	เตรียมตัวกลับบ้าน

หมายเหตุ : ปรับเปลี่ยนเวลา และกิจกรรมได้ตามความเหมาะสมของเหตุการณ์ และกิจกรรมที่จัดขึ้น

หน่วยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กวัยอนุบาล เป็นการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการโดยจัดขึ้นเป็นหน่วยการเรียนรู้ หน่วยละ 1 สัปดาห์ ตลอดปีการศึกษาจำนวน 32 หน่วย ดังต่อไปนี้

สาระที่ควรรู้	อนุบาล 1	อนุบาล 2
ตัวเด็ก	- ตัวฉันเอง	- ตัวฉันเอง
	- ร่างกายของฉัน	- ร่างกายของฉัน
	- ประสาทสัมผัส	- ประสาทสัมผัส
	- อารมณ์ความรู้สึกความต้องการ	- อารมณ์ความรู้สึกความต้องการ
	- กิจวัตรประจำวัน และการป้องกันอุบัติเหตุ	- กิจวัตรประจำวัน และการป้องกันอุบัติเหตุ
- สุขนิสัยที่ดี	- สุขนิสัยที่ดี	
- หนูเป็นเด็กไทย	- หนูเป็นเด็กไทย	
- หนูทำได้	- หนูทำได้	
บุคคลและสถานที่	- ครอบครัว	- ครอบครัว
	- บ้าน	- บ้าน
	- เพื่อน	- เพื่อน
	- โรงเรียนและบุคคลในโรงเรียน	- โรงเรียนและบุคคลในโรงเรียน
	- สถานที่ต่างๆ ที่หนูรู้จัก	- สถานที่ต่างๆ ที่หนูรู้จัก
- บุคคลที่หนูรู้จัก	- บุคคลที่หนูรู้จัก	
- บุคคลสำคัญ	- บุคคลสำคัญ	
- วันสำคัญ	- วันสำคัญ	
ธรรมชาติรอบตัว	- ต้นไม้	- ต้นไม้
	- ดอกไม้	- ดอกไม้
	- สัตว์	- สัตว์
	- กลางวัน กลางคืน	- กลางวัน กลางคืน
	- ฤดูร้อน	- ฤดูร้อน
- ฤดูฝน	- ฤดูฝน	
- ฤดูหนาว	- ฤดูหนาว	
- ธรรมชาติที่น่ารู้	- ธรรมชาติที่น่ารู้	

สาระที่ควรรู้	อนุบาล 1	อนุบาล 2
สิ่งต่างๆรอบตัว	- อาหาร	- อาหาร
	- ของเล่น	- ของเล่น
	- ของใช้	- ของใช้
	- หนังสือ	- หนังสือ
	- การคมนาคม	- การคมนาคม
	- การสื่อสาร	- การสื่อสาร
	- คณิตศาสตร์แสนสนุก	- คณิตศาสตร์แสนสนุก
	- วิทยาศาสตร์น่ารู้	- วิทยาศาสตร์น่ารู้

2.3 พัฒนาการทางด้านสติปัญญา

พัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย

พัฒนาการด้านสติปัญญาเป็นการฝึกความสามารถด้านการคิด ความจำ ความมีเหตุผล ความสามารถในการแก้ปัญหาต่างๆได้อย่างรวดเร็ว ครูควรจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมทางด้านสติปัญญาดังนี้

1. จัดประสบการณ์พื้นฐานให้เด็กโดยให้เด็กได้เล่นหรือทำในสิ่งที่สนใจ เพื่อเป็นการปูพื้นฐานในการเรียนรู้ เพราะการเล่นคือการเรียนรู้ของเด็ก
 2. แนะนำของเล่นที่เป็นประโยชน์เพื่อช่วยในการเรียนรู้ภาษา คณิต วิทยาศาสตร์
 3. จัดประสบการณ์ในการสำรวจ ค้นคว้าทดลองให้กับเด็ก จัดเตรียมอุปกรณ์ของเล่น เกมการศึกษาให้เด็กได้เรียนรู้จากการสัมผัส
 4. พูดสนทนาเกี่ยวกับเรื่องต่างๆที่น่าสนใจและเด็กควรรู้
 5. เล่านิทาน ท่องบทกลอนสั้นเพื่อความสนุกสนานและสอนให้เด็กได้คุณิทาน
- ประกอบพัฒนาการทางด้านสติปัญญา มีทฤษฎีที่สำคัญ 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเพียเจต์ และทฤษฎีทางสติปัญญาของบรูเนอร์ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

5.1 ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget's Theory of Cognitive Development) สลาวิน (วิณี ชิดเชิดวงศ์, 2537 ; อ้างอิงมาจาก Slavin, 1991) เพียเจต์ ให้ความหมายสติปัญญาว่า ความสามารถของคนในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ในระหว่างที่คนมีการปรับตัวเพื่อรักษาดุลยภาพแห่งชีวิต จะเกิดการเรียนรู้และความคิดขึ้นมาในกระบวนการปรับตัวนั้น หลักสำคัญของทฤษฎีสติปัญญาของเพียเจต์ คือ

5.1.1 โครงสร้างทางปัญญา (Schemes) กระบวนการของความคิดที่จะนำไปสู่พฤติกรรม หรือ โครงสร้างทางสติปัญญา

5.1.2 ขบวนการปรับเข้าสู่โครงสร้าง (Assimilation) การแปลประสบการณ์ใหม่เชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิม คือ การปรับเข้าสู่โครงสร้างทางปัญญาเป็นการจัดระเบียบภายในโครงสร้างทางปัญญา

5.1.3 ขบวนการปรับขยายโครงสร้าง (Accommodation) เป็นการปรับ Schemes ที่มีอยู่แล้วให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เป็นการปรับขยายโครงสร้างทางปัญญา

5.1.4 การปรับขยายโครงสร้างเพื่อให้เกิดภาวะสมดุล (Equilibration) เป็นการปรับโครงสร้างทางสติปัญญาเพื่อให้เกิดภาวะสมดุล โครงสร้างต่าง ๆ จะพัฒนาขึ้นตามระดับอายุ ซึ่งเพียเจต์ ถือว่าเป็นไปตามลำดับขั้นจะข้ามขั้นไม่ได้ แต่อัตราของพัฒนาการอาจมีความแตกต่างกันในเด็กแต่ละคน ซึ่งความแตกต่างนี้เนื่องมาจากความแตกต่างของสิ่งแวดล้อม เพียเจต์ เน้นในเรื่องสิ่งแวดล้อมมาก และถือว่าพัฒนาการทางสติปัญญาที่แตกต่างกัน มีสาเหตุมาจากสิ่งแวดล้อม เป็นสำคัญ เพียเจต์ ได้ศึกษาถึงกระบวนการคิดทางด้านสติปัญญาของเด็ก จากแรกเกิดจนถึงวัยรุ่น เขาสนใจขั้นตอนของการพัฒนาการ โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ความเข้าใจ (Cognition) เพียเจต์ มีความเชื่อว่า เป้าหมายของพัฒนาการนั้น คือ ความสามารถที่จะคิดอย่างมีเหตุผลกับสิ่งที่ป็นนามธรรมและความสามารถที่จะคิดตั้งกฎเกณฑ์และการแก้ปัญหา

เพียเจต์ กล่าวว่า ระหว่างระยะเวลาตั้งแต่วัยทารกจนถึงวัยรุ่นคนเราจะค่อยๆ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น และเขาได้แบ่งพัฒนาการทางสติปัญญา และความอยากรู้ออกเป็น 4 ขั้น ดังนี้

1. ขั้นพัฒนาการด้านประสาทสัมผัส (Sensorimotor Operation)
2. ขั้นเตรียมสำหรับความคิดที่มีเหตุผล (Preoperational Period)
3. ขั้นการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงรูปธรรม (Concrete Operation)
4. ขั้นการคิดอย่างมีเหตุผล (Formal Operation)

5.2 ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของบรูเนอร์ (Bruner's Cognitive Development Theory, 1957) (วิณี ชิตเชิดวงศ์, 2537 ; อ้างอิงมาจาก Slavin, 1991) บรูเนอร์ เป็นนักจิตวิทยาที่สนใจศึกษาเรื่องพัฒนาการทางความคิดเขาเชื่อว่าพัฒนาการทางความคิดความเข้าใจจะต้องเกิดจากสิ่งต่อไปนี้

5.2.1 การให้เด็กทำสิ่งต่างๆ อย่างมีอิสระมากขึ้นทำให้มีการพัฒนาทางปัญญา ขณะที่เด็กรู้ภาษา ก็รู้จักเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ทำให้รู้ว่าการตอบสนองใดจะได้รับความพึงพอใจ และมีการปรับพฤติกรรม

5.2.2 การเขียนสัญลักษณ์ที่ใช้แทนสิ่งต่างๆ เด็กจะสะสมความรู้ไว้และสามารถทำนายคาดคะเนสิ่งใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นได้

5.2.3 พัฒนาการทางความคิด คือ ความสามารถที่จะ concrete สื่อสารให้คนอื่น และตนเอง ได้รู้ถึงสิ่งที่ตนกำลังทำโดยใช้คำต่าง ๆ หรือสัญลักษณ์ สามารถอธิบายการกระทำในอดีต และปัจจุบันได้

5.2.4 ผู้สอนและผู้เรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างไรมีระบบ บรูเนอร์บอกว่า พ่อแม่ครู และสมาชิกอื่นๆ ในครอบครัวจะต้องสอนเด็ก ครูต้องนำเอาวัฒนธรรมต่างๆ มาตีความ และให้เด็กมีส่วนร่วม

5.2.5 ภาษาเป็นกุญแจของการพัฒนาด้านความคิด ภาษาใช้สื่อความหมายทำให้เข้าใจตนเองและสิ่งต่างๆ ใช้สื่อความคิดของคนเราไปสู่คนอื่น เมื่อโตขึ้นก็ใช้ภาษาเพื่อคิดเชื่อมโยงเหตุการณ์ต่างๆ ในโลก ทำให้เชื่อมโยงเหตุการณ์อย่างเป็นเหตุเป็นผล เชื่อมโยงสิ่งใหม่เข้ากับสิ่งที่คล้ายกันใช้บันทึกเหตุการณ์ต่างๆ ทำให้คนรู้จักสิ่งเหล่านั้น

5.2.6 การพัฒนาทางความคิดสังเกตได้จากการมีความสามารถเลือกทำกิจกรรมและที่สนใจเหตุการณ์ได้ เมื่อมีทางเลือกมาพร้อมๆ กัน

บรูเนอร์ แบ่งพัฒนาการทางความคิดของเด็กไว้เป็นขั้นๆ 3 ขั้น คือ

1. ขั้นทารก (Enactive Stage) ขั้นทารก เป็นขั้นเปรียบเทียบได้กับขั้น Sensori Motor Stage ของเพียเจต์ เป็นขั้นที่เด็กเรียนรู้ด้วยการกระทำมากที่สุด เข้าใจสิ่งแวดล้อมจากการกระทำ การเดิน หรือขี่จักรยานช่วยให้ทารกรู้จักสิ่งแวดล้อม ในขั้นนี้ยังไม่มีการวาดภาพในสมอง (Imagery) มีลักษณะพัฒนาการด้านทักษะ ฉะนั้นทารกจะเคลื่อนไหว จับ กัด แตะ ถู และตอกสิ่งของ เพื่อให้รู้จักสิ่งเหล่านั้นและมีประสบการณ์ ทารกใช้สายตาและเคลื่อนไหวมือ เช่น กำ แบ ซึ่งเป็นสัญชาตญาณ ยิ่งอายุน้อยก็ยิ่งกำมือแน่น

2. ขั้นก่อนการคิดแบบเหตุผล (Iconic Representation Stage) เริ่มตั้งแต่อายุ 3 ปี เปรียบได้กับขั้น Preoperational Stage ของเพียเจต์ ในวัยเด็กจะเกี่ยวข้องกับความจริงมากขึ้น เขาจะเกิดความคิดการรับรู้เป็นส่วนใหญ่อาจมีจินตนาการบ้างแต่ยังไม่สามารถคิดได้ลึกซึ้งเหมือนขั้น Concrete Operation ของ Piaget บรูเนอร์บอกว่าระยะนี้เด็กบางคนเริ่มตั้งแต่ปลายขวบแรก ถึง 3 ขวบครึ่ง ในขั้นนี้ข้อมูลต่าง ๆ ได้มาจากการนึกวาดภาพในสมอง สามารถเข้าใจเฉพาะจากสิ่งที่รับรู้ทำได้โดยไม่ได้คิดจะสนใจแสงสว่าง เสียงการเคลื่อนไหวความเด่นชัดจะจำจากการเห็น และเกิดความประทับใจลักษณะต่างๆ ของสิ่งแวดล้อมเพียงลักษณะเดียว การรับรู้ของเด็กวัยนี้รู้จักสิ่งที่เป็นรูปธรรม แต่ยังไม่รู้ประโยชน์และโทษยังจัดระบบการรับรู้ไม่ได้ ไม่รู้เวลาก่อนหลังจะเข้าใจสิ่งที่รับรู้เฉพาะที่เป็นกิริยาอาการ หรือต้องเห็นเหตุการณ์ คิดว่าตนยิ่งใหญ่มีอารมณ์อ่อนไหวง่าย เช่น

แม่เดินไปก็ร้องไห้ ไม่สนใจอะไรแน่นอนจะทำอะไรตามความรู้ความเข้าใจที่ตนเคยเรียนรู้หรือประสบการณ์เท่านั้น ขั้นนี้ใกล้เคียงกับขั้นก่อนเกิดความคิดรวบยอดของเพียเจต์มาก

3. ขั้นสัญลักษณ์ (Symbolic Representation Stage) เป็นระยะสุดท้ายที่พัฒนาจากอายุ 7 – 8 ปี ถึงวัยผู้ใหญ่ เป็นขั้นพัฒนาการสูงสุดของบรูเนอร์ เป็นพัฒนาการที่คิดมาจากขั้น Concrete Operation เด็กสามารถเข้าใจความสัมพันธ์ของสิ่งของ สามารถเกิดความคิดรวบยอดในสิ่งต่างๆที่ไม่จับต้องได้ จะเห็นว่าแนวความคิดของขั้นนี้เปรียบได้กับ Concrete Operation ของเพียเจต์ จะเห็นได้ว่าแนวความคิดของ บรูเนอร์ ไม่ได้กล่าวถึงพัฒนาการขั้น Formal Operation เลย เพราะเขาถือว่าพัฒนาการทั้ง 3 ขั้นต้นนั้นเป็นความงอกงามจากภายในอินทรีย์ หลังจากนั้นแล้วความงอกงามทางสติปัญญา และการคิดจะขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมของตัวบุคคลเป็นสำคัญ ในฐานะที่จะเร่งความเจริญงอกงามสติปัญญา และการคิดการศึกษาครั้งนี้ได้เน้นให้เห็นถึงบทบาทของการสอนในโรงเรียนและองค์ประกอบอื่นๆ ซึ่งมีอิทธิพลต่อความงอกงามทางสติปัญญา และการคิด จากทฤษฎีเพียเจต์ และบรูเนอร์ นำมาสู่ประเด็นการพัฒนาการด้านสติปัญญา โดยการนำมาแก้ปัญหาเกี่ยวกับพัฒนาการทางสติปัญญาตามลำดับดังนี้ คือ ด้านความสามารถในการหาความสัมพันธ์ ด้านความสามารถในการจัดหมวดหมู่ ประเภท ด้านความสามารถในการสร้างความคิดรวบยอด และด้านความสามารถในการแก้ปัญหา

สรุปแล้วพัฒนาการทางสติปัญญา เป็นความสามารถในการรับรู้ของเด็กในหลายๆด้านที่สะท้อนถึงความจำ ความเข้าใจ ความคิดรวบยอด การคิดหาเหตุผล การจินตนาการรวมถึงความคิดสร้างสรรค์และการคิดแก้ปัญหา และแสดงออกเป็นความสามารถในการหาความสัมพันธ์ ความสามารถในการจัดหมวดหมู่ ประเภท ความสามารถในการสร้างความคิดรวบยอด และความสามารถในการแก้ปัญหา

2.4 นิทาน

2.4.1 ความหมายและความสำคัญของนิทาน

ความหมายของนิทาน มีหน่วยงาน และนักวิชาการหลายท่าน ได้กล่าวถึงความหมายของนิทานไว้ได้ ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542(2546, น. 588) ได้ระบุความหมายของนิทานไว้ว่า นิทาน หมายถึงเรื่องเล่าที่เล่ากันมา เช่น นิทานชาดก นิทานอีสป

เกษลดา มานะจิติและ อภิญญา มนูญศิลป์ (2544, น. 1) ได้ให้ความหมายของนิทานว่า หมายถึง เรื่องเล่าต่อกัน มาโดยใช้วาจาหรือเล่าโดยแสดงภาพประกอบ หรือการเล่าโดยวัสดุอุปกรณ์ ใช้ประเภทต่างๆประกอบก็ได้เช่น หนังสือภาพ หุ่นหรือการใช้คนแสดงบทบาทลีลาเป็นไปตามเนื้อ

เรื่องของนิทานนั้นๆ แต่เดิมมานิทานถูกเล่าสู่กันและกันด้วยปากสืบทอดกันมาเพื่อ เป็นเครื่องบันเทิงใจ ในยามว่าง และเพื่อถ่ายทอดความเชื่อความศรัทธาเลื่อมใสในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เป็นที่ยึดถือของคนแต่ละกลุ่ม

วิล มาศจรัส (2545, น. 12) ได้กล่าวถึงความหมายของนิทานว่า นิทาน หมายถึง เรื่องที่เล่ากันมา เช่นนิทานอีสป นิทานชาดก ในทางคติชนวิทยา ถือว่า นิทานเป็นเรื่องเล่าสืบสาน ต่อๆ กันมา ถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่งในหลายอย่างของมนุษย์เป็นสิ่งที่มีความหมาย มีคุณค่าซึ่งนิทานนั้นจะมีทั้งนิทานเล่าปากเปล่า จดจำกันมาแบบมุขปาฐะ และนิทานที่มีการเขียน การบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

เกริก ชูนพันธ์ (2547, น. 8) ได้ให้ความหมายของนิทานไว้ว่าหมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบ ต่อกันมาตั้งแต่สมัยโบราณ เป็นการผูกเรื่องขึ้น เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และ สอดแทรกคติสอนใจลงไป

ประคอง นิมมานเหมินทร์(2550, น. 9) ได้ให้ความหมายของนิทานว่า หมายถึง เรื่องที่เล่ากันต่อๆ มาจากคนรุ่นหนึ่งสู่คนอีกรุ่นหนึ่งโดยไม่ทราบว่า ใครเป็นผู้แต่ง เช่น นิทานเรื่อง สังกข์ทองปลาบู่ทอง หรือ โสนน้อยเรือนงาม มีการเล่าสู่กันฟังจากปู่ย่าตายายของเรา พ่อแม่ของเรา รวมทั้งตัวเราเอง ไปจนถึงลูกหลานเหลนโหลนของเรา เป็นทอดๆ กันไปรุ่นแล้วรุ่นเล่า บางครั้งก็ แพร่กระจายจากท้องถิ่นหนึ่งไปสู่อีกท้องถิ่นหนึ่ง เช่น นิทานเรื่องสังข์ทองอาจมีหลายสำนวน แล้วแต่ความทรงจำ ความเชื่อ อารมณ์ของผู้เล่าและวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่นจากความหมายของ นิทานดังกล่าว

2.4.2 ความสำคัญของนิทาน

นิทานเป็น สิ่งที่สำคัญต่อชีวิตเด็ก ช่วยให้เด็กมีความสุขให้แง่คิดและคติสอนใจการจัด ประสบการณ์ให้เด็กโดยใช้นิทานเป็นสิ่งจำเป็นเพราะการเล่านิทาน สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการ พัฒนาและเตรียมความพร้อมให้กับเด็ก ได้มีนักวิชาการกล่าวถึงความสำคัญของนิทานไว้หลายท่าน ดังต่อไปนี้

เกริก ชูนพันธ์ (2547, น. 55 - 56) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเล่านิทาน ดังนี้

1. เด็กๆ หรือผู้ฟังจะเกิดความรู้สึกอบอุ่นและใกล้ชิด เป็นกันเองกับผู้เล่า
2. เด็กๆ หรือผู้ฟังจะเกิดความรู้สึกร่วมในขณะฟัง ทำให้เขาเกิดความเพลิดเพลินผ่อนคลายและสดชื่นแจ่มใส
3. เด็กๆ หรือผู้ฟังจะมีสมาธิหรือความตั้งใจที่มีระยะเวลาสั้นขึ้นหรือยาวขึ้น โดยเฉพาะผู้เล่าที่มีความสามารถในการตรึงให้ผู้ฟังหรือเด็กๆ ใจจดจ่ออยู่กับเรื่องราวที่ผู้เล่าเล่า เรื่องที่มีขนาดยาว

4. เด็กๆ หรือผู้ฟังจะถูกกล่อมเกลาคด้วยนิทานที่มีเนื้อหาส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ทำให้เด็กๆ และผู้ฟังเข้าใจในความดีและความงามยิ่งขึ้น

5. นิทานจะทำให้เด็กๆ หรือผู้ฟังมีความละเอียดอ่อน รู้จักการรับและการให้มองโลกในแง่ดี

6. นิทานจะทำให้เด็กๆ หรือผู้ฟังใช้กระบวนการคิดในการพิจารณาแก้ปัญหาได้

7. นิทานสามารถสร้างความกล้าให้กับเด็กๆ หรือผู้ฟัง โดยการแสดงออกที่ผ่านกระบวนการคิดที่มีประสิทธิภาพ

8. เด็กๆ ผู้ฟังจะได้ความรู้ที่เป็นประโยชน์และสามารถประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้

9. นิทานช่วยสร้างเสริมจินตนาการที่กว้างไกล ไร้ขอบเขตให้กับเด็กหรือผู้ฟัง

10. นิทานสามารถช่วยให้เด็กๆ และผู้ฟังได้รู้จักการใช้ภาษาที่ถูกต้อง การออกเสียง การกระดกนิ้วตัว ร เรือ และ ล สิ่งได้อย่างถูกต้องและเป็นธรรมชาติ

วิเชียร เกษประทุม (2550, น. 9-10) ได้กล่าวถึงความสำคัญของนิทานว่ามีคุณค่า และมีประโยชน์ ดังนี้

1. นิทานให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน เป็นการผ่อนคลายความเครียดและช่วยให้เวลาผ่านไปอย่างไม่น่าเบื่อหน่าย

2. นิทานช่วยกระชับความสัมพันธ์ในครอบครัวเด็กบางคนอาจมองผู้ใหญ่ว่าเป็นบุคคลที่ขี้บ่นชอบดุด่า น่าเบื่อหน่ายหรือน่าเกรงขาม แต่ถ้าผู้ใหญ่มีเวลาเล่านิทานให้เด็กฟังบ้าง นิทานที่สนุกๆ ก็จะช่วยให้เด็กอยากอยู่ใกล้ชิดผู้ใหญ่ความเกรงกลัว หรือเบื่อหน่ายผู้ใหญ่ลง

3. นิทานให้การศึกษา และเสริมสร้างจินตนาการ

4. นิทานให้ข้อคิดและคติเตือนใจ ช่วยปลูกฝังคุณธรรมต่างๆ ที่สังคมพึงประสงค์ให้แก่ผู้ฟังเช่น ให้เชื่อสัตย์ให้เชื่อผู้ใหญ่ ให้พูดจาไพเราะอ่อนหวาน ให้มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ให้ ขยันขันแข็ง เป็นต้น

5. นิทานช่วยสะท้อนให้เห็นสภาพของสังคมในอดีตในหลายๆด้าน เช่น ลักษณะของสังคมวิถีชีวิตของประชาชนในสังคมตลอดจนประเพณีค่านิยมและความเชื่อ เป็นต้น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550, น. 11-16) ได้ระบุถึงความสำคัญ ของนิทานว่านิทานเป็นสิ่งที่สำคัญ ต่อชีวิตทั้งและผู้ใหญ่ เพราะนอกจากนิทาน จะช่วยให้เด็กๆ มีความสุข สนุกสนานแล้ว ยังเป็น โลกแห่งจินตนาการที่สมบูรณ์แบบที่คอยช่วยถักทอสายใยความรัก ความฝัน สานสัมพันธ์อันอบอุ่น ความละมุนละไมในกลุ่มสมาชิกของครอบครัว อีกทั้งนิทานยังให้แง่คิด คติสอนใจ และปรัชญาชีวิตอันล้ำ ลึกแก่เด็ก นิทานมีความสำคัญต่อพัฒนาการของเด็กดังนี้

1. ช่วยพัฒนาเด็กทางด้านลักษณะชีวิต เด็กได้เรียนรู้ถึงลักษณะชีวิตที่ดีผ่านนิทานที่ปรารถนาให้เด็กมีพฤติกรรมที่ดีเช่น มีคุณธรรมจริยธรรม มีความกล้าหาญ มีความยุติธรรม

2. การพัฒนาเด็กด้านบุคลิกภาพ บุคลิกภาพเป็นองค์ประกอบที่มีอยู่มากในนิทานซึ่งเด็กจะได้รับรู้ถึงบุคลิกภาพที่ดีที่จะช่วยให้อยู่ในสังคมได้อย่างดีเช่น ความเชื่อมั่นการรักษาค้นความสุขภาพอ่อนน้อม ความมีมารยาทที่ดีความเป็นผู้นำ

3. การพัฒนาเด็กด้านความรู้และสติปัญญา

4. การพัฒนาเด็กในด้านทักษะและความสามารถ

5. การพัฒนาเด็กในด้านสุขภาพ นิทานเป็นกระบวนการหนึ่งที่กำหนดบทบาท ในด้านสุขภาพให้เกิดแก่เด็ก เพราะเมื่อเด็ก ได้อ่านหรือ ฟังนิทานแล้วจะก่อให้เกิด การเรียนรู้ในการที่จะรักษาสุขภาพกายและสุขภาพจิตของตน

นอกจากนี้ บวร งามศิริอุดม(2557) ได้กล่าวถึงความสำคัญ ที่ได้จากการเล่านิทานว่า

1. ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก

2. ใ้รู้จักคำ เรียกชื่อสิ่งของต่างๆ จากรูปภาพในนิทาน

3. เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออก พัฒนาความคิด จินตนาการ

4. ใ้ความรู้สึที่ดีต่อเด็ก

5. มีความตกลงขบขันให้ความสนุกสนาน ช่วยแก้ปัญหาให้กับตัวเด็กเมื่อเปรียบเทียบกับตนเองกับตัวละคร

จากความสำคัญของนิทานดังกล่าวสรุปได้ว่า นิทานให้ความเพลิดเพลิน สนุกสนาน และผ่อนคลายความเครียด สร้างเสริมจินตนาการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม กระชับความสัมพันธ์ในครอบครัว สะท้อนให้เห็นสภาพของสังคมในอดีตในหลายๆด้าน ช่วยพัฒนาเด็กทางคุณลักษณะชีวิต พัฒนาบุคลิกภาพของเด็ก พัฒนาด้านความรู้และสติปัญญา ทักษะและความสามารถทางภาษา

2.4.3 ประโยชน์ของการเล่านิทาน

1. นิทานช่วยปลูกฝังให้เด็กเป็นคนช่างคิดและช่างสังเกต ซึ่งเป็นพื้นฐานของการสร้างเด็กใ้มีความมั่นใจกล้าคิด และกล้าแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ถูกที่ควร ถูกที่และถูกเวลา

2. นิทานทำให้เด็กได้เรียนรู้ด้านภาษา การที่เด็กได้ฟังเสียงที่ได้ยิน จะทำให้รู้จักคำ ความหมายของคำ รู้จักประโยคและความหมายของประโยค เป็นการปูพื้นฐานทักษะด้านการฟัง พูด อ่าน เขียนใ้กับเด็ก

3. นิทานกระตุ้นจินตนาการของเด็ก นำเสียงที่พ่อแม่เล่านิทานใ้เด็กฟังจะช่วยเสริมสร้างจินตนาการ การเล่านิทานบ่อยๆ จะทำให้เด็กได้ฝึกการสร้างสรรค์จินตนาการที่แปลกใหม่ กว้างไกล ไร้ขอบเขต

4. นิทานช่วยบ่มเพาะคุณธรรมและจริยธรรมให้กับเด็ก นิทานส่วนใหญ่จะสอดแทรกคุณธรรม ทักษะชีวิตและข้อคิดดีๆ ไว้ในเนื้อเรื่องหรือตอนท้ายของเรื่องทำให้เด็กได้ตระหนักถึงคุณงามความดี และสิ่งเหล่านี้จะติดตัวลูกไปจนกระทั่งเติบโต

5. นิทานเสริมสร้างสมาธิ ช่วงเวลาของการฟังนิทานเด็กจะตั้งใจฟังอย่างใจจดใจจ่อ หากพ่อแม่เลือกนิทานได้เหมาะสมกับช่วงวัย ก็จะทำให้ลูกเข้าใจเรื่องราวของนิทาน และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

6. นิทานสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว ช่วงเวลาดีๆ ที่พ่อแม่เล่านิทานให้ลูกฟังจะเป็นช่วงเวลาแห่งความรักและความอบอุ่นเป็นการเสริมสร้างสายใยความผูกพันอันดีระหว่างพ่อแม่ลูก

2.4.4 องค์ประกอบในการเล่านิทานให้สนุก

สตีฟ ไชติเสถียร (2559) กล่าวถึงองค์ประกอบในการเล่านิทานให้สนุก มีดังนี้

1.ลีลาท่าทางของผู้เล่า

ก่อนอื่นผู้เล่าต้องอ่านนิทานและทำความเข้าใจในเนื้อเรื่องมาเป็นอย่างดี จดจำ เนื้อเรื่องได้อย่างแม่นยำ บุคลิกท่าทางของผู้เล่าก็สำคัญต้องคู่เป็นกันเองกับผู้ฟังอยู่ในท่าสบายๆ มีจังหวะในการพูดเว้นวรรคตอนให้ดี ใช้เสียงสูงต่ำ ดังเบา ให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง ไม่ใช้น้ำเสียงระดับเดียวที่ดูราบเรียบ หรือเสียงแหลมจนไม่น่าฟัง นิทานจะน่าสนใจมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับเทคนิคของผู้เล่า

2. การจับหนังสือ

การจับหนังสือควรจับบริเวณรอบพับของเล่มนิทานด้วยมือข้างที่ถนัด จะเป็นด้านบนหรือด้านล่างของหนังสือก็ได้ ระวังอย่าให้มือไปบังภาพบนหน้าหนังสือ ใช้มืออีกข้างช่วยเปิดหนังสือที่ละเอียด ยกหนังสืออยู่ระดับสายตาผู้ฟัง ไม่เคลื่อนไหวหนังสือไปมาขณะการเล่านิทาน

3. การจัดที่นั่งสำหรับผู้ฟัง

ผู้ฟังนั่งหันหน้าหาผู้เล่า ถ้าเป็นกลุ่มเด็กนั่งรวมกันห่างจากผู้เล่าตามความเหมาะสมให้เห็นภาพในหนังสือชัดเจน ไม่นั่งออกไปทางด้านข้างจะทำให้มองไม่เห็นหนังสือ ในกรณีที่ผู้ฟังมาก ให้นั่งหันหน้าหาผู้เล่าเป็นครึ่งวงกลมก็ได้

4. เทคนิคการเล่านิทาน

การเล่านิทานทำได้หลายรูปแบบ ได้แก่ เล่านิทานโดยใช้หนังสือ ไม่ใช่หนังสือแต่ใช้อุปกรณ์อย่างอื่นประกอบการเล่า เล่าปากเปล่า หรือใช้ท่าทาง ร้องเพลงประกอบ เล่าโดยใช้หุ่นมือ หุ่นนิ้ว หุ่นชัก เล่าไปวาดไป หรือพับกระดาษ ใช้กระดานหรือแผ่นป้ายสาธิตประกอบการเล่าสิ่งเหล่านี้จะทำให้ให้นิทานน่าสนใจยิ่งขึ้นตัวอย่างการเล่านิทาน

5. เล่านิทานโดยใช้เพลงประกอบ

นิทานเรื่อง “ ขนมหิงกลม กลิ้ง กลิ้ง ” สำนักพิมพ์ แพรวเพื่อนเด็ก ผู้เล่าใช้หนังสือประกอบการเล่า พอถึง ช่วงที่ขนมหิงกลม ร้องเพลงให้สัตว์แต่ละตัวฟังผู้เล่าก็สามารถใส่ทำนองลงไปแล้วร้องเป็นเพลง หรือให้เด็กมีส่วนร่วมในการเล่าเช่น ถ้าครูพูดคำว่ากลิ้ง หลุน หลุนให้เด็กหมุนมือไปตามเสียงซ้ำเร็วที่ได้ยิน

6. เล่านิทานประกอบการใช้ท่าทางของผู้เล่า และผู้ฟังมีส่วนร่วมในการเล่านิทาน เรื่อง

“ ห้วผักกาดยักษ์ ” สำนักพิมพ์ แพรวเพื่อนเด็ก เล่าโดยยืนถือหนังสือเมื่อถึงตอนดึงหัวผักกาด ผู้เล่าต้องทำท่าเหมือนกำลังดึง หรือถอนเจ้าหัวผักกาดอย่างเต็มแรง เมื่อถอนไม่ได้ตาก็เรียกขามาช่วยในตอนนีให้ขออาสาสมัครเด็กหนึ่งคนออกมาเป็นยายจับเอาผู้เล่าแล้วทำท่าช่วยกันดึงเจ้าหัวผักกาด เมื่อถึงตอนตามหลาน ตามหมา ตามแมว ตามหนูมาช่วย ก็ค่อยๆหาอาสาสมัครออกมาจับเอาต่อกันจนกระทั่งถอนหัวผักกาดออก

นิทานเรื่อง “ พระจันทร์ร้อยไหม ” สำนักพิมพ์ แพรวเพื่อนเด็ก ครูเล่านิทานประกอบภาพในหนังสือ เมื่อครูเล่านิทานจบ ให้เด็กวาดภาพสัตว์ที่ชอบ และนำสัตว์ทุกตัวที่เป็นผลงานเด็กมาแต่งให้เป็นเรื่องราวเดียวกันภายใต้โครงเรื่องเดิม ครูต้องหาพื้นที่ภายในห้องให้เด็กที่เป็นตัวละครออกมาติดภาพสัตว์ต่อกัน เล่านิทานประกอบการพับ ฉีกกระดาษ หรือวาดภาพ สามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมได้จากหนังสือ เล่าไปวาดไป กับเทคนิคการเล่านิทาน ของสำนักพิมพ์ แพรวเพื่อนเด็ก

มีงานวิจัยที่เกี่ยวกับการอ่านหนังสือให้เด็กฟังหลายต่อหลายเล่มพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการอ่านหนังสือให้ฟังบ่อยๆ ไม่เพียงแต่จะมีความรู้มีความพร้อมด้านภาษายังทำให้เด็กมีความสามารถด้านการเรียนในภาพรวมของเนื้อหาวิชา การที่ผู้ใหญ่เล่าหรืออ่านนิทานให้ฟังไม่เพียงแต่เป็นการขยายประสบการณ์ หรือเตรียมความพร้อมเด็กเพื่อการอ่านออกเขียนได้ สิ่งสำคัญอีกอย่างคือเด็กได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับนิทาน ทั้งตัวละคร เหตุการณ์ ความหมายของสำนวนภาษาที่ใช้ เกิดการเชื่อมโยงภาษาที่ได้ฟังไปสู่การใช้ในสถานการณ์จริงต่อไป

2.4.5 เทคนิคการเล่านิทาน

ปราณี มิ่งศิริ (2559) กล่าวว่า เด็กเป็นวัยที่มากด้วยโลกของจินตนาการอันกว้างไกล ผู้ใหญ่มักจะเป็นผู้ถ่ายทอดเรื่องราวที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่ตื่นเต้น เรื่องสนุกสนาน

เรื่องเศร้า โศกเสียใจ เรื่องราวสะท้อนขวัญ เรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตหรือสิ่งแวดล้อม เราจึงควรทำความเข้าใจกับการจินตนาการของเด็ก เพื่อจะสามารถเล่าหรือแต่งนิทานเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ อย่างสอดคล้องกับจินตนาการและความต้องการของเด็ก

การจินตนาการของเด็กพอจะแบ่งออกได้ดังนี้ (ปราณี มิ่งศิริ , 2559)

1. จินตนาการแบบอิสระ คือจินตนาการที่เด็กไม่มีประสบการณ์รองรับเลย เด็กจะใช้ความคิดคำนึงเฉพาะตัวเป็นหลักในการตัดสินใจ และส่งผลต่ออารมณ์ของตนเอง

2. จินตนาการแบบมีติสัมพันธ์ เป็นจินตนาการของเด็กที่สามารถเชื่อมโยงสิ่งที่เห็นหรือได้ฟังกับของที่เคยเห็นเคยฟังมาแล้ว แบ่งได้ 3 ขั้นตอนคือ

ขั้นที่1 คือเมื่อเด็กได้ฟังสิ่งใด หรือเห็นสิ่งใดแล้วนึกถึงสิ่งที่เคยเห็นมาก่อน หรือจินตนาการสิ่งที่เคยเห็นมาก่อน

ขั้นที่2 นอกจากเด็กจะเชื่อมโยงสิ่งที่ตนเห็นหรือได้ฟังกับอีกสิ่งหนึ่งแล้วเด็กยังจินตนาการไปถึงอารมณ์หรือความมีชีวิตชีวาของสิ่งนั้นๆด้วย

ขั้นที่3 เป็นการจินตนาการไปถึงสิ่งเหนือจริง ของวิเศษ สิ่งมหัศจรรย์ จินตนาการขั้นนี้เป็นขั้นที่เด็กๆ ใฝ่ฝันอยากจะมีกันทุกคน จะสังเกตได้ว่า ถ้าเราบอกว่า"มีกบอยู่ตัวหนึ่ง"เด็กๆก็จะฟังเฉยๆ แต่ถ้าบอกว่า"มีกบวิเศษอยู่ตัวหนึ่งสามารถพ่นไฟได้ด้วย"เด็กๆก็จะทำตาโตทีเดียว

นิทานกับความต้องการของเด็ก ในบทที่1 เรื่องลักษณะทางจิตวิทยาเด็กที่เอื้อต่อการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก ได้กล่าวถึงความต้องการและความสนใจของเด็ก ซึ่งเป็นส่วนประกอบอันสำคัญยิ่งสำหรับผู้ประพันธ์วรรณกรรมสำหรับเด็กจะพิจารณา เพื่อนเขียนเรื่องราวให้ตรงกับความต้องการของเด็ก เพราะสาเหตุที่เด็กๆชอบฟังนิทานนั้น ไม่ใช่เพราะนิทานมีโลกจินตนาการเท่านั้น แต่นิทานหลายเรื่องมีการสนองความต้องการของเด็กๆแฝงอยู่ด้วย เด็กๆมีความต้องการมากมายพอสรุปได้ดังนี้คือ

- ต้องการความรัก	- ต้องการให้คนอื่นสนใจ	- ต้องการให้ความรักแก่คนอื่น
- ต้องการเล่น	- ต้องการกิน	- ต้องการสิ่งวิเศษมหัศจรรย์
- ต้องการสิ่งสวยงาม	- ต้องการสิ่งลึกลับ	- ต้องการความขบขัน

จากความต้องการดังกล่าว ทำให้เราสามารถเลือกนิทานที่เหมาะสมและควรเล่าให้เด็กฟังได้นิทานที่เหมาะสมและควรเล่าให้เด็กฟังนั้น ควรเป็นนิทานที่เปี่ยมด้วยคุณค่าทางเนื้อหาได้ อรรถรส รูปแบบการใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษา ความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมคุณภาพ ยกระดับสติปัญญาและจิตใจ

2.4.6 การเลือกนิทาน

ปราณี มิ่งศิริ (2559) กล่าวว่า ผู้เล่าหรืออ่านนิทานให้เด็กฟัง จะต้องเลือกนิทานให้เป็น เพราะนิทานที่มีอยู่ทั้งหมด ไม่ใช่ว่าเด็กจะชอบทุกเรื่อง การเลือกนิทานควรพิจารณาสิ่งต่างๆดังต่อไปนี้

1. นิทานเรื่องนั้นสนองความต้องการของเด็กได้มากน้อยเพียงไร
2. เรื่องเล่าควรจะเลือกให้เหมาะกับวัยต่างๆของเด็ก
3. เวลาที่ใช้ในการเล่าควรจะเหมาะสมกับช่วงระยะเวลาความสนใจและสมาธิในการฟังของเด็กวัยต่างๆ
4. เนื้อหาจะต้องมีสาระค่านิยม ความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม
5. มีชื่อเรื่องสนุกสนานชวนติดตาม กระตุ้นจินตนาการของเด็ก
6. เป็นวรรณกรรมที่ดีทั้งโครงเรื่อง ลักษณะที่เด่นของตัวละคร การใช้ภาษาที่สร้างสรรค์ เป็นเรื่องที่ไม่เคยตาย(Timelessness)
7. ไม่ควรสร้างความขบขันบนความเจ็บปวดของคนอื่น และไม่ใช้ภาษาหรือปฏิบัติต่อเด็กในเชิงตำหนิติเตียนหรือดูหมิ่น
8. กล่าวถึงอารมณ์มนุษย์อย่างระมัดระวัง เสนอแนะวิธีการที่สร้างสรรค์แก่เด็กในการเผชิญกับความยากลำบากต่างๆ

2.4.7 การเตรียมตัวก่อนเล่านิทาน

ปราณี มิ่งศิริ (2559) กล่าวว่า ผู้เล่านิทานเมื่อเลือกเรื่องของนิทานให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้ฟังและพอใจกับเนื้อเรื่องแล้ว ผู้เล่าจะต้องนำนิทานที่จะเล่ามาจัดเตรียมให้พร้อมก่อนจะดำเนินการเล่าดังนี้

1. ผู้เล่าจะต้องอ่านทบทวนเรื่องราวที่ผู้เล่าเลือกมา ให้เกิดความคุ้นเคย เข้าใจ และรู้จักเรื่องที่เลือกมาได้เป็นอย่างดี เพื่อจะได้เกิดความราบรื่นตลอดขณะดำเนินการเล่า
2. ขั้นตอนการเล่า ผู้เล่าจะต้องพิจารณาในการนำเสนอการขึ้นต้นเรื่อง การเล่าเรื่องต่อเนื่องจนถึงกลางเรื่อง และการจบเรื่องให้ชัดเจน และน่าสนใจตามลักษณะเฉพาะของผู้เล่า
3. สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเล่า ผู้เล่าจะต้องเตรียม และทดลองใช้ให้เกิดความชำนาญ และจัดระบบการใช้ตามลำดับก่อนหลัง
4. กิจกรรมประกอบการเล่านิทาน ผู้เล่าจะต้องเตรียมให้พร้อมและจะต้องเหมาะสมกับกลุ่มผู้ฟัง เช่น การร้องเพลงซ้ำๆ และง่าย คำพูดซ้ำๆ และง่าย การร้องขอให้ผู้ฟังมาช่วยร่วมแสดง หรือทำกิจกรรมด้วยขณะดำเนินการเล่า
5. สถานที่เล่า ผู้เล่าจะต้องพิจารณาตามความเหมาะสมให้พอดีกับกลุ่มผู้ฟังเพราะ ผู้เล่าจะต้องจัดเตรียมสื่อให้พอเหมาะกับการมองเห็น และการฟังของผู้เล่า

2.4.8 วิธีเล่นนิทาน

ปราณี มิ่งศิริ (2559) กล่าวถึง การเล่นนิทานแบ่งได้ 4 วิธี ได้แก่

1. เล่นปากเปล่า
2. เล่นโดยใช้หนังสือประกอบ
3. เล่นโดยใช้ภาพประกอบ
4. เล่นโดยใช้สื่อใกล้ตัว

1. เล่นปากเปล่า ผู้เล่าต้องเตรียมตัวให้พร้อมเสมอ เพราะจุดสนใจของเด็กที่กำลังฟังนิทานจะอยู่ที่ผู้เล่าเท่านั้น วิธีเตรียมตัวในการเล่นนิทานมีดังนี้

1.1 เตรียมตัวด้านเนื้อหาของนิทาน

- อ่านนิทานที่จะเล่าและทำความเข้าใจกับนิทานเสียก่อน
- จับประเด็นนิทานให้ได้ว่า นิทานที่จะเล่าให้อะไรแก่เด็กที่ฟัง
- แบ่งขั้นตอนของนิทานให้ดี
- การนำเสนอขั้นตอนของนิทานในขณะที่เล่า ไม่จำเป็นต้องเหมือนกับที่อ่านเสมอไป
- เพิ่มหรือลดตัวละครเพื่อความเหมาะสมในการเล่น ที่สำคัญผู้เล่าต้องสามารถปรับนิทานให้สอดคล้องกับความสนใจของเด็กได้ด้วย เพราะถ้าเห็นว่าเด็กกำลังสนุกสนานก็เพิ่มเนื้อหาเข้าไปได้

1.2 น้ำเสียงที่จะเล่า

ผู้เล่าต้องมีน้ำเสียงที่น่าฟัง ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นเสียงที่ไพเราะ และที่สำคัญที่สุดคือการเว้นจังหวะ การเน้นเสียงให้ดูน่าสนใจ ไม่ควรให้น้ำเสียงราบเรียบมากเกินไป เสียงเบา-เสียงหนัก พุดเร็ว-พุดช้า ก็เป็นการบ่งบอกอารมณ์ของนิทานได้เช่นกัน

1.3 บุคลิกของผู้เล่นนิทานต่อหน้าเด็กจำนวนมากต้องมีบุคลิกที่น่าสนใจสำหรับเด็กคือ

- ไม่นิ่งจนเกินไป
- ไม่หลุกหลิกจนเกินไป
- ต้องมีการเคลื่อนไหวท่าเหมาะสมกับเนื้อหาของนิทาน
- มีการแสดงท่าทางที่เหมาะสมกับเนื้อหาของนิทานอย่างพอเหมาะพอเจาะ
- มีท่าที่ผ่อนคลายและดูเป็นกันเองกับเด็กๆ

1.4 เสื้อผ้าที่สวมใส่ ต้องเป็นเสื้อผ้าที่มั่นใจในการเคลื่อนไหวท่าทาง

1.5 บรรยากาศในการฟังนิทาน ต้องไม่วุ่นวายจนเกินไป อยู่ในสถานที่ที่สามารถสร้างสมาธิสำหรับคนฟังและคนเล่าได้เป็นอย่างดี

2. เล่าโดยใช้หนังสือประกอบการเล่า การใช้หนังสือประกอบการเล่านี้ หมายถึงการใช้หนังสือที่มีภาพประกอบ ผู้ที่จะใช้หนังสือภาพต้องมีการเตรียมตัวดังนี้

2.1 อ่านนิทานให้ขึ้นใจ เวลาเล่าจะได้เปิดหนังสือภาพให้สัมพันธ์กับเรื่องที่เล่า

2.2 ศึกษาความหมายของสิ่งที่ใช้ประกอบภาพ เพราะหนังสือสำหรับเด็กมักจะใช้สีเป็นสื่ออารมณ์ของเรื่องด้วย

2.3 ศึกษาภาพประกอบที่เป็นปกหน้าปกหลัง เพราะบางเรื่องตอนเริ่มเรื่องอยู่ที่หน้าปก และตอนจบอยู่ที่ปกหลังก็มี

2.4 การถือหนังสือ ต้องอยู่ในตำแหน่งที่ผู้ฟังสามารถมองเห็นภาพประกอบได้อย่างทั่วถึง ถ้าผู้ฟังนั่งเป็นรูปครึ่งวงกลม ต้องมีการยกภาพให้มองเห็นทั่วทั้งหมด

2.5 นิ้วมือต้องสอดเตรียมพร้อมที่จะเปิดหน้าต่อไป การใช้หนังสือประกอบการเล่า นิทาน ไม่จำเป็นต้องถือหนังสืออยู่หนึ่งตลอดเวลา อาจจะโยกหนังสือหรือขยับหนังสือตามเหตุการณ์ในนิทานก็ได้เมื่อผู้เล่ากำลังเล่านิทานกระต่ายกับเต่า ตอนที่พูดถึงกระต่ายวิ่งก็ควรขยับหนังสือให้เหมือนกับกระต่ายวิ่งหรือกระโดด พอพูดถึงเต่าคลานก็ใช้นิ้วไต่บนหนังสือแสดงการเดินช้าๆ ของเต่า เป็นต้น

3. เล่าโดยใช้ภาพประกอบ ภาพประกอบที่ใช้ในการเล่านิทานนี้ ไม่ใช่ภาพประกอบจากหนังสือนิทาน เราอาจเปิดภาพจากหนังสือให้เด็กดูพร้อมกับเล่าหรืออ่านก็ได้

4. เล่าโดยใช้สื่อใกล้ตัวหรืออุปกรณ์ประกอบการเล่า

4.1 การเล่าโดยใช้สื่อใกล้ตัว สื่อใกล้ตัวในที่นี้หมายถึง สื่อหรืออุปกรณ์ประกอบการเล่านิทาน

4.2 การเล่านิทานโดยใช้อุปกรณ์ประกอบ ผู้เล่านิทานสามารถนำเอาวัสดุมาสร้างสรรค์ สร้างสื่อหรือผู้เล่าจัดหาสื่อสำเร็จมาประกอบการเล่า เกิดเป็นนิทานเล่าประกอบสื่อ การเล่านิทานโดยมีอุปกรณ์ประกอบจะมีทั้งน้ำเสียงของผู้เล่า ลีลา ท่าทางของผู้เล่า และสื่อประกอบการเล่า สื่อที่ใช้ประกอบการเล่านิทานมีหลากหลาย

2.4.9 การเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัย

นิทานสำหรับเด็กนั้นมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อสั่งสอนเด็กโดยผ่านการดำเนินเรื่องที่สนุกสนาน ซึ่งในการเล่านิทานให้เด็กฟังนั้นคุณพ่อคุณแม่ควรเล่าด้วยน้ำเสียงที่มีความหลากหลาย เพราะในขณะที่เล่านิทานความรู้สึกในน้ำเสียงของคุณแม่จะถูกถ่ายทอดไปสู่ตัวของเด็กด้วย หากเล่านิทานด้วยความรู้สึกตื่นเต้น เด็กก็จะรู้สึกตื่นเต้นตาม เราเรียกความรู้สึกนี้ว่า “ความรู้สึกร่วมกันระหว่างครอบครัว” จึงเปรียบเสมือนเป็นสายใยผูกพันระหว่างพ่อแม่และลูก แม้การเล่านิทานเพียง 15 – 20 นาทีต่อเล่ม จะเป็นช่วงเวลาสั้นๆ แต่กลับได้ผลลัพธ์ที่ดีต่อลูกน้อยอย่าง

มากมาย (กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข 2550) กล่าวคือ ในขณะที่เด็กฟังนิทานก็จะได้รับการพัฒนาทักษะด้านการฟัง การพูด พร้อมทั้งสร้างจินตนาการ และฝึกสมาธิให้เด็กรู้จักจดจ่ออยู่กับเรื่องที่ฟัง ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ถือเป็นพื้นฐานในการเตรียมความพร้อมด้านการอ่านหนังสือ และปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็กได้เป็นอย่างดี

2.4.10 นิทานช่วยส่งเสริมทักษะภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย

ในการส่งเสริมทักษะทางภาษาสำหรับเด็กนั้นสามารถทำได้หลากหลายวิธี เช่น การพูดกับเด็กด้วยภาษาง่ายๆ หรือการมีปฏิสัมพันธ์กันผ่านการทำกิจวัตรต่างๆในชีวิตประจำวัน แต่วิธีที่ง่าย และสามารถเรียกความสนใจจากเด็กได้ดีที่สุดคือ “การอ่านนิทาน” ให้เด็กฟัง

จากการศึกษาในต่างประเทศ กลุ่มกุมารแพทย์ในประเทศสหรัฐอเมริกาได้คิดโครงการส่งเสริมการอ่าน และนิสัยรักการอ่านในเด็ก โดยการจัดให้มีอาสาสมัครอ่านนิทานให้เด็กที่มาตรวจที่คลินิกสุขภาพเด็กดีตั้งแต่อายุ 6 เดือน ถึง 5 ปีฟัง และจากโครงการดังกล่าวพบว่า เด็กที่ฟังนิทานจะมีพัฒนาการทางคำศัพท์ และการใช้ภาษาที่ดีขึ้น (รวีวรรณ รุ่งไพรวลัย, 2556, น.111) เพราะการอ่านหนังสือให้เด็กฟังนั้นจะช่วยให้เด็กเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ๆ และช่วยกระตุ้นจินตนาการให้แก่เด็ก ยิ่งพ่อแม่คุยหรืออ่านหนังสือให้ลูกฟังมากเท่าไร ก็ยิ่งเป็นการช่วยกระตุ้นพัฒนาการของเด็กมากเท่านั้น

สำหรับการเลือกอ่านนิทานให้แก่เด็กปฐมวัยนั้น ต้องคำนึงถึงความสนใจ การรับรู้ และความสามารถตามช่วงวัยของเด็กแต่ละคนเป็นสำคัญด้วย เพราะเด็กจะรับรู้นิทาน จากภาพที่มองเห็นและจากเสียงที่ได้ยิน โดยเด็กจะเริ่มรับรู้ความหมายในนิทานไปได้ทีละน้อยจนสามารถเชื่อมโยงกับภาพ และสิ่งที่ได้ยินให้เป็นเรื่องเดียวกันได้ ดังนั้น การเลือกนิทานที่จะนำมาเล่าให้แก่เด็กจึงเป็นเรื่องสำคัญ จากบทความเรื่องการส่งเสริมทักษะภาษาสำหรับเด็ก ของรวีวรรณ รุ่งไพรวลัย กล่าวถึงพัฒนาการทางภาษาของเด็กแต่ละช่วงวัยไว้ดังนี้

เด็กช่วงอายุ 4 – 12 เดือน

เด็กวัยนี้จะมีความสนใจในระยะสั้นประมาณ 5-10 นาที เด็กจะสนใจหนังสือภาพที่เป็นรูปเหมือนของคน สัตว์ ผัก ผลไม้ สิ่งของในชีวิตประจำวันที่มีสีสวยงาม ขนาดใหญ่ชัดเจน หนังสือควรทำมาจากผ้า กระดาษ หรือพลาสติกที่ไม่มีมุมแหลมคม ในขณะที่อ่านนิทานให้เด็กฟัง ควรชี้ให้ดูรูปภาพตาม และให้เด็กได้จับหรือเปิดหนังสือตามเนื้อเรื่องที่อ่านไปด้วย ก็จะเป็นการช่วยส่งเสริมทักษะทางภาษาของเด็กในวัยนี้เพิ่มมากขึ้น

เด็กช่วงอายุ 1-3 ปี

เด็กในวัยนี้จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเอง และจะชอบในหนังสือที่ตนเองสนใจ ไม่ควรบังคับให้เด็กดูแต่หนังสือที่พ่อแม่ต้องการให้อ่าน ควรจะเป็นภาพเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน สัตว์ สิ่งของ เด็กในช่วงนี้จะมีประสาทสัมผัสทางหูที่ดีมาก หากใช้หนังสือที่มีเทคนิคพิเศษต่างๆ เช่น หนังสือที่มีผิวสัมผัสหลากหลาย หนังสือที่มีภาพซ่อนอยู่ หรือหนังสือที่กดและมีเสียงก็จะช่วยเพิ่มการเรียนรู้ให้เด็กได้มากยิ่งขึ้น อีกทั้งเด็กในวัยนี้也将มีความสนใจในสิ่งต่างๆ เพิ่มขึ้นเป็น 15-20 นาที ดังนั้นในขณะที่อ่านนิทานให้เด็กฟัง ควรผูกเชื่อมโยงถึงสิ่งที่อ่านกับประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของเด็กเพิ่มเติมเข้าไปก็จะช่วยทำให้เด็กได้ความรู้เพิ่มเติมมากขึ้น

เด็กช่วงอายุ 3-6 ปี

เด็กวัยนี้จะอยากรู้อยากเห็นสิ่งรอบตัวเกี่ยวกับธรรมชาติ เริ่มเข้าใจความแตกต่างระหว่างความจริงกับเรื่องสมมติ เข้าใจในรูปแบบการอ่าน โดยอ่านจากซ้ายไปขวาและจากบนลงล่าง สามารถตอบคำถามจากนิทานได้ ดังนั้นนิทานที่เหมาะสมกับเด็กวัยนี้ควรเป็นนิทานที่เป็นเรื่องที่ยาวขึ้น แต่เข้าใจง่ายภาพประกอบมีสีสัน มีตัวอักษรบรรยายเนื้อเรื่องไม่มากเกินไป มีขนาดใหญ่พอสมควร เพราะเด็กในวัยนี้สามารถเชื่อมโยงสัญลักษณ์ตัวพยัญชนะ กับเสียงสระได้แล้ว และหนังสือที่เป็นคำคล้องจองก็จะช่วยพัฒนาทักษะด้านภาษาของเด็กในวัยนี้เพิ่มขึ้น (รวีวรรณ รุ่งไพรวัดย์, 2556, น.111-112)

ดังนั้น หลักสำคัญของการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็ก สามารถทำได้ง่ายๆ โดยการมีปฏิสัมพันธ์สื่อสารร่วมกันกับเด็กตามพัฒนาการของแต่ละช่วงวัย (รวีวรรณ รุ่งไพรวัดย์, 2556, น.112) หรือผ่านการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษา เช่น การอ่านนิทาน การพูด การฟัง ก็จะเป็นการช่วยเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา การเรียน อารมณ์ และสังคมของเด็ก ช่วยให้เด็กเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่มีประสิทธิภาพต่อไป

2.4.11 นิทานมีประโยชน์กับลูกน้อยมากกว่าที่คิด

จากการวิจัยเรื่องสมองทำให้นักวิจัยเชื่อมั่นว่า การเล่านิทานจะช่วยให้เด็กพัฒนากระบวนการคิด การเชื่อมโยงเรื่องราว การจัดระบบเรื่องราวได้ดียิ่งขึ้น เป็นการเพิ่มกระบวนการทำงานของสมองแก่เด็ก (ใบตอง, 2554) การอ่านหนังสือให้เด็กฟังจึงมีความสำคัญต่อพัฒนาการของเด็กมาก ถ้าคุณพ่อคุณแม่อยากให้ลูกเป็นคนชอบอ่าน ชอบเขียน และเรียนเก่ง ก็ควรเริ่มต้นด้วยการอ่านนิทานให้ลูกฟังเป็นประจำ เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีในการอ่านหนังสือให้แก่ลูกน้อย นอกจากนั้นแล้วนิทานยังมีประโยชน์ต่อลูกน้อยของเราอีกมากมาย จากบทความของกิงกาญจน์ ทวีศักดิ์ เรื่อง ประโยชน์ของนิทาน สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. นิทานช่วยปลูกฝังให้เด็กเป็นคนช่างคิด ช่างถามและช่างสังเกต มีความมั่นใจ ฉลาดกล้าแสดงความคิดเห็น คือ มีความฉลาดทั้งทางปัญญา (IQ) และฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ด้วย
 2. นิทานทำให้เด็กเรียนรู้ภาษาได้เร็วขึ้น เพราะการเล่านิทานเปรียบเสมือนเป็นการสอนภาษาไปในตัว เมื่อเด็กได้ยินได้ฟังรูปประโยค หรือการใช้ภาษา ก็จะทำให้เด็กเกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษามากขึ้น
 3. นิทานทำให้เด็กจับประเด็น และวิเคราะห์เรื่องราวต่างๆ ได้ดีขึ้น เพราะการเล่านิทานซ้ำๆ จนเด็กจำได้ทั้งเรื่องนั้น จะทำให้เด็กมองเห็นภาพรวมของเรื่อง และจับประเด็นสำคัญจากเรื่องได้ง่ายขึ้น
 4. นิทานช่วยให้เด็กเกิดจินตนาการ ในขณะที่พ่อแม่เล่านิทานนั้น น้ำเสียงที่ใช้เล่าเรื่องจะกระตุ้นให้เด็กเกิดจินตนาการเป็นภาพ ดังนั้น การเล่านิทานหลายๆ เรื่องจึงเป็นการสร้างจินตนาการใหม่ๆ ให้กับเด็กไปพร้อมกันด้วย
 5. นิทานช่วยสร้างสมาธิให้แก่เด็ก เพราะช่วงเวลาในการเล่านิทาน เด็กตั้งใจฟังนิทานอย่างใจจดใจจ่อ ยิ่งเมื่อเล่านิทานที่เหมาะสมกับช่วงวัยของเด็กแล้ว เด็กก็จะเข้าใจเรื่องในนิทานได้ง่ายขึ้น ถือเป็นสร้างสมาธิให้กับเด็กอีกวิธีหนึ่ง (กิ่งกาญจน์ ทวีสวัสดิ์, 2554)
- ดังนั้น จึงจะเห็นได้ว่า “นิทาน” ไม่ได้เป็นเพียงสิ่งที่ช่วยสร้างความสนุกสนาน และความสุขให้แก่เด็กเท่านั้น แต่ยังเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็กอีกด้วย

2.5 การคิดสร้างสรรค์

2.5.1 ความหมายของทักษะการคิดสร้างสรรค์

แมนกรูก้า วิทแมน และโพสเนอร์ (Mangrulkar, Whitman, & Posner, 2001.) ได้ให้ความหมายของทักษะการคิดสร้างสรรค์ว่า หมายถึง ความสามารถในการรับรู้สภาพของสังคม ความเชื่อ ค่านิยมแล้วนำสิ่งที่รับรู้มาทำให้เป็นสิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น

นีลลีย์ (Neeley, 2004) กล่าวว่า ทักษะการคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการคิด

ออกไปอย่างกว้างขวาง โดยไม่ยึดติดอยู่ในกรอบ

ธีระ ชัยยุทธชรรยง (2545) ได้ให้ความหมายของทักษะการคิดสร้างสรรค์ว่า หมายถึง ความสามารถในการคิด และหาแนวทางคัดเลือกประสบการณ์ในภาวะการณ์ต่าง ๆ มาจัดการให้เป็นแม่แบบใหม่ในการนำไปใช้งานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2547) กล่าวว่า ทักษะการคิดสร้างสรรค์ หมายถึง

ความสามารถในการสร้างแนวคิดใหม่แสวงหาและพิจารณาทางเลือกที่หลากหลายพลิกแพลง ปรับเข้าหาแนวทางสำรวจทางเลือกที่เหมาะสมและทั้งข้อตกลงที่ท้าทาย

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550) ได้ให้ความหมายของทักษะความคิดสร้างสรรค์ว่าหมายถึง ความสามารถในการมองเห็นสิ่งต่าง ๆ ในแง่มุมใหม่ หรือเป็นการกระทำสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวหรือไม่ซ้ำแบบใครมีความแปลกใหม่ เป็นการเชื่อมโยงสิ่งที่ไม่สัมพันธ์ให้กลายเป็นสิ่งใหม่ได้อย่างเหมาะสม

สรุปทักษะความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการทำให้เกิดผลงานใหม่และแปลกไปจากความคิดหรือกิจกรรมของคนอื่น

2.5.2 แนวทางการพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์

การพัฒนาให้นักเรียนเกิดทักษะการคิดสร้างสรรค์ จะทำให้นักเรียนมีเครื่องมือในการที่จะนำความรู้ ข้อมูล และสิ่งต่าง ๆ ที่ได้เรียนรู้มาสร้างสิ่งใหม่ที่เหมาะสมกับความต้องการและปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งความสามารถในการแสดงออกที่บ่งบอกถึงผู้ที่มีทักษะการคิดสร้างสรรค์จะมีลักษณะดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาชาติ. 2541)

1. มีความคล่องแคล่วในการคิด (Fluency) เป็นความสามารถคิดหาข้อมูล เรียงราวละคำตอบได้อย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว และมีปริมาณมากในเวลาจำกัด

2. มีความหลากหลายและมีความยืดหยุ่นในการคิด (Flexibility) เป็นความสามารถในการคิดหาข้อมูล เรียงราวที่มีอยู่จนได้คำตอบหลายประเภท หลายมุมมองและหลายทิศทาง ตลอดจนสามารถในการคิดประยุกต์ปรับเปลี่ยนข้อมูลความรู้ต่าง ๆ

3. ความคิดริเริ่มแปลกใหม่ (Originality) เป็นความสามารถในการคิดสิ่งแปลกใหม่ที่แตกต่างจากเรื่องราวที่มีอยู่โดยปกติและไม่ซ้ำกับสิ่งที่มีอยู่แล้ว

การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ให้แก่ นักเรียน สิ่งสำคัญมากที่สุดที่ครูผู้สอนต้องตระหนักคือ การไม่กำหนดกรอบหรือขอบเขต เรื่องราวให้นักเรียนคิดในวงจำกัดแต่ควรเปิดกว้างอย่างอิสระและยืดหยุ่น สำหรับแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550 ก:5-6) ได้เสนอเป็นขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นสร้างความตระหนัก เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่ผู้สอนใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการกระตุ้นเร้าเรียกร้องความสนใจของผู้เรียนเข้าสู่เรื่องที่จะเรียนรู้ เช่น เกม เพลง นิทาน ลีลา ท่าทางต่าง ๆ ที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดจินตนาการ เป็นต้น

2. **ขั้นระดมพลังความคิด** เป็นการดึงศักยภาพของผู้เรียนทุกคนเพื่อให้สามารถค้นหาคำตอบ ผู้เรียนทุกคนจะต้องมีส่วนร่วม โดยมีผู้สอนทำหน้าที่เหมือนผู้อำนวยความสะดวกทุกขั้นตอน
3. **ขั้นสร้างสรรค์ชิ้นงาน** เมื่อผู้เรียนได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้ คิดหาคำตอบแล้ว ผู้เรียนเกิดจินตนาการในการสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบต่าง ๆ เช่น บทร้อยกรอง บทเพลง ปริศนาคำทาย งานประดิษฐ์ รูปทรง มิติ ฯลฯ เป็นต้น
4. **ขั้นนำเสนอผลงาน** เป็นขั้นตอนสำคัญที่ผู้เรียนได้มีโอกาสนำเสนอผลงาน วิพากษ์วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นผลจากการนำเสนอของผู้อื่น เป็นขั้นที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ การรู้จักการยอมรับ การมีเหตุผล การประยุกต์ การนำไปใช้ ทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจ
5. **ขั้นวัดและประเมินผล** เป็นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เน้นให้ผู้เรียนรู้จักประเมินผลงานตนเองและผู้อื่น มีการยอมรับ แก้ไข บนพื้นฐานของหลักการทางประชาธิปไตย คือ ปัญญาธรรม คาวธรรมและสามัคคีธรรม
6. **ขั้นเผยแพร่ผลงาน** ผู้เรียนของผู้เรียนทุกคนทุกกลุ่มได้นำไปเผยแพร่ในรูปแบบต่าง ๆ อาทิเช่น จัดนิทรรศการ และการนำผลงานสู่สาธารณชน เป็นการนำเสนอความรู้และความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน เพื่อให้เพื่อน ผู้ปกครอง ชุมชนและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้ชื่นชมผลงาน การพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนนอกจากจะพัฒนาโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนแล้ว จะต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดกิจกรรมฝึกทักษะ การเผชิญสถานการณ์ เรียนรู้จากประสบการณ์จริง การเผชิญสถานการณ์ โดยผสมผสานความรู้ด้านต่าง ๆ ให้สมดุลกันเพื่อนักเรียนจะได้นำความรู้มาประยุกต์ใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา

2.5.3 กิจกรรมสร้างสรรค์

กิจกรรมสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กเพื่อพัฒนาการคิดสร้างสรรค์ การรับรู้ความงามให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์หรือความรู้สึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และจินตนาการ โดยใช้ศิลปะสำหรับเด็กหลากหลายแบบ เช่น การเขียนภาพ การปั้น การฉีกปะ การตัดปะ การพิมพ์ภาพ การปั้น การร้อย การประดิษฐ์ หรือวิธีอื่น ๆ ที่เด็กสามารถจะคิดสร้างสรรค์ได้และมีความเหมาะสมตามวัยของเด็ก

1. ความหมายของกิจกรรมสร้างสรรค์กิจกรรมสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้เด็กได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาอย่างเหมาะสมตามวัยซึ่งนักการศึกษาได้ให้ความหมายของกิจกรรมสร้างสรรค์ไว้ดังต่อไปนี้

Peterson (1958, p. 101) กล่าวว่า เด็กทุกคนต้องการที่จะแสดงออกทางด้านความคิดและความรู้สึกต่างๆ ศิลปะเป็นแนวทางที่เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกอีกทั้งยังสามารถถ่ายทอดความรู้สึก ความรู้สึกและความเข้าใจรวมทั้งความเป็นบุคลิกภาพและความเป็นอิสระของเด็กออกมา ซึ่งเป็นสิ่งที่เด็กถ่ายทอดมาจากประสบการณ์ และจินตนาการของเด็กแต่ละคน

Tansley (1960, p. 167-172) กล่าวว่า งานสร้างสรรค์ในโรงเรียนเป็นรูปแบบที่ทำให้เด็กได้รับประสบการณ์ที่สมบูรณ์ในการพัฒนาความเจริญงอกงามทุกด้าน เช่น พัฒนาการทางอารมณ์ สติปัญญาทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง

Good (1973, p. 38) ได้ให้ความหมายว่า เป็นกิจกรรมที่มีความมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์การตัดสินใจ และการมีทักษะเพื่อสร้างเป็นผลงาน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป. , น.1) ได้ให้ความหมายว่าเป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้ทำอย่างเสรี ซึ่งจะช่วยพัฒนาเด็กทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยครูพึงระลึกเสมอว่าศิลปะสำหรับเด็กมิได้เน้นให้เด็กทำได้สวยหรือเหมือนจริงแต่เพื่อให้เด็กได้พัฒนาครบทุกด้านจากกิจกรรมนี้ กิจกรรมศิลปสร้างสรรค์จึงเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็กซึ่งกิจกรรมมีลักษณะที่เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกอย่างเสรี สามารถถ่ายทอดความรู้สึกได้ ส่งเสริมการตัดสินใจ และทักษะในการสร้างเป็นผลงานที่มีได้เน้นเพียงความสวยงามจะช่วยให้เด็กมีความสุข มีความพอใจเกิดความนับถือตนเอง และผู้อื่น ได้จัดกิจกรรมสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสนใจ ความสามารถ และสอดคล้องกับหลักพัฒนาการของเด็กเป็นอย่างดี กิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ไม่เพียงส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาและผ่อนคลายความเครียดทางอารมณ์เท่านั้น แต่ยังส่งเสริมความคิดอิสระ คิดจินตนาการฝึกการรู้จักการทำงานด้วยตนเองและฝึกการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ทั้งความคิดและการกระทำซึ่งถ่ายทอดออกมาเป็นงานศิลปะและนำไปสู่การเรียนรู้ อ่าน เขียน อย่างสร้างสรรค์ต่อไป

กิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ได้แก่ การวาดภาพ การพิมพ์ การปั้น การฉีก การตัดปะ และการประดิษฐ์เศษวัสดุองค์การ อิมทรมพรีย์ และ คนอื่น ๆ (2526, น.279 – 282) ได้กล่าวถึงกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ว่าเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระช่วยให้เด็กเกิดความ สนุกสนานเพลิดเพลินในการทำงานมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ มีเหตุผล รู้จักสังเกตมีความสามารถในการประยุกต์ใช้ เป็นผู้กล้าตัดสินใจ และฝึกให้เป็นผู้ที่มีความสามารถในการแก้ปัญหา

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2531, น.6 – 15) ได้สรุปถึงประโยชน์ของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ดังนี้ 1. เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระ ส่งเสริมอิสรภาพในการทำงานในขณะที่เดียวกันเด็กก็ จะสามารถเปลี่ยนความคิดของตนกับเพื่อน ๆ ได้ 2.เด็กมีสุนทรียภาพต่อสิ่งแวดล้อม รู้จักชื่นชมและมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งต่างๆ ส่งเสริม ให้รู้จักสังเกต 3.เด็กเกิดความพอใจและสนุกสนาน การพูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับ เพื่อนเป็น โอกาสที่เด็กแสดงออก ซึ่งความคิดของเขาและเป็นการพัฒนาภาษาไปด้วย

วิรุณ ตั้งเจริญ (2539, น.63 – 38) กล่าวว่า ศิลปะช่วยให้เกิดการพัฒนาด้านพฤติกรรมในการทำงานบุคลิกภาพ การแสดงออกทางอารมณ์ และความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อมั่นในตนเอง ช่วยให้เกิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็นการส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคม ได้แก่ การเอื้อเฟื้อ การร่วมมือ และการเปลี่ยนความคิด

นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการ (2539, น.15) กล่าวว่ากิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนา เด็กให้แสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึกความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยใช้ศิลปะหรือวิธีการต่าง ๆ เป็นเครื่องมือ

2. ความสำคัญของกิจกรรมสร้างสรรค์

วิทยาการทางด้านสมองทำให้เราทราบได้ว่า คนเรามีศักยภาพทางการคิด เกิดจากสมอง ทั้ง 2 ซีก คือ ซีกซ้ายและซีกขวาของเราทำงานและพัฒนาการคิดตัดสินใจ และคิดสร้างสรรค์สมองทั้งสองซีกจะทำงานเชื่อมโยงไปพร้อมกันในทุกกิจกรรมการคิด การพัฒนาสมองของเด็กจึงจัดผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทำให้สมองทั้งสองซีกทำงานสมดุล กิจกรรมสร้างสรรค์จึงเป็นกิจกรรมที่จะช่วยเชื่อมโยงการทำงานของสมองและพัฒนาจินตนาการซึ่งสัมพันธ์กับประสบการณ์ของเด็ก

เด็กจะแสดงออกมาเป็นภาพ รูปร่าง และรูปทรง จึงเป็น โอกาสที่เด็กจะได้ฝึกสมองจากกิจกรรมสร้างสรรค์ที่มีหลากหลายแบบ เป็นการให้เด็กกระทำ และสังเกตซึ่งเป็นการสร้างประสบการณ์ตรงให้เด็ก เด็กจะเกิดความสามารถในการพัฒนาความคิดรวบยอดและสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ได้ต่อไป อีกทั้งกิจกรรมสร้างสรรค์ยังสามารถพัฒนาจิตเด็กได้อย่างมีคุณภาพ คือให้เป็นผู้มีความอดทนเพราะต้องสร้างสรรค์ผลงานของตนจนสำเร็จ จะสร้างความภูมิใจต่อตนเองหรือสร้างความรู้สึที่ดีต่อตนเองได้ เนื่องจากการเปิดโอกาสให้เด็กพึ่งตนเองในการทำสิ่งต่างๆ ตามความสามารถเป็นการกระตุ้นให้เด็กตระหนักถึงความมีคุณค่าในตนเอง เด็กจะเป็นผู้มีความมั่นใจและกล้าที่จะเผชิญปัญหา ในขณะที่เดียวกัน เด็กจะได้รับการพัฒนาทางสังคม เพราะเด็กจะได้มีโอกาสทำงานร่วมกับเพื่อน เด็กจึงเรียนรู้การแก้ปัญหการทำงาน รู้จักปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงตนเอง ซึ่งเป็นพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันด้วยดีในสังคม เมื่อเด็กสร้างผลงานสิ้นสุดแล้ว การชักชวนให้เด็กชื่นชมผลงานของตนเอง เป็นการปลูกจิตสำนึกเด็กให้เห็นคุณค่าของศิลปะที่ตนสร้าง

ขึ้น และฝึกฝนการแสดงความชื่นชมในความสวยงาม สร้างความเพลิดเพลินและความสุขจากสิ่ง
ใกล้ๆ ตัวเด็กเอง

3. ประเภทของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

ชัยณรงค์ เจริญพานิชย์กุล (2533, น.7) กล่าวถึง กิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับเด็กอนุบาล
ได้แก่ กิจกรรมวาดเส้น (Drawing) กิจกรรมระบายสี (Painting) กิจกรรมภาพพิมพ์ (Print Making)
กิจกรรมประติมากรรม (Sculpture) และกิจกรรมประดิษฐ์ตกแต่ง (Crafts)

การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยนั้น ควรมีลักษณะหลายหลาย เช่น
ให้เด็กมีโอกาสทดลอง ค้นคว้าและสื่อสารความคิด ความรู้สึของตนเองได้อย่างเหมาะสมสิ่งที่
นำมาใช้ในกิจกรรมควรมีหลายลักษณะแตกต่างกันไป มีความเร้าใจตรงความต้องการและไม่ยุ่งยาก
ซับซ้อนเกินความสามารถของเด็ก (นวพร แซ่เถื่อง, 2539, น.40)

จิตทวารวณ เดือนฉาย (2541, น.29 – 30) ได้สรุปถึงเนื้อหาศิลปะชั้นอนุบาล 2 ไว้ดังนี้

1. การปูพื้นฐานให้เด็กมองเห็นความสวยงามทางศิลปะ ได้แก่ ฝึกให้สังเกต และสัมผัส
สิ่งต่าง ๆ รอบตัว ที่มีรูปร่างเหมือนกัน หรือแตกต่างกัน ให้เด็กช่วยกันจัดแจกัน จัดมุมห้อง หรือนำ
สิ่งประดิษฐ์สำเร็จรูปมาตกแต่งห้องเรียน เป็นต้น

2. การวาดภาพระบายสี ได้แก่ การวาดภาพโดยเสรี การป้ายสีด้วยพู่กัน การระบายสี
เทียน ในวิชาต่างๆ หรือระบายสีตามรูปทรง เรื่องราวที่กำหนดและพาเด็กออกไป ศึกษานอก
สถานที่ แล้วกลับมาเขียนภาพ เป็นต้น

3. การทดลองเกี่ยวกับสี ได้แก่ การละเลงสี หยดสี ทาสี เป่าสี ผสมสี โรยสี และกลิ้งสี

4. การพิมพ์ภาพ ได้แก่ พิมพ์ภาพด้วยวัสดุต่าง ๆ แม้พิมพ์ตรายางหรือส่วนต่าง ๆ ของ
ช่วงแขน และการพิมพ์ภาพลายนิ้ว โดยใช้นิ้วหรือดินสอสี เป็นต้น

5. การปั้น ได้แก่ การปั้นด้วยแป้ง ดินเหนียว ดินน้ำมันให้เป็นรูปทรง ปั้นเป็นเรื่องราว
ปั้นเป็นขนม ปั้นตามใจชอบ และการเล่นก่อบทราย

6. การพับ ฉีก ตัด ปะ ได้แก่ การฉีก หรือตัด และแปะ เป็นเรื่องราวต่าง ๆ การพับหรือ
ม้วนกระดาษเป็นรูปทรงต่าง ๆ และนำมาประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ และการพับผ้าเช็ดหน้า ใบตอง ใบ
มะพร้าว ตามใจชอบ เป็นต้น

7. การประดิษฐ์ ได้แก่ การประดิษฐ์ภาพเครื่องห้อยแขวน ประดิษฐ์ของเล่นของใช้
การร้อยวัสดุต่างๆ การเย็บหรือการสาน เป็นต้น

8. การเขียนภาพผนัง โดยใช้กระดาษต่อกันเป็นแผ่นใหญ่ และให้เด็กช่วยกันเขียนภาพ
ตามความมุ่งหมาย

9. งานต่อประกอบ โดยตัดกระดาษ ฉีกกระดาษ พับกระดาษ หรือหาวัสดุต่าง ๆ มาประกอบ

สรุปได้ว่า กิจกรรมศิลปะเหมาะกับเด็ก ได้แก่ กิจกรรมเล่นสี กิจกรรมวาดเส้น ระบายสี การพิมพ์ภาพ การปั้น งานกระดาษ และประดิษณ์กรรม เป็นต้น โดยเน้นความ หลากหลายของ กิจกรรมเป็นสำคัญ โดยครูควรฝึกให้เด็กเรียนรู้และฝึกด้วยตนเอง

4. คุณค่าของกิจกรรมสร้างสรรค์ที่มีต่อการพัฒนาความรู้สึที่ดีต่อตนเอง กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์มีคุณค่าต่อการพัฒนาเด็กในขอบเขตที่ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้านคือ ด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา การเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระ ได้แสดงความสามารถของตนให้ผู้อื่นยอมรับตามที่ต้องการก็จะเป็นผลดีต่อการพัฒนาส่งเสริมความรู้สึที่ดีต่อตนเองซึ่ง

วิรุณ ตั้งเจริญ, (2524, น.100) ได้กล่าวถึง คุณค่าของศิลปะว่า นอกจากจะช่วยให้เด็กลดความคับข้องใจแล้ว ยังช่วยให้เกิดความพึงพอใจมีอารมณ์แจ่มใสมั่นคงและเกิดความมั่นใจในการแสดงออกส่งผลให้เรียนรู้การทำงานและปรับตัวในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นการช่วยให้เกิดการยอมรับว่ามีความสามารถพร้อมที่จะช่วยเหลือและร่วมมือกับหมู่คณะ ส่งผลให้เด็กมีทัศนคติที่ถูกต้องในสังคมและมีบุคลิกภาพเป็นไปในทางดีงาม

สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2531, น.6 – 15) ได้สรุปถึงประโยชน์ของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ดังนี้

1. เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระ มีอิสรภาพในการทำงาน โดยครูวางวัสดุอุปกรณ์ไว้ให้เด็กสามารถหยิบได้ตามความพอใจและสามารถเปลี่ยนความคิดของตนกับเพื่อน ได้

2. เกิดความพอใจและสนุกสนานในขณะที่ทำงานเด็ก ๆ ได้พูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กแสดงออกทางความคิด และความสามารถทางสร้างสรรค์ จะช่วยให้เด็กตระหนักถึงคุณค่าของความเป็นมนุษย์ ส่งเสริมให้เขามีกำลังใจเข้าใจตนเองว่ามีความคิดที่ดีและมีความสามารถหลายอย่าง องค์กรประกอบที่ช่วยให้เด็กเกิดความพอใจสนุกสนานในขณะที่ทำกิจกรรม คือมีเวลาและสถานที่กว้างพอที่เขาจะทำได้เสร็จตามความพอใจและทำสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างสนุกสนาน จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่ากิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านและช่วยให้เด็กได้เห็นซึ่งกันและกัน ช่วยให้เด็กเกิดความมั่นใจ กล้าคิดกล้าทำ ตระหนักถึงคุณค่าของตนที่มีต่อกลุ่ม มีความภาคภูมิใจต่อผลงานที่ทำเสร็จได้ด้วยตนเองและเป็นที่ยอมรับจากเพื่อน ๆ เป็นการส่งเสริมให้มีความรู้สึที่ดีต่อตนเองได้ดี

5. ประโยชน์ของกิจกรรมสร้างสรรค์

การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ได้กำหนดสาระการเรียนรู้ไว้ ซึ่งประกอบเป็น 2 ส่วน คือ ประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรเรียนรู้ทั้งสองส่วนใช้เป็นสื่อกลางในการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา โดยครอบคลุมพัฒนาการเด็ก 4 ด้านดังนี้

1. ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายเป็นการสนับสนุนให้เด็กได้พัฒนากล้ามเนื้อเล็ก จากการเขียนภาพและการเล่นสี เช่น กิจกรรมเขียนภาพด้วยสีเทียน สีน้ำ เป่าสี ทับสี ปั้นดินเหนียว ดินน้ำมัน งานประดิษฐ์จากเศษวัสดุ เป็นต้น

2. ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ เป็นประสบการณ์ทางสุนทรียภาพ เด็กมีโอกาสชื่นชมและสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม เช่น กิจกรรมเขียนภาพตามความคิดสร้างสรรค์ แสดงความคิดเห็นต่อผลงานศิลปะ ฯลฯ

3. ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม เป็นประสบการณ์ให้เด็กเรียนรู้ทางสังคมด้วยการเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น มีการวางแผน ตัดสินใจเลือกและลงมือปฏิบัติ ให้เด็กมีโอกาสได้รับรู้ความรู้สึก ความสนใจ ความต้องการของตนเองและผู้อื่น เช่น การเลือกทำกิจกรรมศิลปะตามความสนใจ การฟังความคิดเห็นของเด็กคนอื่น การรู้จักรอคอยที่จะใช้อุปกรณ์ร่วมกับผู้อื่น การรู้จักแบ่งปันวัสดุ ของใช้ เป็นต้น

4. ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นประสบการณ์ที่ส่งเสริมความคิดของเด็กเกี่ยวกับการรับรู้ และการแสดงความรู้ผ่านสื่อ วัสดุ และผลงาน เช่น การวาดภาพระบายสี ปั้นดิน ประดิษฐ์ ส่งเสริมด้านการใช้ภาษาและด้านการเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก และการสื่อความหมายของมิติสัมพันธ์ด้วยภาพวาด เช่น การให้เด็กเขียนภาพนิทาน วาดภาพด้วยสีเทียน สีน้ำ เป็นต้น

6. ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ทฤษฎีพัฒนาการของ Erik Erikson กล่าวว่าเด็กอายุ 3-6 ขวบ เป็นระยะที่เด็กมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Originality) ถ้าเด็กได้รับการสนับสนุนให้มีส่วนร่วมในการคิดและทำกิจกรรมต่างๆ อย่างเสรีจะทำให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในทางตรงกันข้ามถ้าเด็กถูกจำกัด ควบคุมการคิดและกระทำโดยการห้ามปรามหรือถูกตำหนิตีเยียนเมื่อทำไม่ถูกใจผู้ใหญ่ เด็กจะรู้สึกผิดและไม่กล้าที่จะคิดทำสิ่งต่างๆด้วยตัวเอง ซึ่งจะมีผลเสียต่อพัฒนาการในขั้นต่อไป (เพ็ญจิต โรจน์สุภรัตน์, 2531, น.3 อ้างจาก Richard and Norman, 1977, p.99)

Peterson (1985) กล่าวว่า เด็กทุกคนมีขีดขั้นของความสามารถของความคิดสร้างสรรค์ในด้านศิลปะแตกต่างกันเด็กในแต่ละคนก็สามารถที่จะปรับปรุงและพัฒนาขึ้นได้ภายในขอบเขตและความสามารถของตนเช่นเดียวกัน นอกจากนี้เขายังกล่าวอีกตอนหนึ่งว่า เด็กอนุบาลมีความคิดสร้างสรรค์และต้องการที่จะแสดงออกทั้งด้านความคิดและความรู้สึกต่างๆ ศิลปะเป็นแนวทางหนึ่งในการแสดงออกของเด็ก ซึ่งเด็กต้องการโอกาสที่จะได้แสดงออก อีกทั้งยังสามารถถ่ายทอดความรู้ ความรู้สึก และความเข้าใจ รวมทั้งบุคลิกภาพและความเป็นอิสระของเด็กออกมาได้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้มาจากประสบการณ์และจินตนาการ การสอนศิลปะตามแนวคิดใหม่ที่ส่งเสริมการแสดงออกทางความคิดและจินตนาการ เพื่อส่งเสริมให้เด็กพัฒนาทั้งสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ และสังคม ครูจำเป็นต้องส่งเสริมให้เด็กทุกคนแสดงออกอย่างเสรี มีโอกาสค้นคว้ากับวัสดุ นานาชนิดอย่างกว้างขวางมากที่สุด โดยไม่มีการใช้อำนาจใดๆ บังคับ

เยาเวพา เฉชะคุปต์ (2528, น.97) กล่าวว่า กิจกรรมสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กมีอิสระในการทดลองค้นคว้า และสามารถสื่อสารสิ่งที่เขาได้ทดลองกับผู้อื่น และยังมีโอกาสได้พัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็กตลอดทั้งสร้างความสัมพันธ์ในการเตรียมความพร้อมด้านการอ่านเขียน

เลิศ อานันทนนะ (2535, น.30) กล่าวว่า ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับว่าทุกวิชช่ย่อมมีความสำคัญเท่าเทียมกันในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่เป็นวิชาที่มีบทบาทด้านพัฒนาบุคลิกภาพและสังคม

พร พันธุ์โอสถ (2543, น.16) กล่าวว่า ศิลปะจะสามารถพัฒนาเด็กได้ดีก็ต่อเมื่อสอดคล้องกับความต้องการและขั้นตอนการพัฒนาการตามวัยของเด็กศิลปะสำหรับเด็กเล็กจึงมีวิธีการเรียนการสอนที่ต่างจากศิลปะของเด็กโตและผู้ใหญ่ โดยปกติภาพวาดของเด็กเป็นสิ่งที่เคลื่อนไหว มีชีวิตชีวา ไม่หยุดนิ่ง และเด็กใส่ใจกับภาพที่เกิดขึ้นภายในใจตนมากกว่าภาพที่ปรากฏในกระดาษตรงหน้า ด้วยภายในใจเป็นภาพที่เกิดจากพลังจินตนาการและมีความงดงามที่สุดเทียบเท่ากับสิ่งที่เด็กกำลังคิดอยู่ เพราะฉะนั้นกระบวนการที่เด็กวาดภาพจึงเป็นการที่เด็กใช้พลังจินตนาการของตนสร้างสรรค์งานขึ้นมา

การคิดสร้างสรรค์จากงานศิลปะ โดยให้เด็กแสดงออกทุกอย่างอย่างอิสระ ทำให้เด็กมีการพัฒนาทางศิลปะ ได้ดีขึ้นซึ่งอาจจะเริ่มจากการขีดเขียน เริ่มขีดเขียน และการวาดของจริง ดังนั้นการเริ่มต้นของเด็กที่มีพรสวรรค์ทางศิลปะก็จะเกิดจากความชอบรัก ในการทำกิจกรรมทางด้านศิลปะ นอกจากจะเกิดขึ้นกับตัวเด็กแล้ว ผู้ที่ต้องคอยดูแล ให้การสนับสนุน เช่น ผู้ปกครอง ครูก็ควรให้ความเอาใจใส่กับลูกน้อยด้วย

2.5.4 องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์

องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์นี้ได้รับอิทธิพลมาจากทฤษฎีโครงสร้างทางสติปัญญาของกิลฟอร์ด (Guilford, 1967, p. 62) ซึ่งเชื่อว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถทางสมองที่คิดได้อย่างซับซ้อน กว้างไกล หลายทิศทาง หรือที่เรียกว่า คิวออกเนกซ์ (Divergent thinking) ซึ่งประกอบด้วย ความคิดริเริ่ม (Originality) ความคิดคล่องแคล่ว (Fluency) ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility) ความคิดละเอียดลออ (Elaboration)

Guilford (1967, p. 145-151) ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

1. ความคิดริเริ่ม (Originality) หมายถึง ความคิดแปลกใหม่ไม่ซ้ำกันกับความคิดของคนอื่น และแตกต่างจากความคิดธรรมดา ความคิดริเริ่มอาจเกิดจากการคิดจากเดิมที่มีอยู่แล้วให้แปลกแตกต่างจากที่เคยเห็น หรือสามารถพลิกแพลงให้กลายเป็นสิ่งที่ไม่เคยคาดคิด ความคิดริเริ่มอาจเป็นการนำเอาความคิดเก่ามาปรุงแต่งผสมผสานจนเกิดเป็นของใหม่ ความคิดริเริ่มมีหลายระดับ ซึ่งอาจเป็นความคิดครั้งแรกที่เกิดขึ้นโดยไม่มีใครสอนแม้ความคิดนั้นจะมีผู้อื่นคิดไว้ก่อนแล้วก็ตาม

2. ความคิดคล่องแคล่ว (Fluency) หมายถึง ปริมาณความคิดที่ไม่ซ้ำกันในเรื่องเดียวกัน โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

2.1 ความคล่องแคล่วทางด้านถ้อยคำ (Word Fluency) เป็นความสามารถในการใช้ถ้อยคำอย่างคล่องแคล่ว

2.2 ความคล่องแคล่วทางการโยงสัมพันธ์ (Associational Fluency) เป็นความสามารถที่จะคิดหาถ้อยคำที่เหมือนกัน ได้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ภายในเวลาที่กำหนด

2.3 ความคล่องแคล่วทางการแสดงออก (Expression Fluency) เป็นความสามารถในการใช้วลีหรือประโยค กล่าวคือ สามารถที่จะนำคำมาเรียงกันอย่างรวดเร็ว เพื่อให้ได้ประโยคที่ต้องการ

2.4 ความคล่องแคล่วในการคิด (Ideational Fluency) เป็นความสามารถที่จะคิดค้นสิ่งที่ต้องการภายในเวลาที่กำหนด เช่น ใช้คิดหาประโยชน์ของก้อนอิฐให้ได้มากที่สุดภายในเวลาที่กำหนดซึ่งอาจเป็น 5 นาที หรือ 10 นาที

3. ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility) หมายถึง ประเภทหรือแบบของการคิดแบ่งออกเป็น

3.1 ความคิดยืดหยุ่นที่เกิดขึ้นทันที (Spontaneous Flexibility) เป็นความสามารถที่จะพยายามคิดได้หลายทางอย่างอิสระ ตัวอย่างของคนที่มีความคิดยืดหยุ่นในด้านนี้จะคิดว่าประโยชน์ของหนังสือพิมพ์มีอะไรบ้าง ความคิดของผู้ที่ยืดหยุ่นสามารถจัดกลุ่มได้หลายทิศทาง

หรือหลายด้าน เช่น เพื่อรู้ข่าวสาร เพื่อโฆษณาสินค้า เพื่อธุรกิจ ฯลฯ ในขณะที่คนที่ไม่มีความคิดสร้างสรรค์จะคิดได้เพียงทิศทางเดียว คือ เพื่อรู้ข่าวสาร เท่านั้น

3.2 ความคิดยืดหยุ่นทางการดัดแปลง (Adaptive Flexibility) หมายถึง ความสามารถในการดัดแปลงความรู้ หรือประสบการณ์ให้เกิดประโยชน์หลายๆ ด้าน ซึ่งมีประโยชน์ต่อการแก้ปัญหา ผู้ที่มีความยืดหยุ่นจะคิดดัดแปลงได้ไม่ซ้ำกัน

4. ความคิดละเอียดลออ (Elaboration) หมายถึง ความคิดในรายละเอียดเป็นขั้นตอน สามารถอธิบายให้เห็นภาพชัดเจน หรือเป็นแผนงานที่สมบูรณ์ขึ้น ความคิดละเอียดลออจัดเป็นรายละเอียดที่นำมาตกแต่ง ขยายความคิดครั้งแรกให้สมบูรณ์ขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นการคิดอเนกนัย ที่ประกอบด้วย ความคิดริเริ่ม ความคล่องแคล่วในการคิด ความยืดหยุ่นในการคิด และความคิดละเอียดลออ สำหรับองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์มีส่วนสำคัญ เช่นเดียวกับความคิดสร้างสรรค์ทั่วไปซึ่ง

อารี รังสินันท์ (2527, น. 24-34) อธิบายองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ไว้โดยสรุปดังนี้

1. ความคิดริเริ่ม หมายถึง ลักษณะความคิดแปลกใหม่แตกต่างความคิดธรรมดาหรือความคิดง่าย ๆ ความคิดริเริ่มที่เรียกว่า Wild Idea เป็นความคิดที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ความคิดริเริ่มเป็นลักษณะความคิดที่เกิดขึ้นเป็นครั้งแรก เป็นความคิดที่จำเป็นต้องอาศัยจินตนาการ ผสมกับเหตุผลแล้วหาทางทำให้เกิดผลงาน ผู้ที่มีความคิดริเริ่มเป็นคนกล้าคิด กล้าแสดงออก พร้อมทั้งกับทดลอง ทดสอบความคิดนั้นอยู่เสมอ

2. ความคล่องตัว หมายถึง ปริมาณความคิดที่ไม่ซ้ำกันเมื่อตอบปัญหาเรื่องเดียวกัน ความคล่องในการคิดนี้มีความสำคัญต่อการแก้ปัญหาหลายๆ วิธี และต้องการนำวิธีการเหล่านั้นมาทดลองจนกว่าจะพบวิธีการที่ถูกต้อง

3. ความคิดยืดหยุ่น หมายถึง ประเภท หรือแบบของความคิด แบ่งออกเป็น

3.1 ความคิดยืดหยุ่น ที่เกิดขึ้นทันที เป็นความสามารถในการคิดอย่างอิสระให้ได้คำตอบหลายแนวทางในขณะที่คนทั่วไปจะคิดได้แนวทางเดียว

3.2 ความคิดยืดหยุ่นทางการดัดแปลง เป็นความสามารถในการดัดแปลง ของสิ่งเดียวให้เกิดประโยชน์หลายด้าน

4. ความคิดละเอียดลออ เป็นลักษณะของความพยายามในการใช้ความคิด และประสานความคิดต่างๆ เข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดความสำเร็จ

ดังนั้นองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ประกอบด้วยทฤษฎีเกี่ยวกับสติปัญญาและความคิด แต่ที่จะใช้เป็นแนวคิดในการศึกษาเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์มี 3 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีโครงสร้างทางสติปัญญาของกิลฟอร์ด ทฤษฎีความคิดสองลักษณะ และทฤษฎีโมเดล ทฤษฎีที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ดังกล่าวมาแล้ว คือ

ทฤษฎีโครงสร้างทางสติปัญญาของกิลฟอร์ด (Guilford, 1956, p. 53) ได้แบ่งสมรรถภาพทางสมองออกเป็น 3 มิติ คือ

1. เนื้อหาที่คิด (Content) หมายถึง สิ่งเร้าหรือข้อมูลต่างๆ ที่สมองรับเข้าไปคิดมี 4 ประเภท ได้แก่ ภาพ สัญลักษณ์ ภาษา และพฤติกรรม
2. วิธีการคิด (Operation) หมายถึง ลักษณะกระบวนการทำงานของสมองแบบต่างๆ มี 5 แบบ ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ ความจำ การคิดแบบเอกนัย (Convergent Thinking) การคิดแบบอเนกนัย และการประเมินผล
3. ผลของการคิด (Product) เป็นผลของกระบวนการจัดกระทำของความคิดกับข้อมูลเนื้อหา ผลผลิตของความคิดออกมาเป็นรูปแบบต่างๆ การแปลงรูป และการประยุกต์จากแบบทฤษฎีโครงสร้างทางสติปัญญาของกิลฟอร์ดนี้

จะเห็นว่าองค์ประกอบส่วนหนึ่งในมิติที่ว่าด้วยการคิดแบบอเนกนัยมีความสัมพันธ์โดยตรงกับความคิดสร้างสรรค์ และองค์ประกอบส่วนหนึ่งในมิติที่ว่าด้วยผลของคิดที่เรียกว่า การแปลงรูปเป็นส่วนที่แสดงถึงความคิด

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นิทาน เป็นสื่อที่สามารถส่งเสริมพัฒนาการได้ดีทุกด้าน จึงมีผู้สนใจศึกษาไว้อย่างหลากหลาย ผู้วิจัยขอเสนองานวิจัยในส่วนที่ได้รวบรวม และศึกษาไว้ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

สาริณี วิทยาขาว (2549, น. 42-44) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางรูปภาพของเด็กปฐมวัยด้วยการเล่านิทานประกอบหุ่นกับการเล่านิทานประกอบรูปภาพ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 30 คน ผลการวิจัยพบว่าความคิดสร้างสรรค์ด้านความคล่องแคล่ว ความคิดริเริ่ม และความคิดละเอียดลออของเด็กปฐมวัยที่ได้จากการฟังนิทานด้วยการเล่าประกอบหุ่นกับการเล่าประกอบรูปภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านความคิดละเอียดลออ ส่วนด้านความคล่องแคล่ว และความคิดริเริ่มไม่แตกต่างกัน

ศิริจันทร์ ศรีนวนนัต (2549, น. 98-99) ได้ศึกษาผลของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การเล่านิทานโดยใช้กิจกรรมศิลปะ และการเล่านิทานโดยใช้ภาพประกอบที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์และความพึงพอใจของเด็กปฐมวัย โดยกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 กลุ่มละ 30 คน ใช้เวลาในการศึกษา 8 สัปดาห์ ผลการทดลองพบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การเล่านิทานโดยใช้ภาพประกอบมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การเล่านิทานโดยใช้กิจกรรมทางศิลปะมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเล่านิทานในระดับชอบมาก คิดเป็นร้อยละ 99.33 และเด็กปฐมวัยกลุ่มที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การเล่านิทานโดยใช้ภาพประกอบมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเล่านิทานในระดับชอบมากคิดเป็นร้อยละ 100

มานวิกา บุญรินทร์ (2552, น. 56-62) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบรูปภาพที่มีต่อความสามารถในการจับใจความของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านโนนไหล่หนองเลิง จังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากเด็กนักเรียนชาย-หญิง อายุ 5-6 ปี จำนวน 20 คน ที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ผลการวิจัยพบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบภาพมีความสามารถในการจับใจความหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเด็กปฐมวัยมีความสนใจต่อการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบรูปภาพทั้งในภาพรวมและรายพฤติกรรมอยู่ในระดับสนใจมาก

พัฒน์นรี จันทราภิรมย์ (2559) วิจัยเรื่อง การศึกษาผลของการใช้สื่อนิทานเพื่อพัฒนาด้านความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย การพัฒนาสื่อการเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัย มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสื่อการเล่านิทาน 3 รูปแบบ คือ สื่อการเล่านิทานจากภาพแผ่นเดียว สื่อการเล่านิทานจากหุ่นกระดาษ สื่อการเล่านิทานจากผ้าสักหลาด นำผลนำมาพัฒนาสื่อการเล่านิทาน และนำมาใช้ในส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างคือ เด็กชาย-หญิงอายุระหว่าง 5 - 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนสาธิตอนุบาลราชวมงคล จำนวน 30 คน โดยใช้แบบทดสอบการวัดความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย พบว่า การพัฒนาสื่อการเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัย คือ สื่อการเล่านิทานจากภาพแผ่นเดียว สื่อการเล่านิทานจากหุ่นกระดาษ นิทานจากผ้าสักหลาด มีการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย รวม 4 ด้าน คือ ด้านความคิดริเริ่ม ด้านความคิดคล่องแคล่ว ด้านความคิดยืดหยุ่น และด้านความคิดละเอียดลออ ที่มีความแตกต่างกัน ($P < 0.05$)

วาสนา ประจงหัตถ์ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมศิลปะการต่อเติมภาพให้สมบูรณ์ที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 ก่อน และหลังการทำกิจกรรมศิลปะการต่อเติมภาพให้สมบูรณ์
- 2) เปรียบเทียบการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก อนุบาลชั้นปีที่ 2 หลังการทำกิจกรรมศิลปะการต่อเติมภาพให้สมบูรณ์ในแต่ละช่วงสัปดาห์ตลอดการทดลอง และ
- 3) เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 ระหว่างเพศชายและเพศหญิงหลังการทำกิจกรรม ศิลปะการต่อเติมภาพให้สมบูรณ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่เด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 อายุระหว่าง 5-6 ปี จำนวน 15 คน แยกออกเป็นเพศชาย 10 คน และเพศหญิง 5 คน ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจงจากประชากร ของโรงเรียน อ.ส. ลิงค์ (ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี) อำเภอแก่งกระจาน สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการจัด กิจกรรมศิลปะการต่อเติมภาพให้สมบูรณ์สำหรับเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 จำนวน 24 แผน สำหรับการทดลอง 8 สัปดาห์ และแบบสังเกตพฤติกรรมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้าน ความคิดริเริ่ม ด้านความคล่องแคล่ว ด้านความยืดหยุ่น และด้านความละเอียดลออ หลังการทำกิจกรรมศิลปะการ ต่อเติมภาพให้สมบูรณ์มีการพัฒนามากว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 2) ความคิด สร้างสรรค์ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 โดยรวมและรายด้านมีการพัฒนาจากระดับต่ำก่อนการทดลองสู่ระดับปาน กลางตลอดการทดลอง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความยืดหยุ่นพัฒนามากที่สุด รองลงมาคือ ด้านความ คล่องแคล่ว ด้านความละเอียดลออ และด้านความคิดริเริ่มตามลำดับ 3) ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 โดยรวมของเพศหญิงหลังการทำกิจกรรมศิลปะการต่อเติมภาพให้สมบูรณ์มีการพัฒนามากกว่าเพศชายอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า เพศหญิงมีการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดริเริ่ม ด้านความคล่องแคล่ว ด้านความยืดหยุ่น และด้านความละเอียดลออมากกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

วิรุณ ตั้งเจริญ (2539, น. 58) กล่าวว่า จากจุดประสงค์เฉพาะของศิลปศึกษา เราจะพบว่าหลักสูตรได้เน้นคุณค่าของการฝึกปฏิบัติกิจกรรมศิลปะ ในระดับวัยเด็กไว้ 3 ด้านคือ 1) คุณค่าทางด้านจิตใจ (Spiritual Values) ได้แก่ ทัศนคติที่พึงมีต่อศิลปะ การชื่นชมต่อธรรมชาติ และการเห็นคุณค่าของความงาม 2) คุณค่าทางกาย (Physical Values) ได้แก่การแสดงออกด้วยการริเริ่มสร้างสรรค์ การแสดงออกตามความถนัด และความสามารถเฉพาะบุคคล รวมทั้งมีความสุข สนุกสนาน

เพติดเพติน 3) คุณค่าทางสังคม (Social Values) ได้แก่การอยู่ร่วมกับผู้อื่น และทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดิกสัน จอห์นและซอลท์ (Dixon Johnson & Salts, 1977, p. 367-379 อ้างถึงใน นฤมล จิวแพ 2549, น. 17) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมให้กับเด็กอนุบาลอายุ 3-4 ปี ที่โรงเรียนในเมืองดีทรอยด์ เด็กในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 146 คน แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มแรกเล่านิทานให้ฟัง แล้วให้เด็กแสดงบทบาทประกอบตามเรื่อง กลุ่มที่สองเล่านิทานให้ฟังพร้อมพาไปดูของจริงนอกสถานที่ เช่น ไปซื้อของ ไปสวนสัตว์ กลุ่มที่สามสนทนากับเด็กเกี่ยวกับเรื่องที่เล่าให้ฟัง กลุ่มที่สี่ เป็นกลุ่มควบคุม ผลการทดลองปรากฏว่า เด็กที่ได้แสดงบทบาทเลียนแบบตัวละครในเรื่องไปด้วย พัฒนาจิตลักษณะต่างๆ ได้ดีที่สุด แสดงว่าเมื่อเด็กฟังนิทานแล้ว เด็กย่อมมีความต้องการที่จะเลียนแบบตัวละครที่ตัวชอบ หรือตัวละครที่ได้รับความสำเร็จจากพฤติกรรมนั้นๆ นอกจากนี้ยังพบว่าเนื้อหานิทานที่เป็นเรื่องใกล้ความจริง เช่น เทพนิยาย ให้ผลดีต่อจิตลักษณะของเด็กดีกว่านิทานที่มีเนื้อหาไกลชีวิตเด็กจริงๆ

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเรื่อง พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับอนุบาล โดยผ่านการเล่านิทาน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนสฤติประชาสรรค์ จำนวน 28 คน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์ และพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นอนุบาล โดยผ่านนิทาน ซึ่งมีวิธีการดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 กลุ่มเป้าหมาย
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
- 3.4 การรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนระดับอนุบาล 1 โรงเรียนสฤติประชาสรรค์ เขตบางน้ำเปรี้ยว ฉะเชิงเทรา ซึ่งกำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1 ห้อง นักเรียน 28 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 3.2.1 แผนการจัดกิจกรรม จำนวน 4 รูปแบบ
- 3.2.2. แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์
- 3.2.3. แบบประเมินการคิดสร้างสรรค์
- 3.2.4. แบบประเมินพฤติกรรม

3.3 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

3.3.1 แผนการจัดกิจกรรม โดยการเล่นิทาน เพื่อพัฒนาความสามารถการคิดสร้างสรรค์

1) ศึกษาคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 สำหรับเด็ก อายุ 3-5 ปี

2) ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีพัฒนาการเรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน อายุ 3-5 ปี

3) สร้างแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ผ่านการเล่านิทาน โดยกำหนดรายละเอียดรูปแบบกิจกรรม ดังนี้

1. กิจกรรมการเล่านิทานด้วยปากเปล่า จำนวน 4 ครั้ง
2. กิจกรรมการเล่านิทานโดยใช้หนังสือประกอบ จำนวน 4 ครั้ง
3. กิจกรรมการเล่านิทานโดยใช้ภาพประกอบ จำนวน 4 ครั้ง
4. กิจกรรมการเล่านิทานโดยใช้สื่อใกล้ตัว จำนวน 4 ครั้ง

จากรายละเอียดในการจัดกิจกรรมพัฒนาการคิดสร้างสรรค์ และพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยผ่านการเล่านิทาน ซึ่งแยกออกมาเป็นแผนการจัดกิจกรรมได้ทั้งหมด 4 กิจกรรม กิจกรรมละ 4 ครั้ง ใช้เวลาในการทดลอง ครั้งละ 1 ชั่วโมง รวมเวลา 16 ชั่วโมง

4) นำแผนการจัดกิจกรรมที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างขององค์ประกอบต่าง ๆ ในแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล ความชัดเจน ความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

5) นำแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้โดยผ่านนิทาน เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คนเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องขององค์ประกอบต่าง ๆ ในแผนการจัดการเรียนรู้ด้านภาษาและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล ความชัดเจนความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และนำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.5 ขึ้นไปถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ สอดคล้องกับจุดประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแผนจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ สอดคล้องกับจุดประสงค์

-1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์

แผนการจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้โดยผ่านการเล่านิทาน มีค่า IOC = .66 - 1.00

6) นำแผนจัดการเรียนรู้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำแผนจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการดำเนินการวิจัยต่อไป

3.3.2 แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์

1) ศึกษาคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 สำหรับเด็ก อายุ 3-5 ปี
2) ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีพัฒนาการเรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และพฤติกรรมกรเรียนรู้ของนักเรียน อายุ 3-5 ปี

3) สร้างแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ จำนวน 16 ชุด ตามรูปแบบการเล่านิทานทั้ง 4 แบบ คือ

1. เล่านิทานด้วยปากเปล่า จำนวน 4 ชุด
2. เล่านิทานโดยใช้หนังสือประกอบ จำนวน 4 ชุด
3. เล่านิทานโดยใช้ภาพประกอบ จำนวน 4 ชุด
4. เล่านิทานโดยใช้สื่อใกล้ตัว จำนวน 4 ชุด

4) นำแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างขององค์ประกอบต่าง ๆ จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล ความชัดเจน ความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

5) นำแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ จำนวน 16 ชุด เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องขององค์ประกอบต่าง ๆ ในแผนการจัดการเรียนรู้ด้านภาษา และความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล ความชัดเจนความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และนำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.5 ขึ้นไปถือว่ามีความสอดคล้อง อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ สอดคล้องกับกิจกรรม
 - 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ สอดคล้องกับกิจกรรม
 - 1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ ไม่สอดคล้องกับกิจกรรม
- แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ โดยผ่านการเล่านิทาน มีค่า IOC = .66 - 1.00

6) นำแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ ไปใช้ในการดำเนินการวิจัยต่อไป

3.3.3 แบบประเมินความคิดสร้างสรรค์

- 1) ศึกษาคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 สำหรับเด็ก อายุ 3-5 ปี
- 2) ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีพัฒนาการเรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และพฤติกรรมกรเรียนรู้ของนักเรียน อายุ 3-5 ปี
- 3) สร้างแบบประเมินการคิดสร้างสรรค์ เกณฑ์การประเมินให้ครอบคลุมความสามารถในการคิดสร้างสรรค์
- 4) กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์ ออกเป็น 3 ระดับ คะแนน 3 2 และ 1 การให้คะแนนผู้วิจัยเป็นผู้ประเมินความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์ โดยประเมินจากผลงานนักเรียน และประเมินให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ถ้าพบว่าการคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนอยู่ในระดับใดก็ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนของการประเมินความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์
- 5) นำแบบประเมินความคิดสร้างสรรค์ ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างขององค์ประกอบต่าง ๆ จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล ความชัดเจน ความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
- 6) นำแบบประเมินความคิดสร้างสรรค์เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คนเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องขององค์ประกอบต่าง ๆ ในแผนการจัดการเรียนรู้ด้านภาษาและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล ความชัดเจนความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และนำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.5 ขึ้นไปถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้
 - +1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบประเมินความคิดสร้างสรรค์สอดคล้องกับจุดประสงค์
 - 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแผนจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์
 - 1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบประเมินความคิดสร้างสรรค์ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์
 แบบประเมินความคิดสร้างสรรค์โดยผ่านการเล่านิทาน มีค่า IOC = .66 - 1.00
- 7) นำแบบประเมินความคิดสร้างสรรค์ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำแผนจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานไปใช้ในการดำเนินการวิจัยต่อไป

3.3.4 แบบประเมินพฤติกรรม

- 1) ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีพัฒนาการเรียนรู้ และพฤติกรรมของนักเรียน อายุ 3-5 ปี
- 2) สร้างแบบประเมินพฤติกรรม และเกณฑ์การประเมินให้ครอบคลุมการร่วมกิจกรรม การเล่านิทาน โดยใช้แบบมาตราส่วนกำหนดตัวเลข (Numerical Rating Scales)
- 3) กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินพฤติกรรม ออกเป็น 3 ระดับ คะแนน 3 2 และ 1 การให้คะแนนผู้วิจัยเป็นผู้ประเมินพฤติกรรมของนักเรียนในการร่วมกิจกรรม เล่านิทาน โดยสังเกตจากพฤติกรรมของนักเรียนควบคู่ไปขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการเล่า นิทาน และประเมินให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ถ้าพบว่าพฤติกรรมของ นักเรียนอยู่ในระดับใดก็ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนของการประเมินพฤติกรรมของ นักเรียน

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยมีเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546, น. 162)

สูตรอัตราภาคส่วน = (คะแนนสูงสุด-คะแนนต่ำสุด) = (3-1) = 0.6 จำนวนชั้น 3

ค่าเฉลี่ย 2.41 - 3.00 หมายถึง มีพฤติกรรมดี

ค่าเฉลี่ย 1.61 - 2.40 หมายถึง มีพฤติกรรมพอใช้

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.60 หมายถึง มีพฤติกรรมที่ต้องปรับปรุง

- 4) นำแบบประเมินพฤติกรรมที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความ สอดคล้องระหว่างขององค์ประกอบต่าง ๆ จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล ความชัดเจน ความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และปรับปรุงตาม คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

- 5) นำแบบประเมินพฤติกรรมเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คนเพื่อตรวจสอบความ สอดคล้องขององค์ประกอบต่าง ๆ ในแผนการจัดการเรียนรู้ด้านภาษาและความเที่ยงตรงของ เนื้อหา (Content validity) จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล ความชัดเจนความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และนำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.5 ขึ้นไปถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบประเมินพฤติกรรม สอดคล้องกับจุดประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบประเมินพฤติกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์

-1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบประเมินพฤติกรรมไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์

แบบประเมินพฤติกรรม โดยผ่านการเล่านิทาน มีค่า IOC = .66 - 1.00

6) นำแบบประเมินพฤติกรรมปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และ นำแผนจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานไปใช้ในการดำเนินการวิจัยต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีดำเนินการวิจัยทดลองพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนอนุบาล 1 โดยผ่านการเล่านิทาน กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายโรงเรียนสฤติประชาสรรค์ โดยดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยตนเองตามขั้นตอน ต่อไปนี้

3.4.1 ขั้นเตรียม

ครูจัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบกิจกรรมการเล่านิทาน และบอกนักเรียนถึง การเรียนที่จะเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

3.4.2 ขั้นกิจกรรม

1) ดำเนินการเล่านิทานทั้ง 4 รูปแบบ แต่ละรูปแบบเล่าทั้งหมด 4 เรื่อง รวมจำนวน 16 เรื่อง รวมเวลา 16 ชั่วโมง ในแต่ละเรื่องครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบการคิดสร้างสรรค์ เกี่ยวกับ นิทานที่ครูได้เล่า เพื่อทำการเก็บคะแนนจนครบ 4 รูปแบบ

2) แต่ละครั้งที่มีการทดสอบ ครูจะคัดเลือกผลงานนักเรียนที่มีความคิดสร้างสรรค์ขึ้นมา แสดงหน้าชั้นเรียน

3) ในแต่ละครั้งของการทำแบบทดสอบ ครูจะประเมินพฤติกรรมทั้งหมด 16 ครั้ง เพื่อ รวบรวมข้อมูล

3.4.3 ขั้นสรุป

ครูแจ้งคะแนนรวมของความคิดสร้างสรรค์ให้กับนักเรียน และให้รางวัลสำหรับนักเรียน ทุกคน เพื่อเป็นกำลังใจให้กับนักเรียน

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

3.5.1 การวิเคราะห์จากแบบประเมินความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์ เพื่อตอบคำถามการ วิจัย โดยใช้สถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ย (mean)
2. ร้อยละ (Percentage)

3.5.2. การวิเคราะห์แบบทดสอบความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์ วัดความสามารถด้าน การคิดสร้างสรรค์ คิดเป็นร้อยละ (Percentage)

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.6.1 สถิติในการหาคุณภาพเครื่องมือ

- ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย, 2539, น. 181)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

โดย IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับพฤติกรรม
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.6.2 สถิติพื้นฐาน

1) ค่าเฉลี่ย (mean) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

โดย \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนน
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนน
 N แทน จำนวนทั้งหมด

2) ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตรดังนี้

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ
 f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงร้อยละ
 N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่อง พัฒนาการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับอนุบาล 1 โดยผ่านการเล่านิทาน โรงเรียนสกุติประชาสรรค์ เขตบางน้ำเปรี้ยว ฉะเชิงเทรา ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ คือ

- 1) พัฒนาความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับอนุบาล 1 โดยผ่านการเล่านิทาน
- 2) ศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนระดับอนุบาล 1 โดยผ่านการเล่านิทาน

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1. ผลการพัฒนาความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับอนุบาล 1 โดยผ่านการเล่านิทาน

ตอนที่ 2. ผลการศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนระดับอนุบาล 1 โดยผ่านการเล่านิทาน

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับอนุบาล 1 โดยผ่านการเล่านิทาน ซึ่งแบ่งการเล่านิทานออกเป็น 4 รูปแบบ คือ 1) การเล่านิทานด้วยปากเปล่า 2) การเล่านิทานโดยใช้หนังสือประกอบ 3) การเล่านิทานโดยใช้ภาพประกอบ 4) การเล่านิทานโดยใช้สื่อประกอบ ดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงคะแนน/ร้อยละ ความคิดสร้างสรรค์จากการเล่านิทานด้วยปากเปล่าของนักเรียนอนุบาล 1 จำนวน 28 คน

ลำดับ	ความคิดริเริ่ม	ความคิดคล่องแคล่ว	ความคิดยืดหยุ่น	ความคิดละเอียดลออ	คะแนนรวม	คิดเป็นร้อยละ	คะแนนผ่านไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70
1	3	3	3	3	12	100	ผ่าน
2	3	3	3	2	11	91.67	ผ่าน
3	3	3	3	2	11	91.67	ผ่าน
4	3	3	3	2	11	91.67	ผ่าน
5	3	3	3	3	12	100	ผ่าน
6	3	3	3	3	12	100	ผ่าน
7	3	2	3	2	10	83.33	ผ่าน
8	2	2	3	2	9	75.00	ผ่าน
9	3	2	2	3	10	83.33	ผ่าน
10	3	2	3	3	11	91.67	ผ่าน
11	2	1	3	2	8	66.67	ไม่ผ่าน
12	2	1	2	1	6	50.00	ไม่ผ่าน
13	2	1	3	2	8	66.67	ไม่ผ่าน
14	1	1	2	2	6	50.00	ไม่ผ่าน
15	2	1	2	2	7	58.33	ไม่ผ่าน
16	3	2	2	2	9	75.00	ผ่าน
17	3	1	3	2	9	75.00	ผ่าน
18	2	2	3	2	9	75.00	ผ่าน
19	2	3	3	3	11	91.67	ผ่าน

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลำดับ	ความคิดริเริ่ม	ความคิดคล่องแคล่ว	ความคิดยืดหยุ่น	ความคิดละเอียดลออ	คะแนนรวม	คิดเป็นร้อยละ	คะแนนผ่านไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70
20	1	2	3	3	9	75.00	ผ่าน
21	3	3	3	3	12	100	ผ่าน
22	3	1	3	3	10	83.33	ผ่าน
23	3	2	3	2	10	83.33	ผ่าน
24	3	2	3	3	11	91.67	ผ่าน
25	3	2	3	2	10	83.33	ผ่าน
26	3	3	3	3	12	100	ผ่าน
27	3	1	3	1	8	66.67	ไม่ผ่าน
28	3	2	3	2	10	83.33	ผ่าน

จากตารางที่ 4.1 แสดงคะแนน/ร้อยละ ความคิดสร้างสรรค์จากการเล่านิทานด้วยปากเปล่าของนักเรียนอนุบาล 1 จำนวน 28 คน พบว่า มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 78.57 มีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 21.43

ตารางที่ 4.2 แสดงคะแนน/ร้อยละ ความคิดสร้างสรรค์จากการเล่านิทานโดยใช้หนังสือประกอบของนักเรียนอนุบาล 1 จำนวน 28 คน

ลำดับ	ความคิดริเริ่ม	ความคิดคล่องแคล่ว	ความคิดยืดหยุ่น	ความคิดละเอียดลออ	คะแนนรวม	คิดเป็นร้อยละ	คะแนนผ่านไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70
1	3	3	3	3	12	100	ผ่าน
2	2	2	2	3	9	75.00	ผ่าน
3	2	3	3	2	10	83.33	ผ่าน
4	2	3	3	3	11	91.67	ผ่าน

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ลำดับ	ความคิดริเริ่ม	ความคิดคล่องแคล่ว	ความคิดยืดหยุ่น	ความคิดละเอียดลออ	คะแนนรวม	คิดเป็นร้อยละ	คะแนนผ่านไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70
5	3	2	2	2	9	75.00	ผ่าน
6	2	2	2	3	9	75.00	ผ่าน
7	3	3	2	3	11	91.67	ผ่าน
8	3	3	2	3	11	91.67	ผ่าน
9	2	3	2	3	10	83.33	ผ่าน
10	3	2	1	3	9	75.00	ผ่าน
11	2	2	1	3	8	66.67	ไม่ผ่าน
12	2	3	1	2	8	66.67	ไม่ผ่าน
13	2	3	2	2	9	75.00	ผ่าน
14	3	3	1	3	10	83.33	ผ่าน
15	2	3	2	2	9	75.00	ผ่าน
16	2	3	2	3	10	83.33	ผ่าน
17	2	3	2	2	9	75.00	ผ่าน
18	3	2	2	2	9	75.00	ผ่าน
19	3	3	2	3	11	91.67	ผ่าน
20	3	2	2	3	10	83.33	ผ่าน
21	3	2	2	3	10	83.33	ผ่าน
22	2	2	2	3	9	75.00	ผ่าน
23	2	2	2	3	9	75.00	ผ่าน
24	2	2	2	3	9	75.00	ผ่าน
25	3	2	2	2	9	75.00	ผ่าน
26	3	3	3	3	12	100	ผ่าน
27	3	1	1	3	8	66.67	ไม่ผ่าน
28	2	1	1	3	7	58.33	ไม่ผ่าน

จากตารางที่ 4.2 แสดงคะแนน/ร้อยละ ความคิดสร้างสรรค์จากการเล่านิทานโดยใช้หนังสือประกอบ ของนักเรียนอนุบาล 1 จำนวน 28 คน พบว่า มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 85.72 มีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 14.28

ตารางที่ 4.3 แสดงคะแนน/ร้อยละ ความคิดสร้างสรรค์จากการเล่านิทานโดยใช้ภาพประกอบของนักเรียนอนุบาล 1 จำนวน 28 คน

ลำดับ	ความคิดริเริ่ม	ความคิดคล่องแคล่ว	ความคิดยืดหยุ่น	ความคิดละเอียดลออ	คะแนนรวม	คิดเป็นร้อยละ	คะแนนผ่านไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70
1	2	3	3	3	11	91.67	ผ่าน
2	2	3	3	3	11	91.67	ผ่าน
3	2	3	3	3	11	91.67	ผ่าน
4	1	3	3	3	10	83.33	ผ่าน
5	2	3	3	3	11	91.67	ผ่าน
6	2	3	2	3	10	83.33	ผ่าน
7	2	3	2	3	10	83.33	ผ่าน
8	1	3	1	3	8	66.67	ไม่ผ่าน
9	2	2	2	3	9	75.00	ผ่าน
10	2	2	2	3	9	75.00	ผ่าน
11	2	2	2	3	9	75.00	ผ่าน
12	1	2	1	2	6	50.00	ไม่ผ่าน
13	1	2	2	3	8	66.67	ไม่ผ่าน
14	1	2	2	3	8	66.67	ไม่ผ่าน
15	1	2	1	2	6	50.00	ไม่ผ่าน
16	2	3	2	2	9	75.00	ผ่าน
17	2	3	3	2	10	83.33	ผ่าน
18	2	3	3	3	11	91.67	ผ่าน

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ลำดับ	ความคิดริเริ่ม	ความคิดคล่องแคล่ว	ความคิดยืดหยุ่น	ความคิดละเอียดลออ	คะแนนรวม	คิดเป็นร้อยละ	คะแนนผ่านไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70
19	2	3	3	3	11	91.67	ผ่าน
20	1	3	3	3	10	83.33	ผ่าน
21	2	2	3	3	10	83.33	ผ่าน
22	2	3	2	2	9	75.00	ผ่าน
23	2	3	2	3	10	83.33	ผ่าน
24	1	3	2	3	9	75.00	ผ่าน
25	1	3	2	3	9	75.00	ผ่าน
26	2	3	3	3	11	91.67	ผ่าน
27	1	2	1	3	7	58.33	ผ่าน
28	1	3	2	3	9	75.00	ผ่าน

จากตารางที่ 4.3 แสดงคะแนน/ร้อยละ ความคิดสร้างสรรค์จากการเล่านิทานโดยใช้ภาพประกอบ ของนักเรียนอนุบาล 1 จำนวน 28 คน พบว่า มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 82.15 มีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 17.85

ตารางที่ 4.4 แสดงคะแนน/ร้อยละ ความคิดสร้างสรรค์จากการเล่านิทานโดยใช้สื่อประกอบของนักเรียนอนุบาล 1 จำนวน 28 คน

ลำดับ	ความคิดริเริ่ม	ความคิดคล่องแคล่ว	ความคิดยืดหยุ่น	ความคิดละเอียดลออ	คะแนนรวม	คิดเป็นร้อยละ	คะแนนผ่านไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70
1	2	2	2	3	9	75.00	ผ่าน
2	2	2	2	3	9	75.00	ผ่าน
3	2	2	2	3	9	75.00	ผ่าน
4	3	3	3	3	12	100	ผ่าน
5	2	2	2	3	9	75.00	ผ่าน
6	2	2	2	3	9	75.00	ผ่าน
7	2	3	2	2	9	75.00	ผ่าน
8	2	2	2	3	9	75.00	ผ่าน
9	2	3	2	2	9	75.00	ผ่าน
10	2	2	2	2	8	66.67	ไม่ผ่าน
11	2	1	2	2	7	58.33	ไม่ผ่าน
12	2	3	2	2	9	75.00	ผ่าน
13	2	2	2	2	8	66.67	ไม่ผ่าน
14	3	3	3	2	11	91.67	ผ่าน
15	2	2	3	2	9	75.00	ผ่าน
16	3	3	2	2	10	83.33	ผ่าน
17	2	2	2	3	9	75.00	ผ่าน
18	2	3	2	2	9	75.00	ผ่าน
19	3	3	3	3	12	100	ผ่าน
20	3	3	3	3	12	100	ผ่าน
21	3	2	3	2	10	83.33	ผ่าน
22	2	2	2	3	9	75.00	ผ่าน
23	2	2	2	3	9	75.00	ผ่าน

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ลำดับ	ความคิดริเริ่ม	ความคิดคล่องแคล่ว	ความคิดยืดหยุ่น	ความคิดละเอียดลออ	คะแนนรวม	คิดเป็นร้อยละ	คะแนนผ่านไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70
23	2	2	2	3	9	75.00	ผ่าน
24	2	2	2	3	9	75.00	ผ่าน
25	2	3	2	2	9	75.00	ผ่าน
26	2	3	3	3	11	91.67	ผ่าน
27	2	2	2	3	9	75.00	ผ่าน
28	2	2	2	3	9	75.00	ผ่าน

จากตารางที่ 4.4 แสดงคะแนน/ร้อยละ ความคิดสร้างสรรค์จากการเล่านิทานโดยใช้สื่อประกอบ ของนักเรียนอนุบาล 1 จำนวน 28 คน พบว่า มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 89.28 มีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10.72

ตารางที่ 4.5 เปรียบเทียบคะแนน/ร้อยละ ความคิดสร้างสรรค์จากการเล่านิทานทั้ง 4 รูปแบบ ของนักเรียนอนุบาล 1 จำนวน 28 คน

ลำดับ	ปากเปล่า		หนังสือ		ภาพ		สื่อ		คะแนนผ่านไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	
1	12	100	12	100	11	91.67	9	75.00	✓✓✓✓
2	11	91.67	9	75.00	11	91.67	9	75.00	✓✓✓✓
3	11	91.67	10	83.33	11	91.67	9	75.00	✓✓✓✓
4	11	91.67	11	91.67	10	83.33	12	100	✓✓✓✓
5	12	100	9	75.00	11	91.67	9	75.00	✓✓✓✓
6	12	100	9	75.00	10	83.33	9	75.00	✓✓✓✓
7	10	83.33	11	91.67	10	83.33	9	75.00	✓✓✓✓

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ลำดับ	ปากเปล่า		หนังสือ		ภาพ		สื่อ		คะแนนผ่าน ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 70
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	
9	10	83.33	10	83.33	9	75.00	9	75.00	✓✓✓✓
10	11	91.67	9	75.00	9	75.00	8	66.67	✓✓✓✗
11	8	66.67	8	66.67	9	75.00	7	58.33	✗✗✓✗
12	6	50.00	8	66.67	6	50.00	9	75.00	✗✗✗✓
13	8	66.67	9	75.00	8	66.67	8	66.67	✗✓✗✗
14	6	50.00	10	83.33	8	66.67	11	91.67	✗✓✗✓
15	7	58.33	9	75.00	6	50.00	9	75.00	✗✓✗✓
16	9	75.00	10	83.33	9	75.00	10	83.33	✓✓✓✓
17	9	75.00	9	75.00	10	83.33	9	75.00	✓✓✓✓
18	9	75.00	9	75.00	11	91.67	9	75.00	✓✓✓✓
19	11	91.67	11	91.67	11	91.67	12	100	✓✓✓✓
20	9	75.00	10	83.33	10	83.33	12	100	✓✓✓✓
21	12	100	10	83.33	10	83.33	10	83.33	✓✓✓✓
22	10	83.33	9	75.00	9	75.00	9	75.00	✓✓✓✓
23	10	83.33	9	75.00	10	83.33	9	75.00	✓✓✓✓
24	11	91.67	9	75.00	9	75.00	9	75.00	✓✓✓✓
25	10	83.33	9	75.00	9	75.00	9	75.00	✓✓✓✓
26	12	100	12	100	11	91.67	11	91.67	✓✓✓✓
27	8	66.67	8	66.67	7	58.33	9	75.00	✗✗✓✓
28	10	83.33	7	58.33	9	75.00	9	75.00	✓✗✓✓

จากตารางที่ 4.5 เปรียบเทียบคะแนน/ร้อยละ ความคิดสร้างสรรค์จากการเล่านิทานทั้ง 4 รูปแบบ ของนักเรียนอนุบาล 1 จำนวน 28 คน พบว่ามีนักเรียนผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 จากกิจกรรมการเล่านิทานด้วยปากเปล่า 22 คน คิดเป็นร้อยละ 78.57 การเล่านิทานโดยใช้หนังสือประกอบจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71 การเล่านิทานโดยใช้ภาพประกอบจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 82.14 และการเล่านิทานโดยใช้สื่อประกอบจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 89.29

ตารางที่ 4.6 แสดงลำดับ ของ ความคิดสร้างสรรค์ จากการเล่านิทานทั้ง 4 รูปแบบ

รูปแบบการเล่านิทาน	คะแนนผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70		ลำดับ
	จำนวนนักเรียน	คิดเป็นร้อยละ	
ปากเปล่า	22	78.57	4
หนังสือ	24	85.71	2
ภาพ	23	82.14	3
สื่อ	25	89.29	1

จากตารางที่ 4.6 แสดงลำดับ ของ ความคิดสร้างสรรค์ จากการเล่านิทานทั้ง 4 รูปแบบ พบว่า การเล่านิทานโดยใช้สื่อประกอบมีจำนวนนักเรียน ผ่านเกณฑ์เป็นลำดับที่ 1 และการเล่านิทานโดยใช้หนังสือประกอบ เป็นลำดับที่ 2 การเล่านิทานโดยใช้ภาพประกอบ เป็นลำดับที่ 3 และการเล่านิทานด้วยปากเปล่า เป็นลำดับที่ 4

ตารางที่ 4.7 แสดงคะแนน/ร้อยละ ความคิดริเริ่มของนักเรียนอนุบาล 1 จากการเล่านิทานทั้ง 4 รูปแบบ จำนวน 28 คน

ลำดับ	ชั่วโมงที่ 5	ชั่วโมงที่ 10	ชั่วโมงที่ 12	ชั่วโมงที่ 13	รวม	คิดเป็นร้อยละ	คะแนนผ่านไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70
1	2	3	2	3	10	83.33	ผ่าน
2	2	2	2	3	9	75.00	ผ่าน
3	2	2	2	3	9	75.00	ผ่าน
4	1	2	3	3	9	75.00	ผ่าน
5	2	3	2	3	10	83.33	ผ่าน

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ลำดับ	ชั่วโมงที่ 5	ชั่วโมงที่ 10	ชั่วโมงที่ 12	ชั่วโมงที่ 13	รวม	คิดเป็น ร้อยละ	คะแนนผ่านไม่ ต่ำกว่าร้อยละ 70
6	2	2	2	3	9	75.00	ผ่าน
7	2	3	2	3	10	83.33	ผ่าน
8	1	3	2	2	8	66.67	ไม่ผ่าน
9	2	2	2	3	9	75.00	ผ่าน
10	2	3	2	3	10	83.33	ผ่าน
11	2	2	2	2	8	66.67	ไม่ผ่าน
12	1	2	2	2	7	58.33	ไม่ผ่าน
13	1	2	2	2	7	58.33	ไม่ผ่าน
14	1	3	3	1	8	66.67	ไม่ผ่าน
15	1	2	2	2	7	58.33	ไม่ผ่าน
16	2	2	3	3	10	83.33	ผ่าน
17	2	2	2	3	9	75.00	ผ่าน
18	2	3	2	2	9	75.00	ผ่าน
19	2	3	3	2	10	83.33	ผ่าน
20	1	3	3	1	8	66.67	ไม่ผ่าน
21	2	3	3	3	11	91.67	ผ่าน
22	2	2	2	3	9	75.00	ผ่าน
23	2	2	2	3	9	75.00	ผ่าน
24	1	2	2	3	8	66.67	ไม่ผ่าน
25	1	3	2	3	9	75.00	ผ่าน
26	2	3	2	3	10	83.33	ผ่าน
27	1	3	2	3	9	75.00	ผ่าน
28	1	2	2	3	8	66.67	ไม่ผ่าน

จากตารางที่ 4.7 แสดงคะแนน/ร้อยละ ความคิดริเริ่มของนักเรียนอนุบาล 1 จากการเล่านิทานทั้ง 4 รูปแบบ จำนวน 28 คน พบว่า มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 67.86 มีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 32.14

ตารางที่ 4.8 แสดงคะแนน/ร้อยละ ความคิดคล้องแคล่วของนักเรียนอนุบาล 1 จากการเล่านิทานทั้ง 4 รูปแบบ จำนวน 28 คน

ลำดับ	ชั่วโมงที่ 1	ชั่วโมงที่ 3	ชั่วโมงที่ 8	ชั่วโมงที่ 11	รวม	คิดเป็นร้อยละ	คะแนนผ่าน ไม่ต่ำกว่าร้อย ละ 70
1	3	3	2	3	11	91.67	ผ่าน
2	3	2	2	3	10	83.33	ผ่าน
3	3	3	2	3	11	91.67	ผ่าน
4	3	3	3	3	12	100	ผ่าน
5	3	2	2	3	10	83.33	ผ่าน
6	3	2	2	3	10	83.33	ผ่าน
7	2	3	3	3	11	91.67	ผ่าน
8	2	3	2	3	10	83.33	ผ่าน
9	2	3	3	2	10	83.33	ผ่าน
10	2	2	2	2	8	66.67	ไม่ผ่าน
11	1	2	1	2	6	91.67	ผ่าน
12	1	3	3	2	9	75.00	ผ่าน
13	1	3	2	2	8	66.67	ไม่ผ่าน
14	1	3	3	2	9	75.00	ผ่าน
15	1	3	2	2	8	66.67	ไม่ผ่าน
16	2	3	3	3	11	91.67	ผ่าน
17	1	3	2	3	9	75.00	ผ่าน
18	2	2	3	3	10	83.33	ผ่าน
19	3	3	3	3	12	100	ผ่าน

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ลำดับ	ชั่วโมงที่ 1	ชั่วโมงที่ 3	ชั่วโมงที่ 8	ชั่วโมงที่ 11	รวม	คิดเป็นร้อยละ	คะแนนผ่าน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70
20	2	2	3	3	10	83.33	ผ่าน
21	3	2	2	2	9	75.00	ผ่าน
22	1	2	2	3	8	66.67	ไม่ผ่าน
23	2	2	2	3	9	75.00	ผ่าน
24	2	2	2	3	9	75.00	ผ่าน
25	2	2	3	3	10	83.33	ผ่าน
26	3	3	3	3	12	100	ผ่าน
27	1	1	2	2	6	50.00	ไม่ผ่าน
28	2	1	2	3	8	66.67	ไม่ผ่าน

จากตารางที่ 4.8 แสดงคะแนน/ร้อยละ ความคิดริเริ่มของนักเรียนอนุบาล 1 จากการเล่านิทานทั้ง 4 รูปแบบ จำนวน 28 คน พบว่า มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 78.57 มีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 21.43

ตารางที่ 4.9 แสดงคะแนน/ร้อยละ ความคิดยืดหยุ่นของนักเรียนอนุบาล 1 จากการเล่านิทานทั้ง 4 รูปแบบ จำนวน 28 คน

ลำดับ	ชั่วโมงที่ 4	ชั่วโมงที่ 6	ชั่วโมงที่ 9	ชั่วโมงที่ 16	รวม	คิดเป็นร้อยละ	คะแนนผ่าน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70
1	3	3	3	2	11	91.67	ผ่าน
2	2	3	3	2	10	83.33	ผ่าน
3	3	3	3	2	11	91.67	ผ่าน
4	3	3	3	3	12	100	ผ่าน

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ลำดับ	ชั่วโมงที่ 4	ชั่วโมงที่ 6	ชั่วโมงที่ 9	ชั่วโมงที่ 16	รวม	คิดเป็นร้อยละ	คะแนนผ่าน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70
5	2	3	3	2	10	83.33	ผ่าน
6	2	2	3	2	9	75.00	ผ่าน
7	2	2	3	2	9	75.00	ผ่าน
8	2	1	3	2	8	66.67	ไม่ผ่าน
9	2	2	2	2	8	66.67	ไม่ผ่าน
10	1	2	3	2	8	66.67	ไม่ผ่าน
11	1	2	3	2	8	66.67	ไม่ผ่าน
12	1	1	2	2	6	50.00	ไม่ผ่าน
13	2	2	3	2	9	75.00	ผ่าน
14	1	2	2	3	8	66.67	ไม่ผ่าน
15	2	1	2	2	7	58.33	ไม่ผ่าน
16	2	2	2	2	8	66.67	ไม่ผ่าน
17	2	3	3	2	10	83.33	ผ่าน
18	2	3	3	2	10	83.33	ผ่าน
19	2	3	3	3	11	91.67	ผ่าน
20	2	3	3	3	11	91.67	ผ่าน
21	2	3	3	3	11	91.67	ผ่าน
22	2	2	3	2	9	75.00	ผ่าน
23	2	2	3	2	9	75.00	ผ่าน
24	2	2	3	2	9	75.00	ผ่าน
25	2	2	3	2	9	75.00	ผ่าน
26	3	3	3	3	12	100	ผ่าน
27	1	1	3	2	7	58.33	ไม่ผ่าน
28	1	2	3	2	8	66.67	ไม่ผ่าน

จากตารางที่ 4.9 แสดงคะแนน/ร้อยละ ความคิดริเริ่มของนักเรียนอนุบาล 1 จากการเล่านิทานทั้ง 4 รูปแบบ จำนวน 28 คน พบว่า มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 64.29 มีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 35.71

ตารางที่ 4.10 แสดงคะแนน/ร้อยละความคิดละเอียดลออของนักเรียนอนุบาล 1 จากการเล่านิทานทั้ง 4 รูปแบบ จำนวน 28 คน

ลำดับ	ชั่วโมงที่ 2	ชั่วโมงที่ 7	ชั่วโมงที่ 14	ชั่วโมงที่ 15	รวม	คิดเป็นร้อยละ	คะแนนผ่าน ไม่ต่ำกว่าร้อย ละ 70
1	3	3	3	3	12	100	ผ่าน
2	2	3	3	3	11	91.67	ผ่าน
3	2	3	2	3	10	83.33	ผ่าน
4	2	3	3	3	11	91.67	ผ่าน
5	3	3	2	3	11	91.67	ผ่าน
6	3	3	3	3	12	100	ผ่าน
7	2	2	3	3	10	83.33	ผ่าน
8	2	3	3	3	11	91.67	ผ่าน
9	3	2	3	3	11	91.67	ผ่าน
10	3	2	3	3	11	91.67	ผ่าน
11	2	2	3	3	10	83.33	ผ่าน
12	1	2	2	2	7	58.33	ไม่ผ่าน
13	2	2	2	3	9	75.00	ผ่าน
14	2	2	3	3	10	83.33	ผ่าน
15	2	2	2	2	8	66.67	ไม่ผ่าน
16	2	2	3	2	9	75.00	ผ่าน
17	2	3	2	2	9	75.00	ผ่าน
18	2	2	2	3	9	75.00	ผ่าน
19	3	3	3	3	12	100	ผ่าน

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ลำดับ	ชั่วโมงที่ 2	ชั่วโมงที่ 7	ชั่วโมงที่ 14	ชั่วโมงที่ 15	รวม	คิดเป็นร้อยละ	คะแนนผ่าน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70
20	3	3	3	3	12	100	ผ่าน
21	3	2	3	3	11	91.67	ผ่าน
22	3	3	3	2	11	91.67	ผ่าน
23	2	3	3	3	11	91.67	ผ่าน
24	3	3	3	3	12	100	ผ่าน
25	2	2	2	3	9	75.00	ผ่าน
26	3	3	2	3	11	91.67	ผ่าน
27	1	3	3	3	10	83.33	ผ่าน
28	2	3	2	3	10	83.33	ผ่าน

จากตารางที่ 4.10 แสดงคะแนน/ร้อยละ ความคิดริเริ่มของนักเรียนอนุบาล 1 จากการเล่านิทานทั้ง 4 รูปแบบ จำนวน 28 คน พบว่า มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 92.86 มีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7.14

ตารางที่ 4.11 เปรียบเทียบคะแนน/ร้อยละ ความคิดสร้างสรรค์จากการเล่านิทานทั้ง 4 รูปแบบ ของนักเรียนอนุบาล 1 จำนวน 28 คน

ลำดับ	ริเริ่ม		คล่องแคล่ว		ยืดหยุ่น		ละเอียดลออ		คะแนนผ่าน ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 70
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	
1	10	83.33	11	91.67	11	91.67	12	100	✓✓✓✓
2	9	75.00	10	83.33	10	83.33	11	91.67	✓✓✓✓
3	9	75.00	11	91.67	11	91.67	10	83.33	✓✓✓✓
4	9	75.00	12	100	12	100	11	91.67	✓✓✓✓

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ลำดับ	ริเริ่ม		คล่องแคล่ว		ยืดหยุ่น		ละเอียดลออ		คะแนนผ่าน ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 70
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	
5	10	83.33	10	83.33	10	83.33	11	91.67	✓✓✓✓
6	9	75.00	10	83.33	9	75.00	12	100	✓✓✓✓
7	10	83.33	11	91.67	9	75.00	10	83.33	✓✓✓✓
8	8	66.67	10	83.33	8	66.67	11	91.67	✗✓✗✓
9	9	75.00	10	83.33	8	66.67	11	91.67	✓✓✗✓
10	10	83.33	8	66.67	8	66.67	11	91.67	✓✗✗✓
11	8	66.67	6	50.00	8	66.67	10	83.33	✗✓✗✓
12	7	58.33	9	75.00	6	50.00	7	58.33	✗✓✗✗
13	7	58.33	8	66.67	9	75.00	9	75.00	✗✗✓✓
14	8	66.67	9	75.00	8	66.67	10	83.33	✗✓✗✓
15	7	58.33	8	66.67	7	58.33	8	66.67	✗✗✗✗
16	10	83.33	11	91.67	8	66.67	9	75.00	✓✓✗✓
17	9	75.00	9	75.00	10	83.33	9	75.00	✓✓✓✓
18	9	75.00	10	83.33	10	83.33	9	75.00	✓✓✓✓
19	10	83.33	12	100	11	91.67	12	100	✓✓✓✓
20	8	66.67	10	83.33	11	91.67	12	100	✗✓✓✓
21	11	91.67	9	75.00	11	91.67	11	91.67	✓✓✓✓
22	9	75.00	8	66.67	9	75.00	11	91.67	✓✗✓✓
23	9	75.00	9	75.00	9	75.00	11	91.67	✓✓✓✓
24	8	66.67	9	75.00	9	75.00	12	100	✗✓✓✓
25	9	75.00	10	83.33	9	75.00	9	75.00	✓✓✓✓
26	10	83.33	12	100	12	100	11	91.67	✓✓✓✓
27	9	75.00	6	50.00	7	58.33	10	83.33	✓✗✗✓
28	8	66.67	8	66.67	8	66.67	10	83.33	✗✗✗✓

จากตารางที่ 4.11 เปรียบเทียบคะแนน/ร้อยละ ความคิดสร้างสรรค์จากการเล่านิทาน ทั้ง 4 รูปแบบ ของนักเรียนอนุบาล 1 จำนวน 28 คน พบว่ามีนักเรียนผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 มีความคิดริเริ่มจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 67.86 ความคิดคล่องแคล่วจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 78.57 ความคิดยืดหยุ่นจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 64.29 และความคิดละเอียดลออ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 92.86

ตารางที่ 4.12 แสดงลำดับ ของ ความคิดสร้างสรรค์จากการเล่านิทานทั้ง 4 รูปแบบ

รูปแบบการเล่านิทาน	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70		ลำดับ
	จำนวนนักเรียน	คิดเป็นร้อยละ	
ความคิดริเริ่ม	19	67.86	3
ความคิดคล่องแคล่ว	22	78.57	2
ความคิดยืดหยุ่น	18	64.29	4
ความคิดละเอียดลออ	26	92.86	1

จากตารางที่ 4.12 แสดงลำดับ ของ ความคิดสร้างสรรค์จากการเล่านิทานทั้ง 4 รูปแบบ พบว่า นักเรียนอนุบาล 1 มีความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดละเอียดลออดีผ่านเกณฑ์เป็นลำดับที่ 1 ลำดับต่อมา คือ คิดคล่องแคล่ว คิดริเริ่ม และคิดยืดหยุ่น ตามลำดับ ตอนที่ 2. ผลการศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนระดับอนุบาล 1 โดยผ่านการเล่านิทาน

ตารางที่ 4.13 แสดงคะแนนเฉลี่ยของ พฤติกรรมการเรียนรู้ จากการเล่านิทานด้วยปากเปล่าของ นักเรียนอนุบาล 1 จำนวน 28 คน

ลำดับ	ครั้งที่ 1		ครั้งที่ 2		ครั้งที่ 3		ครั้งที่ 4		เฉลี่ยรวม	ระดับ
	แสดง	ใส่ใจ	แสดง	ใส่ใจ	แสดง	ใส่ใจ	แสดง	ใส่ใจ		
1	2	2	2	2	3	3	3	3	2.50	ดี
2	2	2	2	2	3	3	3	3	2.50	ดี
3	1	2	1	2	3	3	3	3	2.25	พอใช้
4	2	2	2	2	3	3	3	3	2.50	ดี
5	2	2	2	2	3	3	3	3	2.50	ดี

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ลำดับ	ครั้งที่ 1		ครั้งที่ 2		ครั้งที่ 3		ครั้งที่ 4		เฉลี่ย รวม	ระดับ
	แสดง	ใส่ใจ	แสดง	ใส่ใจ	แสดง	ใส่ใจ	แสดง	ใส่ใจ		
6	1	1	1	1	3	3	3	3	2.00	พอใช้
7	2	2	2	2	2	3	3	3	2.38	ดี
8	1	1	1	1	3	2	2	2	1.63	พอใช้
9	2	2	2	1	3	3	3	3	2.38	ดี
10	2	2	2	1	3	3	3	3	2.38	ดี
11	1	1	1	1	3	2	3	3	1.88	พอใช้
12	2	2	2	1	3	2	3	3	2.25	ดี
13	1	1	2	2	2	2	2	2	1.75	พอใช้
14	2	1	2	1	3	3	3	3	2.25	พอใช้
15	1	1	1	1	3	3	3	3	2.00	พอใช้
16	1	2	1	2	3	3	3	3	2.25	พอใช้
17	1	2	2	2	3	3	3	3	2.38	พอใช้
18	2	2	2	2	3	3	3	3	2.50	ดี
19	2	2	2	2	3	3	3	3	2.50	ดี
20	2	2	2	2	3	3	3	3	2.50	ดี
21	2	2	2	2	3	3	3	3	2.50	ดี
22	1	2	2	2	3	3	3	3	2.38	พอใช้
23	1	2	1	2	3	3	3	3	2.25	พอใช้
24	1	2	2	2	3	3	3	3	2.38	พอใช้
25	2	2	2	2	3	3	3	3	2.50	ดี
26	2	2	2	2	3	3	3	3	2.50	ดี
27	1	2	1	2	3	3	3	3	2.25	พอใช้
28	2	2	2	2	3	3	3	3	2.50	ดี

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ลำดับ	ครั้งที่ 1		ครั้งที่ 2		ครั้งที่ 3		ครั้งที่ 4		เฉลี่ย รวม	ระดับ
	แสดง	ใส่ใจ	แสดง	ใส่ใจ	แสดง	ใส่ใจ	แสดง	ใส่ใจ		
21	2	1	3	2	3	3	3	3	2.50	ดี
22	2	2	3	3	3	3	3	3	2.75	ดี
23	2	2	2	3	3	3	3	3	2.63	ดี
24	2	2	2	3	3	3	3	3	2.63	ดี
25	2	2	3	2	3	3	3	3	2.63	ดี
26	2	2	2	3	3	3	3	3	2.63	ดี
27	1	2	2	2	3	3	3	3	2.38	พอใช้
28	2	2	2	3	3	3	3	3	2.63	ดี

จากตารางที่ 4.14 แสดงคะแนนเฉลี่ยของ พฤติกรรมการเรียนรู้ จากการเล่านิทานโดยใช้หนังสือของนักเรียนอนุบาล 1 จำนวน 28 คน พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ระดับดี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 71.43 ระดับพอใช้จำนวน 6 คิดเป็นร้อยละ 21.43 และควรปรับปรุงจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7.14

ตารางที่ 4.15 แสดงคะแนนเฉลี่ยของ พฤติกรรมการเรียนรู้ จากการเล่านิทานโดยใช้ภาพประกอบของนักเรียนอนุบาล 1 จำนวน 28 คน

ลำดับ	ครั้งที่ 1		ครั้งที่ 2		ครั้งที่ 3		ครั้งที่ 4		เฉลี่ย รวม	ระดับ
	แสดง	ใส่ใจ	แสดง	ใส่ใจ	แสดง	ใส่ใจ	แสดง	ใส่ใจ		
1	3	3	3	3	3	3	3	3	3.00	ดี
2	3	3	3	3	3	3	3	3	3.00	ดี
3	2	3	3	3	3	3	3	3	2.88	ดี
4	3	3	3	3	3	3	3	3	3.00	ดี
5	3	3	3	3	3	3	3	3	3.00	ดี
6	3	2	2	2	3	3	3	3	2.63	ดี
7	3	3	3	3	3	3	3	3	3.00	ดี

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

ลำดับ	ครั้งที่ 1		ครั้งที่ 2		ครั้งที่ 3		ครั้งที่ 4		เฉลี่ย รวม	ระดับ
	แสดง	ใส่ใจ	แสดง	ใส่ใจ	แสดง	ใส่ใจ	แสดง	ใส่ใจ		
8	2	1	2	2	2	2	2	2	1.88	พอใช้
9	3	2	3	2	3	3	3	3	2.75	ดี
10	3	2	2	3	3	3	3	3	2.75	ดี
11	3	2	3	3	3	3	3	3	2.88	ดี
12	2	2	3	2	3	3	3	3	2.63	ดี
13	2	1	2	2	2	2	2	2	1.88	พอใช้
14	3	2	3	2	3	3	3	3	2.75	ดี
15	2	2	2	2	3	3	3	3	2.50	ดี
16	2	3	2	3	3	3	3	3	2.75	ดี
17	3	3	3	3	3	3	3	3	3.00	ดี
18	3	3	3	3	3	3	3	3	3.00	ดี
19	3	3	3	3	3	3	3	3	3.00	ดี
20	3	3	3	3	3	3	3	3	3.00	ดี
21	3	2	3	3	3	3	3	3	2.88	ดี
22	3	3	3	3	3	3	3	3	3.00	ดี
23	3	3	3	3	3	3	3	3	3.00	ดี
24	3	2	3	3	3	3	3	3	2.88	ดี
25	3	3	3	3	3	3	3	3	3.00	ดี
26	3	3	3	3	3	3	3	3	3.00	ดี
27	3	3	3	3	3	3	3	3	3.00	ดี
28	3	3	3	3	3	3	3	3	3.00	ดี

จากตารางที่ 4.15 แสดงคะแนนเฉลี่ยของ พฤติกรรมการเรียนรู้ จากการเล่านิทานโดยใช้ภาพของนักเรียนอนุบาล 1 จำนวน 28 คน พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ระดับดีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 92.86 และระดับพอใช้จำนวน 2 คิดเป็นร้อยละ 7.14

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

ลำดับ	ครั้งที่ 1		ครั้งที่ 2		ครั้งที่ 3		ครั้งที่ 4		เฉลี่ย รวม	ระดับ
	แสดง	ใส่ใจ	แสดง	ใส่ใจ	แสดง	ใส่ใจ	แสดง	ใส่ใจ		
25	3	3	3	3	3	3	3	3	3.00	ดี
26	3	3	3	3	3	3	3	3	3.00	ดี
27	3	3	3	3	3	3	3	3	3.00	ดี
28	3	3	3	3	3	3	3	3	3.00	ดี

จากตารางที่ 4.16 แสดงคะแนนเฉลี่ยของ พฤติกรรมการเรียนรู้ จากการเล่านิทาน โดยใช้สื่อของนักเรียนอนุบาล 1 จำนวน 28 คน พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ระดับดีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 92.86 และระดับพอใช้จำนวน 2 คิดเป็นร้อยละ 7.14

ตารางที่ 4.17 แสดงคะแนนเฉลี่ย/ระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ จากการเล่านิทานทั้ง 4 รูปแบบ ของนักเรียนอนุบาล 1 จำนวน 28 คน

ลำดับ	คะแนนเฉลี่ยของการเล่านิทาน ทั้ง 4 รูปแบบ				คะแนน เฉลี่ย รวม	ระดับ
	ปากเปล่า	หนังสือ	ภาพ	สื่อ		
1	2.50	2.63	3.00	3.00	2.78	ดี
2	2.50	2.50	3.00	3.00	2.75	ดี
3	2.25	2.50	2.88	3.00	2.66	ดี
4	2.50	2.63	3.00	3.00	2.78	ดี
5	2.50	2.50	3.00	3.00	2.75	ดี
6	2.00	2.38	2.63	3.00	2.50	ดี
7	2.38	2.50	3.00	3.00	2.72	ดี
8	1.63	1.50	1.88	2.00	1.75	พอใช้
9	2.38	2.38	2.75	3.00	2.63	ดี
10	2.38	2.50	2.75	3.00	2.66	ดี

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

ลำดับ	คะแนนเฉลี่ยของการเล่านิทาน ทั้ง 4 รูปแบบ				คะแนนเฉลี่ยรวม	ระดับ
	ปากเปล่า	หนังสือ	ภาพ	สื่อ		
11	1.88	2.38	2.88	3.00	2.54	ดี
12	2.25	2.38	2.63	2.88	2.54	ดี
13	1.75	1.50	1.88	2.00	1.78	พอใช้
14	2.25	2.50	2.75	3.00	2.63	ดี
15	2.00	2.25	2.50	3.00	2.44	ดี
16	2.25	2.50	2.75	2.88	2.60	ดี
17	2.38	2.50	3.00	3.00	2.72	ดี
18	2.50	2.75	3.00	3.00	2.81	ดี
19	2.50	2.75	3.00	3.00	2.81	ดี
20	2.50	2.75	3.00	3.00	2.81	ดี
1	2.50	2.63	3.00	1	2.50	2.63
21	2.50	2.50	2.88	3.00	2.72	ดี
22	2.38	2.75	3.00	3.00	2.78	ดี
23	2.25	2.63	3.00	3.00	2.72	ดี
24	2.38	2.63	2.88	3.00	2.72	ดี
25	2.50	2.63	3.00	3.00	2.78	ดี
26	2.50	2.63	3.00	3.00	2.78	ดี
27	2.25	2.38	3.00	3.00	2.66	ดี
28	2.50	2.63	3.00	3.00	2.78	ดี

จากตารางที่ 4.17 แสดงคะแนนเฉลี่ย/ระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ จากการเล่านิทาน ทั้ง 4 รูปแบบ ของนักเรียนอนุบาล 1 จำนวน 28 คน พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ระดับดี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 92.86 และระดับพอใช้จำนวน 2 คิดเป็นร้อยละ 7.14

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง พัฒนาการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับอนุบาล 1 โดยผ่านการเล่านิทาน โรงเรียนสกุติประชาสรรค์ เขตบางน้ำเปรี้ยว ฉะเชิงเทรา ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ คือ 1) พัฒนาความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับอนุบาล 1 โดยผ่านการเล่านิทาน 2) ศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนระดับอนุบาล 1 โดยผ่านการเล่านิทาน

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนชั้นอนุบาล 1 ที่เรียนรู้โดยผ่านการเล่านิทานมีความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์ ได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70
2. นักเรียนชั้นอนุบาล 1 ที่เรียนรู้โดยผ่านการเล่านิทานมีพฤติกรรมการเรียนรู้ระดับดี

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนระดับอนุบาล 1 โรงเรียนสกุติประชาสรรค์ เขตบางน้ำเปรี้ยว ฉะเชิงเทรา ซึ่งกำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560

จำนวน 1 ห้อง 28 คน โดยการเลือกกลุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น การเล่านิทาน

ตัวแปรตาม ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์
 พฤติกรรมการเรียนรู้

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา ความคิดสร้างสรรค์และพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน โดยผ่านการเล่านิทาน ซึ่งแยกออกมาเป็นแผนการจัดกิจกรรมได้ทั้งหมด 4 รูปแบบ รูปแบบละ 4 ครั้ง ใช้เวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ ครั้งละ 1 ชั่วโมง รวมเวลา 16 ชั่วโมง ประกอบด้วย

1. การเล่านิทานด้วยปากเปล่า
2. การเล่านิทานโดยใช้หนังสือประกอบ
3. การเล่านิทานโดยใช้ภาพประกอบ
4. การเล่านิทานโดยใช้สื่อใกล้ตัว

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดกิจกรรม จำนวน 4 รูปแบบ
2. แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์
3. แบบประเมินการคิดสร้างสรรค์
4. แบบประเมินพฤติกรรม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีดำเนินการวิจัยทดลองพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนอนุบาล 1 โดยผ่านการเล่านิทาน กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายโรงเรียนสฤตติประชาสรรค์ โดยดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตามขั้นตอน ต่อไปนี้

1. ขั้นเตรียม

ครูจัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบกิจกรรมการเล่านิทาน และบอกนักเรียนถึง การเรียนที่จะเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

2. ขั้นกิจกรรม

2.1 ดำเนินการเล่านิทานทั้ง 4 รูปแบบ แต่ละรูปแบบเล่าทั้งหมด 4 เรื่อง รวมจำนวน 16 เรื่อง รวมเวลา 16 ชั่วโมง ในแต่ละเรื่องครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดการคิดสร้างสรรค์ เมื่อนักเรียนได้ทำแบบฝึกหัด 4 ครั้งต่อ 1 รูปแบบแล้ว ครูจึงทดสอบนักเรียนจากแบบทดสอบนิทาน 1 เรื่อง และให้นักเรียนสร้างความคิดสร้างสรรค์เกี่ยวกับนิทานที่ครูได้เล่า เพื่อทำการเก็บคะแนนจนครบ 4 รูปแบบ

2.2 แต่ละครั้งที่มีการทดสอบ ครูจะคัดเลือกผลงานนักเรียนที่มีความคิดสร้างสรรค์ขึ้นมา แสดงหน้าชั้นเรียน

2.3 ในแต่ละครั้งของการทำแบบทดสอบ ครูจะประเมินพฤติกรรมทั้งหมด 16 ครั้ง เพื่อรวบรวมข้อมูล

3. ขั้นสรุป

ครูแจ้งคะแนนรวมของความคิดสร้างสรรค์ให้กับนักเรียน และให้รางวัลสำหรับนักเรียนทุกคน เพื่อเป็นกำลังใจให้กับนักเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

1. การวิเคราะห์จากแบบประเมินความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์ เพื่อตอบคำถามการวิจัย โดยใช้สถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ดังนี้

1.1 ค่าเฉลี่ย (mean)

1.2 ร้อยละ (Percentage)

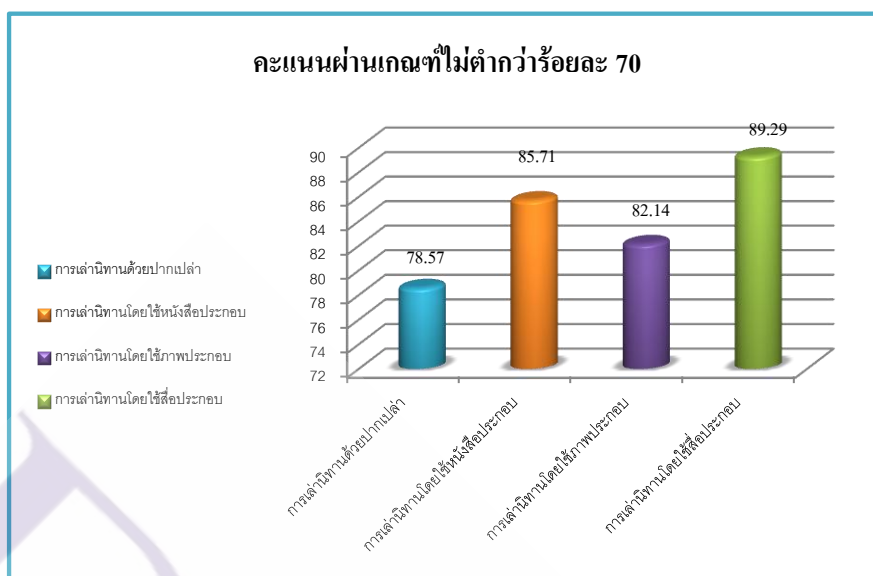
2. การวิเคราะห์แบบทดสอบความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์ วัดความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์ คิดเป็นร้อยละ (Percentage)

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผลการพัฒนาความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับอนุบาล 1 โดยผ่านการเล่านิทาน นักเรียนจำนวน 28 คน

พบว่านักเรียนมีคะแนนผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 จากกิจกรรมการเล่านิทานด้วยปากเปล่า 22 คน คิดเป็นร้อยละ 78.57 การเล่านิทานโดยใช้หนังสือประกอบจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71 การเล่านิทานโดยใช้ภาพประกอบจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 82.14 และการเล่านิทานโดยใช้สื่อประกอบจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 89.29 ซึ่งการเล่านิทานโดยใช้สื่อประกอบสามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนอนุบาล 1 เป็นลำดับที่ 1 รองลงมาเป็นการเล่านิทานโดยใช้หนังสือประกอบ การเล่านิทานโดยใช้ภาพประกอบ และการเล่านิทานด้วยปากเปล่าตามลำดับ

และพบว่าความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์ นักเรียนมีคะแนนผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 มีความคิดริเริ่มจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 67.86 ความคิดคล่องแคล่วจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 78.57 ความคิดยืดหยุ่นจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 64.29 และความคิดละเอียดลออจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 92.86 ซึ่งนักเรียนอนุบาล 1 มีความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดละเอียดลออเป็นลำดับที่ 1 รองลงมาความคิดคล่องแคล่ว คิดริเริ่ม และคิดยืดหยุ่น ตามลำดับ แผนภูมิที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนความคิดสร้างสรรค์จากการเล่านิทานทั้ง 4 รูปแบบ

จากแผนภูมิที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนความคิดสร้างสรรค์จากการเล่านิทานทั้ง 4 รูปแบบ พบว่าการเล่านิทาน เรียงลำดับคือลำดับที่ 1 โดยใช้สื่อประกอบ ลำดับที่ 2 โดยใช้หนังสือ ลำดับที่ 3 โดยใช้ภาพประกอบ และลำดับที่ 4 ด้วยปากเปล่า

5.1.2 ผลการศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนระดับอนุบาล 1 โดยผ่านการเล่านิทาน นักเรียนจำนวน 28 คน พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ระดับดีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 92.86 และระดับพอใช้จำนวน 2 คิดเป็นร้อยละ 7.14

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 ผลการพัฒนาความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับอนุบาล 1 โดยผ่านการเล่านิทาน นักเรียนจำนวน 28 คน พบว่านักเรียนมีคะแนนผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 จากกิจกรรมการเล่านิทานด้วยปากเปล่า 22 คน คิดเป็นร้อยละ 78.57 การเล่านิทานโดยใช้หนังสือประกอบจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71 การเล่านิทานโดยใช้ภาพประกอบจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 82.14 และการเล่านิทานโดยใช้สื่อประกอบจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 89.29 ซึ่งการเล่านิทานโดยใช้สื่อประกอบสามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนอนุบาล 1 เป็นลำดับที่ 1 รองลงมาเป็นการเล่านิทานโดยใช้หนังสือประกอบ การเล่านิทานโดยใช้ภาพประกอบ และการเล่านิทานด้วยปากเปล่า ตามลำดับ และพบว่าความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์ นักเรียนมีคะแนนผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 มีความคิดริเริ่มจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 67.86 ความคิดคล่องแคล่วจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 78.57 ความคิดยืดหยุ่น

จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 64.29 และความคิดละเอียดลออจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 92.86 ซึ่งนักเรียนอนุบาล 1 มีความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดละเอียดลออเป็นลำดับที่ 1 รองลงมาคิดคด่องแคล่ว คิดริเริ่ม และคิดยืดหยุ่น ตามลำดับ จะเห็นได้ว่านักเรียนอนุบาล 1 สามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของ ได้ดีที่สุดในรองลงมาเป็นการเล่านิทานโดยใช้หนังสือประกอบ การเล่านิทานโดยใช้ภาพประกอบ และการเล่านิทานด้วยปากเปล่า ตามลำดับ ซึ่งมาสโลว์ (Abraham Maslow) กล่าวว่ามนุษย์ ทุกคนจะต้องมีความต้องการแสวงหาสร้างสิ่งใหม่ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการ และความพึงพอใจให้กับตนเอง เด็กจะนำมาสร้างผลงานที่แปลกใหม่ มาใช้ได้ตามจินตนาการของตนเอง เด็กจะได้คิด และวางแผนในการทำชิ้นงานที่ออกมาในแต่ละชิ้นมา สร้างสรรค์ผลงานตามขั้นตอน และ ความสนใจของตนเอง ทำให้เด็กได้ฝึกกิจกรรม และบรูเนอร์ (1957) กล่าวว่า ภาษาเป็นกุญแจของการพัฒนาด้านความคิด ภาษาใช้สื่อความหมายทำให้เข้าใจตนเองและสิ่งต่างๆ ใช้สื่อความคิดของคนเราไปสู่คนอื่น เมื่อโตขึ้นก็ใช้ภาษาเพื่อคิดเชื่อมโยงเหตุการณ์ต่างๆ ในโลก ทำให้เชื่อมโยงเหตุการณ์อย่างเป็นเหตุเป็นผล เชื่อมโยงสิ่งใหม่เข้ากับสิ่งที่คล้ายกัน ใช้บันทึกเหตุการณ์ต่างๆ ทำให้คนรู้จักสิ่งเหล่านั้น และการพัฒนาทางความคิดสังเกตได้จากความสามารถเลือกทำกิจกรรมที่สนใจ เมื่อมีทางเลือกมาพร้อมๆ กัน ปราณี มิ่งศิริ (2559) กล่าวว่า เด็กเป็นวัยที่มากด้วยโลกของจินตนาการอันกว้างไกล ผู้ใหญ่มักจะเป็นผู้ถ่ายทอดเรื่องราวที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่ตื่นเต้น เรื่องสนุกสนาน เรื่องเศร้าโศกเสียใจ เรื่องราวสะท้อนขวัญ เรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตหรือสิ่งแวดล้อม เราจึงควรทำความเข้าใจกับการจินตนาการของเด็ก เพื่อจะสามารถเล่าหรือแต่งนิทานเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ อย่างสอดคล้องกับจินตนาการและความต้องการของเด็ก สอดคล้องกับ (วารุณี นวลจันทร์ 2539, น. 78) ได้ศึกษาการวิจัยเรื่องจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์แบบต่อเติมผลงานที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์แบบต่อเติมผลงานมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์แบบปกติ ศรีแพร จันทราภิรมย์ (2550, น. บทคัดย่อ) ได้เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ โดยใช้เปลือกข้าวโพดก่อน พบว่าจากการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ โดยใช้เปลือกข้าวโพด เด็กมีความคิดสร้างสรรค์สูงขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง พัฒน์นรี จันทราภิรมย์ (2559) วิจัยเรื่อง การศึกษาผลของการใช้สื่อนิทานเพื่อพัฒนาด้านความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย การพัฒนาสื่อการเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัย มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสื่อการเล่านิทาน 3 รูปแบบ คือ สื่อการเล่านิทานจากภาพแผ่นเดียว สื่อการเล่านิทานจากหุ่นกระดาษ สื่อการเล่านิทานจากผ้าสักหลาด นำผลนำมาพัฒนาสื่อการเล่านิทาน และนำมาใช้ในส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างคือเด็กชาย-หญิงอายุระหว่าง 5 - 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่

3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนสาธิตอนุบาลราชมงคล จำนวน 30 คน โดยใช้แบบทดสอบการวัดความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย พบว่า การพัฒนาสื่อการเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัย คือ สื่อการเล่านิทานจากภาพแผ่นเดียว สื่อการเล่านิทานจากหุ่นกระดาษ นิทานจากผ้าสักหลาด มีการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย รวม 4 ด้าน คือ ด้านความคิดริเริ่ม ด้านความคิดคล่องแคล่ว ด้านความคิดยืดหยุ่น และด้านความคิดละเอียดลออ ที่มีความแตกต่างกัน ($P < 0.05$)

5.2.2 ผลการศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนระดับอนุบาล 1 โดยผ่านการเล่านิทาน จำนวน 28 คน พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ระดับดีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 92.86 และระดับพอใช้จำนวน 2 คิดเป็นร้อยละ 7.14 จะเห็นได้ว่าโดยภาพรวม แต่ละรูปแบบของการเล่านิทานนักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการเรียนรู้ระดับดี สอดคล้องกับความสามารถความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนจากการเล่านิทานแต่ละรูปแบบมีความคิดสร้างสรรค์ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550, น. 11-16) ได้ระบุถึงความสำคัญ ของนิทานว่านิทานเป็นสิ่งที่สำคัญ ต่อชีวิตทั้งและผู้ใหญ่ เพราะนอกจากนิทาน จะช่วยให้เด็กๆ มีความสุขสนุกสนานแล้ว ยังเป็นโลกแห่งจินตนาการที่สมบูรณ์แบบ นิทานว่าช่วยปลูกฝังให้เด็กเป็นคนช่างคิดและช่างสังเกต สอดคล้องกับ วิรุณ ตั้งเจริญ (2539, น. 58) กล่าวว่า จากจุดประสงค์เฉพาะของศิลปศึกษา เราจะพบว่าหลักสูตรได้เน้นคุณค่าของการฝึกปฏิบัติกิจกรรมศิลปะ ในระดับวัยเด็กไว้ 3 ด้านคือ 1. คุณค่าทางด้านจิตใจ (Spiritual Values) ได้แก่ ธรรมเนียมที่พึงมีต่อศิลปะ การชื่นชมต่อธรรมชาติ และการเห็นคุณค่าของความงาม 2. คุณค่าทางกาย (Physical Values) ได้แก่การแสดงออกด้วยการริเริ่มสร้างสรรค์การแสดงออกตามความถนัด และความสามารถเฉพาะบุคคล รวมทั้งมีความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน 3. คุณค่าทางสังคม (Social Values) ได้แก่การอยู่ร่วมกับผู้อื่น และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ดิกสัน จอห์นและซอลส์ (Dixon Johnson & Salts, 1977, p. 367 -379 อ้างถึงใน นฤมล จิวแพ, 2549, น.17) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมให้กับเด็กอนุบาลอายุ 3-4 ปี ที่โรงเรียนในเมืองดีทรอยต์ เด็กในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 146 คน แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มแรกเล่านิทานให้ฟัง แล้วให้เด็กแสดงบทบาทประกอบตามเรื่อง กลุ่มที่สองเล่านิทานให้ฟังพร้อมพาไปดูของจริงนอกสถานที่ เช่น ไปซื้อของ ไปสวนสัตว์ กลุ่มที่สามสนทนากับเด็กเกี่ยวกับเรื่องที่เล่าให้ฟัง กลุ่มที่สี่ เป็นกลุ่มควบคุม ผลการทดลองปรากฏว่า เด็กที่ได้แสดงบทบาทเลียนแบบตัวละครในเรื่องไปด้วย พัฒนาจิตลักษณะต่างๆ ได้ดีที่สุด แสดงว่าเมื่อเด็กฟังนิทานแล้วเด็กย่อมมีความต้องการที่จะเลียนแบบตัวละครที่ตัวชอบ หรือตัวละครที่ได้รับความสำเร็จจากพฤติกรรมนั้นๆ นอกจากนี้ยังพบว่าเนื้อหานิทานที่เป็นเรื่องใกล้ความจริง เช่น เทพนิยาย ให้ผลดีต่อจิตลักษณะของเด็กดีกว่านิทานที่มีเนื้อหาไกลชีวิตเด็กจริงๆ

5.3 ข้อค้นพบของงานวิจัยในครั้งนี้

5.3.1 กิจกรรมการเล่านิทานทั้ง 4 รูปแบบช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนได้อย่างดี ทั้งความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องแคล่ว ความคิดยืดหยุ่น และความคิดละเอียดลออ และส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับดี

5.3.2 กิจกรรมศิลปะ ซึ่งเกิดจากการเล่านิทานทั้ง 4 รูปแบบ สร้างความภาคภูมิใจให้แก่ นักเรียน โดยเฉพาะงานประดิษฐ์ นักเรียนมีความสนใจที่อยากจะร่วมกิจกรรมเป็นอย่างมาก มีความต้องการแสดงความสามารถให้ครู เพื่อนๆ ได้เห็นผลงานที่นักเรียนได้สร้างขึ้น เพื่อได้รับคำชื่นชมจากครู เพื่อน ทำให้ผู้ปกครองบางคนสนใจ และได้มาพูดคุยกับครู เพื่อนำการเล่านิทานไปใช้กับบุตรหลาน

5.3.3 กิจกรรมการเล่านิทาน และกิจกรรมสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ทำให้นักเรียนเกิดความสุข สนุกสนาน กับการทำกิจกรรม นักเรียนมีความตื่นตัว และกระตือรือร้นทุกๆครั้งที่จะทำกิจกรรม และมีความสนใจ และซักถามว่าครูจะทำอะไรในครั้งต่อไป เมื่อเห็นครูจัดเตรียมอุปกรณ์ นักเรียนก็มีส่วนร่วมด้วยทุกครั้ง

5.4 ข้อเสนอแนะ

5.4.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

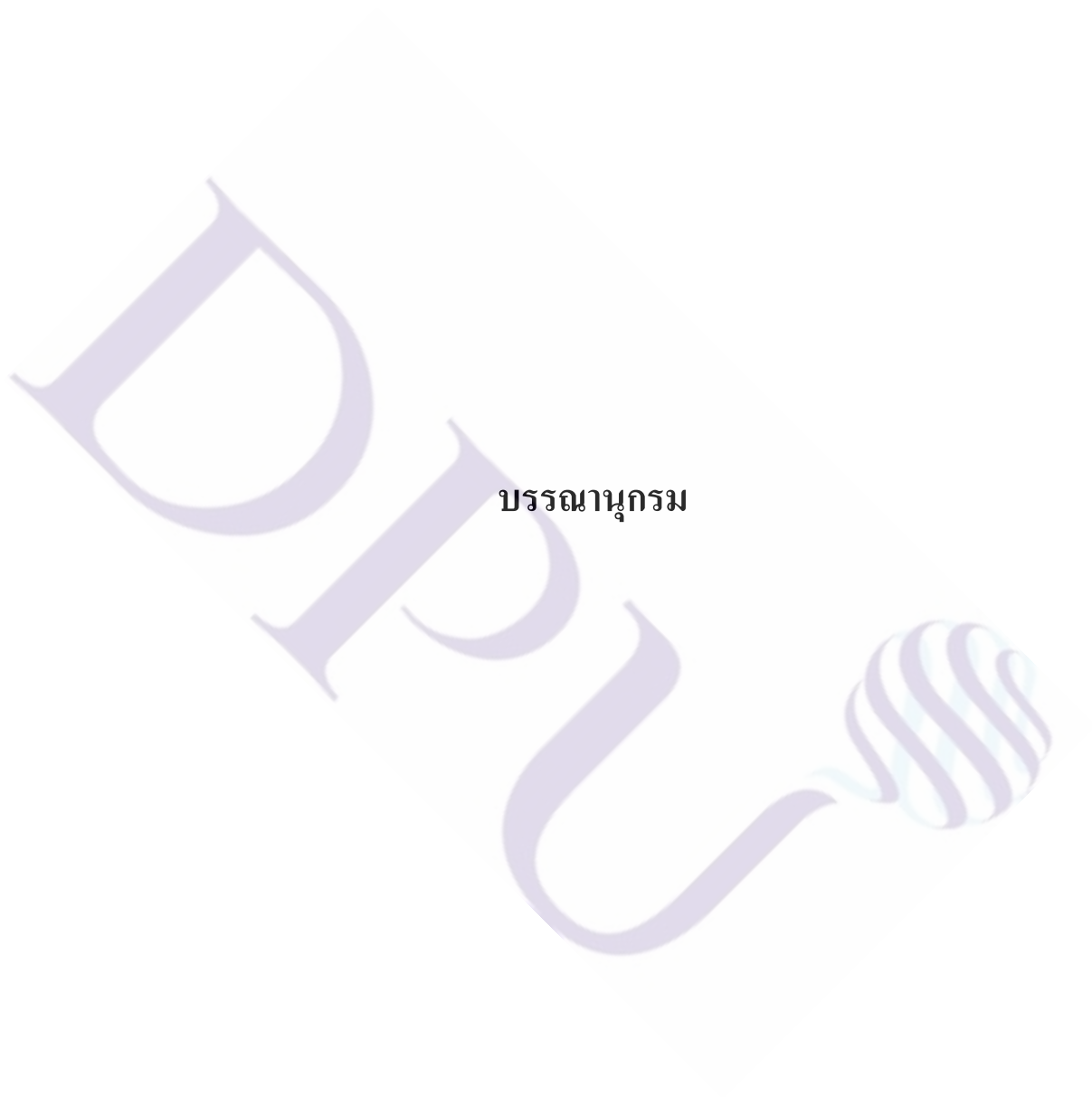
1. ครูอาจต้องหา คนเล่านิทานที่มีน้ำเสียงที่เล่าแล้ว เด็กๆสนใจฟัง และเตรียมสื่อ อุปกรณ์ และกิจกรรมที่สร้างความสนใจให้แก่เด็กปฐมวัย เช่น ภาพประกอบนิทานที่เป็นรูปการ์ตูน ที่มีขนาดใหญ่

2. อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะควรมีความหลากหลาย เพื่อดึงดูดความสนใจเด็กปฐมวัย และสามารถเลือกมาสร้างจินตนาการอย่างสร้างสรรค์อย่างเต็มที่

3. ควรให้เวลากับเด็กปฐมวัยในการคิดจินตนาการจากเรื่องราวในนิทาน เพื่อสร้างสรรค์ผลงาน และครูควรช่วยกระตุ้นเป็นระยะๆกับนักเรียนบางคนที่ไม่สามารถสร้างจินตนาการ เพื่อที่เด็กสามารถคิดสร้างสรรค์ได้อย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5.4.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาความสามารถในการเล่านิทาน และพฤติกรรมจากการเล่านิทานทั้ง 4 รูปแบบ หรืออาจเป็น 2 รูปแบบ เพื่อเปรียบเทียบ ซึ่งนักเรียนยังไม่ค่อยกล้าแสดงออกส่วนนี้ครูควรส่งเสริม และกระตุ้นความสามารถในการเล่านิทานของนักเรียนปฐมวัยให้มากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กิตติวดี - อัญญมณี บุญเชื้อ. (2549). *สอนภาษาอย่างไรให้ลูกเก่ง*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สาราเด็ก.

กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2541). *การเล่านิทาน*. กรุงเทพฯ: เอดิสันเพรสโปรดักส์.

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546*.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

เกริก ชื่นพันธ์. (2539). *การเล่านิทาน (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2527). *การทำหนังสือสำหรับเด็ก (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพฯ: บุรพาสาส์น.

ธีระ ชัยยุทธขรรจง. (2545, กุมภาพันธ์). *วิธีการฝึกทักษะการดำเนินชีวิตแก่เด็กและเยาวชน*.

วารสารวิชาการ.

นฤมล จิวแพ. (2549). *ผลการเล่านิทานประกอบภาพที่มีต่อพฤติกรรมความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัย*

(วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

บวร งามศิริอุดม. (2557). *คู่มือวิทยากรโรงเรียนพ่อแม่สำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข*. นนทบุรี:

กระทรวงสาธารณสุข

บุญชม ศรีสะอาด. (2546). *การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ปราณี มิ่งศิริ. *เทคนิคการเล่านิทานปฐมวัย โรงเรียนอัสสัมชัญ นครราชสีมา*. สืบค้น 15 กรกฎาคม

2560, จาก [http://swis-acn.acn.ac.th/html_edu/cgi-bin/acn/main_php/print_informed.php?](http://swis-acn.acn.ac.th/html_edu/cgi-bin/acn/main_php/print_informed.php?id_count_inform=110)

[id_count_inform=110](http://swis-acn.acn.ac.th/html_edu/cgi-bin/acn/main_php/print_informed.php?id_count_inform=110)

ปรีดา ปัญญาจันทร์. (2542). *คู่มือเล่านิทานเล่ม 1 เล่านิทานอย่างไรให้สนุก*. กรุงเทพฯ:

สำนักพิมพ์แพรวเพื่อนเด็ก.

พัฒน์นรี จันทราภิรมย์. (2559). *การศึกษาผลของการใช้นิทานเพื่อพัฒนาด้านความคิดสร้างสรรค์*

(วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ไพโรจน์ ละเซนท์. *ทักษะการคิดสร้างสรรค์*. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2560, จาก

www.wattoongpel.com

ไพวรรณ อินทนิล. (2534). *เทคนิคการเล่านิทาน*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

เยาวพา เดชะคุปต์. (2542). *การจัดการศึกษาสำหรับปฐมวัย (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: แม็ค.

เยาวพา เดชะคุปต์. (2551). *เทคนิคการสอนภาษาเด็กปฐมวัย*. ใน *การอบรมเทคนิคการสอนภาษา*

เด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

รักลูกแฟมิลีกรุ๊ป. (2549). *คู่มือพัฒนาสมองของลูก*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ พิมพ์ดี

- วนิช สุชาติรัตน์. (2547). *ความคิดและความคิดสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน์.
- วารุณี นวลจันทร์. (2539). *ผลการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์แบบต่อเติมผลงานที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วาสนา ประจงหัตถ์ (2557). *ผลของการจัดกิจกรรมศิลปะการต่อเติมภาพให้สมบูรณ์ที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. (2539). *ศิลปศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ศรีแพร จันทรทิมมย์. (2550). *ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้เปลือกข้าวโพด* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สดใส โชติกเสถียร. (2559). *ประโยชน์ของนิทานเพลง คำคล้องจอง*. สืบค้น 15 กรกฎาคม 2560, จาก <http://www.la-orutis.dusit.ac.th/research4.php>
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). *ก้าวสู่มาตรฐาน การเรียนรู้ทักษะชีวิต*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2547). *การสังเคราะห์รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: (ม.ป.พ.)
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). *แพทย์การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้แบบส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). *สรุปผลการดำเนินงาน 9 ปี ของการปฏิรูปการศึกษา (พ.ศ.2542 - 2551)*. กรุงเทพฯ: วิทีซีคอมมิวนิเคชั่น.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2556). *การดูแลและการศึกษาเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: (ม.ป.พ.).
- อารี พันธุ์มณี. (2540). *ความคิดสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ข้าวฟ่าง.
- อารี พันธุ์มณี. (2544). *ความคิดสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: ธารนิเวศการพิมพ์.

ภาษาต่างประเทศ

Bruner, J. S. (1957). *Going beyond the information given*. New York: Norton.

Dixson, D, James J. and Die Saltz, s. (1977, June). Training Disadvantaged Preschoolers on various Fantasy Activities: Effects on Cognitive Functioning and Impulse control, *Child Development*. 2(3), p. 67-379.

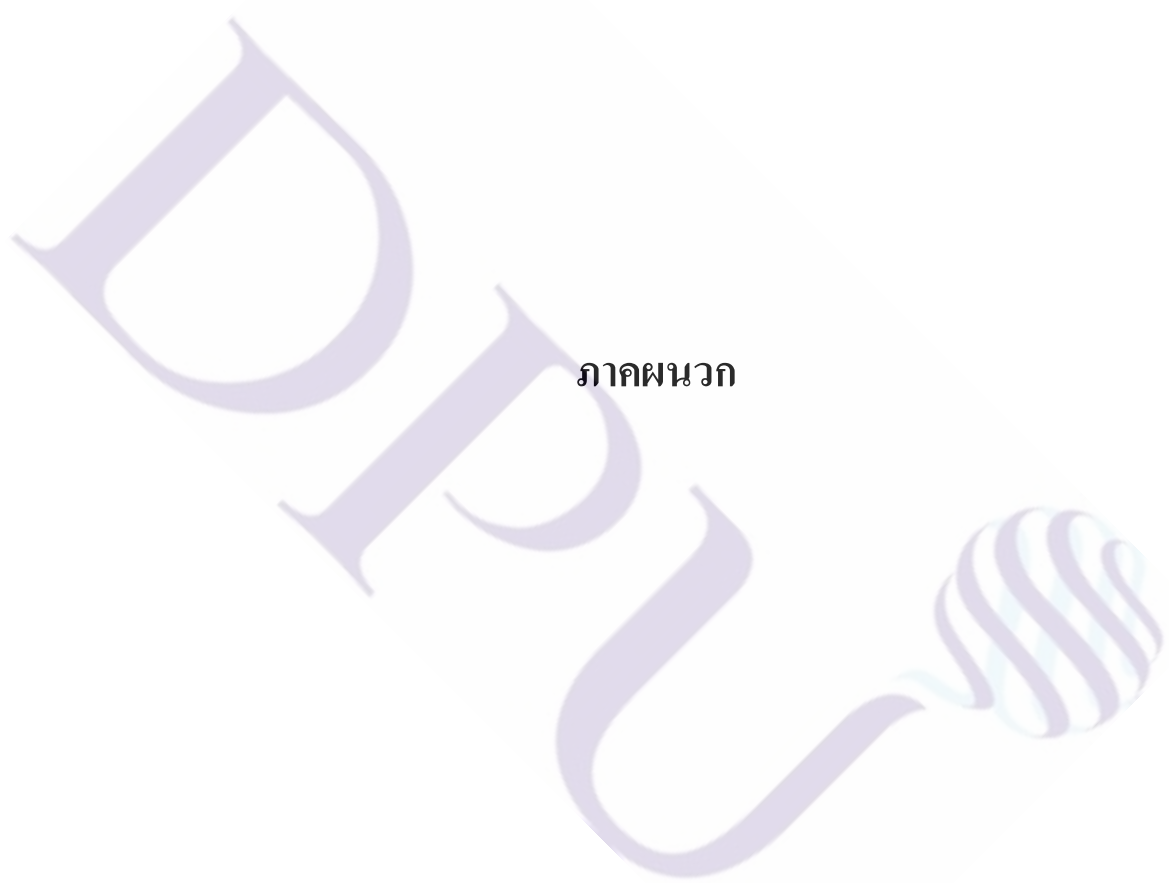
Malkina, Natasha. (1995). *Story telling in Early Language Teaching Russia*. Retrieved August 30, 2006, from www/exchange.stage.gov/forum/vols/vol100/no1/P38.htm

Mangrulkar, Leena., Whitman, Chery V., & Posner, Marce. (2001). *Life Skills Approach to Child and Adolescent Health Human Development*. Washington, D.C. Education Development Center, Inc.

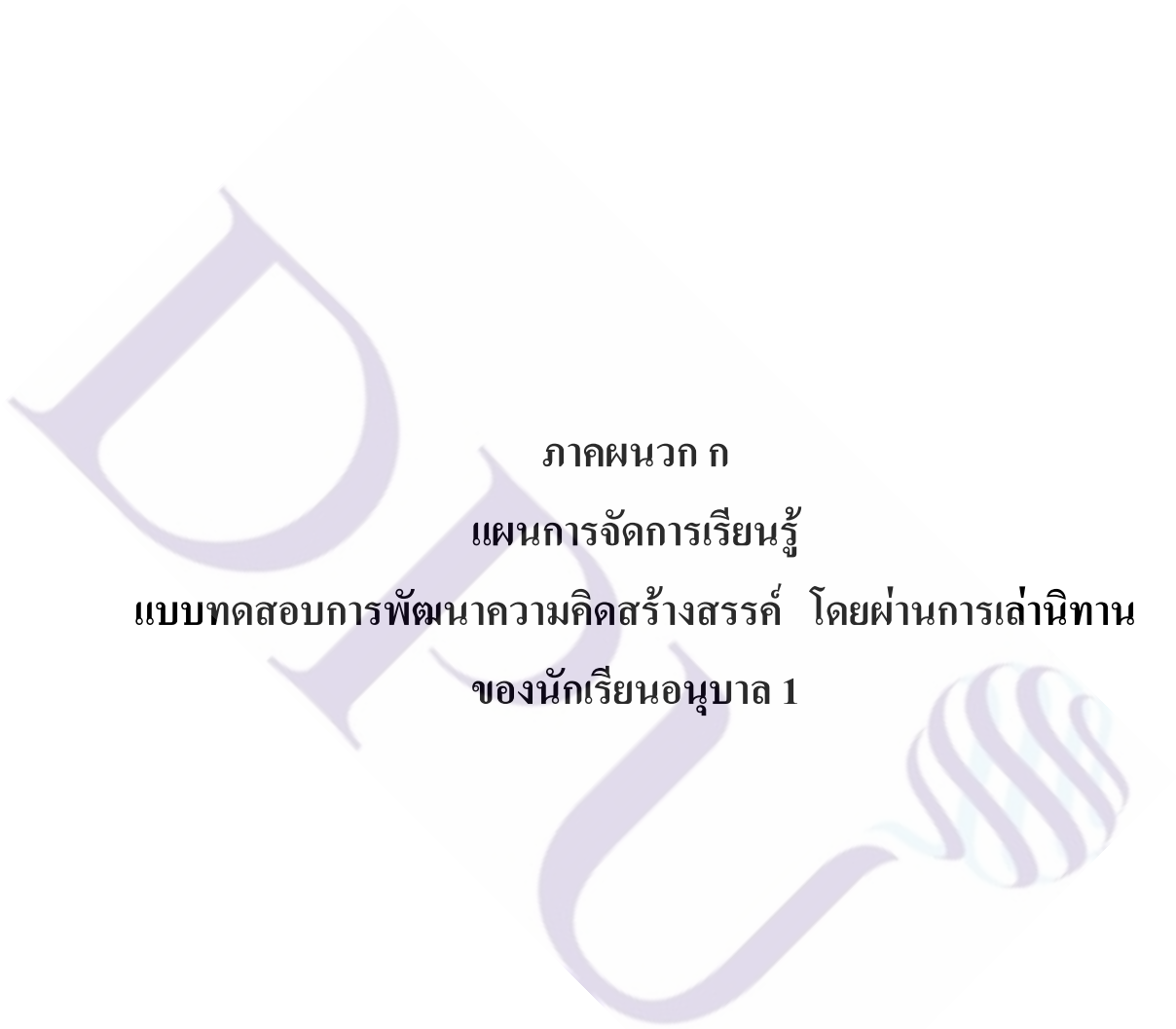
Neeley, Sirley J. (2004). *A Model Comprehensive Development Guidance and Counselling. Program for Texas Public School*. Austun: Texas Education Agency.

Nelson-Jones, Richard. (1992). *Group Leadership: A Training Approach*. California: Brook/ Cole.

Richard, C.S.;& Norman, S. (1997). *Educational Psychology: a Developmental Approach*. United States: Addison-Wesley Publishing Company. Inc.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แผนการจัดการเรียนรู้
แบบทดสอบการพัฒนาคิดสร้างสรรค์ โดยผ่านการเล่านิทาน
ของนักเรียนอนุบาล 1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

รายวิชา ปฐมวัย ระดับชั้น อนุบาล 1
 หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การเล่านิทานด้วยปากเปล่า จำนวน 2 ชั่วโมง
 บทเรียนย่อย เรื่อง ครอบครัวหึ่งหึ่ง / แม่ไก่สีแดง เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมที่นักเรียนได้ริเริ่มสร้างผลงานตามความคิด และจินตนาการ โดยใช้กิจกรรมศิลปะการวาด การปั้น การฉีก-ตัด-ปะ การเป่า การทอสี การหยดสี การพิมพ์ภาพ การร้อย และการประดิษฐ์

สาระการเรียนรู้

- เรื่องสีของดอกไม้ และสีประจำวัน
- กิจกรรมระบายสีดอกไม้
- เรื่องการลากเส้น
- กิจกรรมวาดภาพ ระบายสี

ผลการเรียนรู้

- นักเรียนเกิดการคิดหาคำตอบได้อย่างคล่องแคล่วรวดเร็ว เชื่อมโยงเปรียบเทียบสิ่งๆ เหมือน หรือใกล้เคียงที่สุด
- นักเรียนเกิดการคิดเกี่ยวกับรายละเอียดที่ใช้ใน การตกแต่ง เพื่อให้ผลงานนั้นสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้	ชิ้นงาน/ภาระงาน
(คาบที่ 1) - นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ด้านผลงานศิลปะ ระบายสี ดอกไม้	1 ชั่วโมง	ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Introduction) 1. ครูร้องเพลงสัญญา เพื่อเข้าสู่กิจกรรม 2. ครูเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับผึ้ง โดยไม่ได้บอกว่า เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร เพื่อให้ให้นักเรียนทายว่าสัตว์ในเรื่องที่ครูเล่าคือ สัตว์อะไร 3. ครูเสนอนิทาน เรื่องครอบครัวหึ่งหึ่ง	- ใบงานศิลปะ ระบายสีภาพ ดอกไม้

จุดประสงค์ การเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้	ชิ้นงาน/ ภาระงาน
		<p>ชั้นนำเสนอเนื้อหา (Presentation)</p> <p>ขั้นที่ 1 ครูดำเนินการเล่านิทาน (ด้วยปากเปล่า)</p> <p>3. ครูดำเนินการเล่านิทาน เรื่อง ครอบครัวยี่หิ้ง ให้ให้นักเรียนฟัง</p> <p>4. หลังจากนักเรียนฟังจบ ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาในนิทาน และสุ่มนักเรียนบางคนตอบ จนครบประเด็นที่ต้องการให้นักเรียนรู้ ในขณะที่นักเรียนตอบ ครูจะเขียนคำตอบไว้บนกระดาน ถ้านักเรียนตอบไม่ตรงครูก็จะช่วยตอบให้ เพื่อความถูกต้องและชัดเจน</p> <p>ขั้นที่ 2 กิจกรรมศิลปะ</p> <p>5. ครูแจ้งนักเรียนเกี่ยวกับภาระงานที่นักเรียนต้องทำ คือ งานศิลปะ ระบายสีดอกไม้</p> <p>6. นักเรียนลงมือปฏิบัติงาน ครูเดินสังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียนทุกคน โดยทั่วถึง</p> <p>ขั้นสรุป (Conclusion)</p> <p>7. ครูให้นักเรียนร่วมกัน สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากเนื้อหานิทาน เรื่อง ครอบครัวยี่หิ้ง</p> <p>8. ครูตรวจ และประเมินผลงานนักเรียน</p> <p>9. ครูคัดเลือกผลงานนักเรียนขึ้นมาแสดงหน้าชั้นเรียน</p>	
<p>(คาบที่ 2)</p> <p>- นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ด้านผลงานศิลปะ วาดรูปแม่ไก่สีแดง</p>	<p>1 ชั่วโมง</p>	<p>ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Introduction)</p> <p>1. ครูนำนักเรียนปรบมือตามสัญญาณเพลง</p> <p>2. ครูเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับ ก.ไก่ ไปพร้อมๆกับการวาดรูป และเสนอนิทาน เรื่อง แม่ไก่สีแดง</p>	<p>(คาบที่ 1)</p> <p>- นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ด้านผลงานศิลปะ วาดรูปแม่ไก่สีแดง</p>

จุดประสงค์ การเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้	ชิ้นงาน/ ภาระงาน
		<p>ชั้นนำเสนอเนื้อหา (Presentation)</p> <p>ขั้นที่ 1 ครูดำเนินการเล่านิทาน (ด้วยปากเปล่า)</p> <p>3. ครูดำเนินการเล่านิทาน เรื่อง แม่ไก่สีแดง ให้ นักเรียนฟัง</p> <p>4. หลังจากนักเรียนฟังจบ ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับ เนื้อหาในนิทาน และสุ่มนักเรียนบางคนตอบ จนครบ ประเด็นที่ต้องการให้นักเรียนรู้ ในขณะที่นักเรียนตอบ ครูจะเขียนคำตอบไว้บนกระดาน ถ้านักเรียนตอบไม่ ตรงครูก็จะช่วยตอบให้ เพื่อความถูกต้องและชัดเจน</p> <p>ขั้นที่ 2 กิจกรรมศิลปะ</p> <p>5. ครูแจ้งนักเรียนเกี่ยวกับภาระงานที่นักเรียน ต้องทำ คือ งานศิลปะ วาดรูปแม่ไก่สีแดง</p> <p>6. ครูสาธิตเทคนิคการวาดรูปแม่ไก่ให้นักเรียน ได้ดู</p> <p>7. นักเรียนลงมือปฏิบัติงาน ต่อเติมรูปแม่ไก่สี แดงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ครูคอยเดินสังเกตการปฏิบัติงาน ของนักเรียน</p> <p>ขั้นสรุป (Conclusion)</p> <p>8. ครูให้นักเรียนร่วมกัน สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ จากเนื้อหานิทาน เรื่อง แม่ไก่สีแดง</p> <p>9. ครูตรวจ และประเมินผลงานนักเรียน</p> <p>10. ครูคัดเลือกผลงานนักเรียนขึ้นมาแสดงหน้า ชั้นเรียน</p>	

แบบทดสอบ กิจกรรมที่ 1

งานศิลปะ ระบายสีดอกไม้

วัสดุอุปกรณ์ ภาพดอกไม้ สีเทียน

ชื่อ เด็กชาย/เด็กหญิง.....เลขที่.....

หน่วยการเรียนรู้

เรื่อง การเล่นิทานด้วยปากเปล่า

บทเรียนย่อย

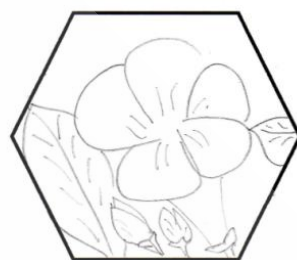
เรื่อง ครอบครัวหึ่งหึ่ง

คำชี้แจง

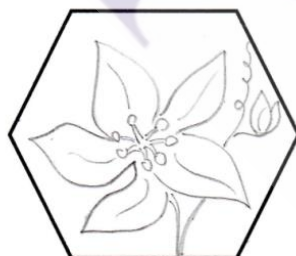
ให้นักเรียนระบายสีดอกไม้ให้สวยงาม และถูกต้อง

ดอกชบา

ดอกบานบุรี

ดอกพวงชมพู

ดอกบัวเขียว

ดอกพวงแสด

ดอกพยับหมอก

ดอกอัญชัน

แบบทดสอบ กิจกรรมที่ 2

งานศิลปะ แต่งเติมเสริมต่อรูปแม่ไก่สีแดง

วัสดุอุปกรณ์ ดินสี สีเทียน

ชื่อ เด็กชาย/เด็กหญิง.....เลขที่.....

หน่วยการเรียนรู้

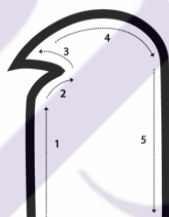
เรื่อง การเล่านิทานด้วยปากเปล่า

บทเรียนย่อย

เรื่อง แม่ไก่สีแดง

คำชี้แจง

ให้นักเรียนวาดต่อเติมรูปแม่ไก่ และระบายสีให้สวยงาม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

รายวิชา ปฐมวัย ระดับชั้น อนุบาล 1
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การเดินทางโดยใช้หนังสือประกอบ จำนวน 2 ชั่วโมง
 บทเรียนย่อยที่ 1 เรื่อง ฉันรักเมืองไทย / กระจายดินตม เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมที่นักเรียนได้ริเริ่มสร้างผลงานตามความคิด และจินตนาการ โดยใช้กิจกรรมศิลปะการวาด การปั้น การฉีก-ตัด-ปะ การเป่า การทาสี การหยดสี การพิมพ์ภาพ การร้อย และการประดิษฐ์

สาระการเรียนรู้

- ความเป็นไทย
- ประติษฐ์ ของเล่น
- ศิลปะงานปั้นดินน้ำมันลงบนกระดาษ

ผลการเรียนรู้

- นักเรียนเกิดการคิดหาคำตอบได้อย่างคล่องแคล่วรวดเร็ว เชื่อมโยงเปรียบเทียบสิ่งที่เหมือน หรือใกล้เคียงที่สุด
- นักเรียนสามารถที่จะพยายามคิดได้หลายทาง อย่างอิสระ เกิดการดัดแปลงความรู้หรือประสบการณ์ให้เกิดประโยชน์หลาย ๆ ด้าน ซึ่งมีประโยชน์ต่อการแก้ปัญหา

จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้	ชิ้นงาน/ ภาระงาน
(คาบที่ 1) - นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ด้านผลงานศิลปะ ประติษฐ์ ของเล่นช่างเป่าวง	1 ชั่วโมง	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Introduction) 1. ครูเปิดเพลง ค่านิยม 12 ประการ ให้นักเรียนฟัง 2. ครูเสนอนิทานเรื่องฉันรักเมืองไทย เพื่อสร้างความสนใจนักเรียน	- ประติษฐ์งานศิลปะ ของเล่นช่างเป่าวง

จุดประสงค์ การเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้	ชิ้นงาน/ ภาระงาน
		<p>ชั้นนำเสนอเนื้อหา (Presentation)</p> <p>ขั้นที่ 1 ครูดำเนินการเล่านิทาน (โดยใช้หนังสือประกอบ)</p> <p>3. ครูดำเนินการเล่านิทาน เรื่อง ฉันรักเมื่อไทย ให้นักเรียนฟัง</p> <p>4. หลังจากนักเรียนฟังจบ ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาในนิทาน และสุ่มนักเรียนบางคนตอบ จนครบประเด็นที่ต้องการให้นักเรียนรู้ ในขณะที่นักเรียนตอบ ครูจะเขียนคำตอบไว้บนกระดาน ถ้านักเรียนตอบไม่ตรงครูก็จะช่วยตอบให้ เพื่อความถูกต้องและชัดเจน</p> <p>ขั้นที่ 2 กิจกรรมศิลปะ</p> <p>5. ครูแจ้งนักเรียนเกี่ยวกับภาระงานที่นักเรียนต้องทำ คือ งานศิลปะ ประติมากรรมของเล่นช่างเป่าวง</p> <p>6. ครูสาธิตวิธีการประติมากรรมของเล่นให้นักเรียนได้ดู</p> <p>7. นักเรียนลงมือปฏิบัติงาน ต่อเติมตกแต่งของเล่นให้สมบูรณ์ สวยมากยิ่งขึ้น ครูคอยเดินสังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียน</p> <p>ขั้นสรุป (Conclusion)</p> <p>8. ครูให้นักเรียนร่วมกัน สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากเนื้อหานิทาน เรื่อง ฉันรักเมืองไทย</p> <p>9. ครูตรวจ และประเมินผลงานนักเรียน</p> <p>10. ครูคัดเลือกผลงานนักเรียนขึ้นมาแสดงหน้าชั้นเรียน</p>	

จุดประสงค์ การเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้	ชิ้นงาน/ ภาระงาน
<p>(คาบที่ 2)</p> <p>- นักเรียน สามารถ สร้างสรรค์ด้าน ผลงานศิลปะ ปั้นดินน้ำมัน ลงบนกระดาษ</p>	1 ชั่วโมง	<p>ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Introduction)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูเปิดเสียง ตูม เพื่อเร้าความสนใจนักเรียน และถามนักเรียนว่าเสียงที่ได้ยิน นักเรียนคิดว่าเป็นเสียงอะไร 2. ครูเสนอนิทาน เรื่อง กระท่ายตื่นตูม <p>ขั้นนำเสนอเนื้อหา (Presentation)</p> <p><u>ขั้นที่ 1 ครูดำเนินการเล่านิทาน (โดยใช้หนังสือประกอบ)</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 3. ครูดำเนินการเล่านิทาน เรื่อง กระท่ายตื่นตูม ให้นักเรียนฟัง 4. หลังจากนักเรียนฟังจบ ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาในนิทาน และสุ่มนักเรียนบางคนตอบ จนครบประเด็นที่ต้องการให้นักเรียนรู้ ในขณะที่นักเรียนตอบ ครูจะเขียนคำตอบไว้บนกระดาน ถ้านักเรียนตอบไม่ตรงครูก็จะช่วยตอบให้ เพื่อความถูกต้องและชัดเจน <p><u>ขั้นที่ 2 กิจกรรมศิลปะ</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 5. ครูแจ้งนักเรียนเกี่ยวกับภาระงานที่นักเรียนต้องทำ คือ งานศิลปะ ปั้นดินน้ำมันลงบนกระดาษ 6. ครูแสดงผลงาน ปั้นดินน้ำมันลงบนกระดาษ ให้นักเรียนดู 7. นักเรียนลงมือปฏิบัติงาน ครูเดินสังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียนทุกคน โดยทั่วถึง 	- ชิ้นงาน ปั้นดิน น้ำมัน

จุดประสงค์ การเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้	ชิ้นงาน/ ภาระงาน
		<p>ขั้นสรุป (Conclusion)</p> <p>8. ครูให้นักเรียนร่วมกัน สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ จากเนื้อหานิทาน เรื่อง กระท่ายตีนตุ่ม</p> <p>9. ครูตรวจ และประเมินผลงานนักเรียน</p> <p>10. ครูคัดเลือกผลงานนักเรียนขึ้นมาแสดงหน้า ชั้นเรียน</p>	

แบบทดสอบ กิจกรรมที่ 3

งานศิลปะ พับกระดาษเป็นช้าง

วัสดุอุปกรณ์ กระดาษสี หลอด สีเทียน

แบบทดสอบ กิจกรรมที่ 4

งานศิลปะ ปั่นดินน้ำมันลงบนกระดาษ

วัสดุอุปกรณ์ ดินน้ำมัน

ชื่อ เด็กชาย/เด็กหญิง.....เลขที่.....

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การเล่านิทาน โดยใช้หนังสือประกอบ

บทเรียนย่อย เรื่อง กระท่ายตื่นตูม

คำชี้แจง ให้นักเรียนปั้นดินน้ำมัน (กระท่าย)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

รายวิชา ปฐมวัย ระดับชั้น อนุบาล 1
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การเดินทางโดยใช้ภาพประกอบ จำนวน 2 ชั่วโมง
 บทเรียนย่อยที่ 1 เรื่อง ลูกหมูสามตัว / ขนมหครกหน้าแคะ เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมที่นักเรียนได้ริเริ่มสร้างผลงานตามความคิด และจินตนาการ โดยใช้กิจกรรมศิลปะการวาด การปั้น การฉีก-ตัด-ปะ การเป่า การทาสี การหยดสี การพิมพ์ภาพ การร้อย และการประดิษฐ์

สาระการเรียนรู้

- ปะ-ติดประกอบบ้าน ด้วยเศษวัสดุธรรมชาติ
- ประดิษฐ์ ขนมหครกหน้าแคะ

ผลการเรียนรู้

- นักเรียนเกิดการคิดที่แปลกใหม่ และไม่ซ้ำกับของผู้อื่น เป็นความคิดที่แตกต่างไปจากความคิดธรรมดา
- นักเรียนสามารถที่จะพยายามคิดได้หลายทาง อย่างอิสระ เกิดการตัดแปลงความรู้หรือประสบการณ์ให้เกิดประโยชน์หลาย ๆ ด้าน ซึ่งมีประโยชน์ต่อการแก้ปัญหา

จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้	ชิ้นงาน/ภาระงาน
(คาบที่ 1) - นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ด้านผลงานศิลปะปะ-ติดประกอบบ้านด้วยเศษวัสดุธรรมชาติ	1 ชั่วโมง	<p>ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Introduction)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูให้นักเรียนปรบมือตามคำสั่ง 2. ครูนำภาพบ้าน 3 <p>ชั้นนำเสนอเนื้อหา (Presentation)</p> <p>ขั้นที่ 1 ครูดำเนินการเดินทาง (โดยใช้ภาพประกอบ)</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. ครูดำเนินการเดินทาง เรื่อง ลูกหมูสามตัว ให้นักเรียนฟัง 4. หลังจากนักเรียนฟังจบ ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาในนิทาน และสุ่มนักเรียนบางคนตอบ จนครบ 	- ใบงานปะ-ติดประกอบบ้าน ด้วยเศษวัสดุธรรมชาติ

จุดประสงค์ การเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้	ชิ้นงาน/ ภาระงาน
		<p>ประเด็นที่ต้องการให้นักเรียนรู้ ในขณะที่นักเรียนตอบ ครูจะเขียนคำตอบไว้บนกระดาน ถ้านักเรียนตอบไม่ตรงครูก็จะช่วยตอบให้ เพื่อความถูกต้องและชัดเจน</p> <p>ขั้นที่ 2 กิจกรรมศิลปะ</p> <p>5. ครูแจ้งนักเรียนเกี่ยวกับภาระงานที่นักเรียนต้องทำ คือ งานศิลปะ ประติมากรรมบ้าน ด้วยเศษวัสดุธรรมชาติ</p> <p>6. ครูแสดงผลงานประติมากรรมบ้าน ด้วยเศษวัสดุธรรมชาติ ให้นักเรียนดู</p> <p>7. นักเรียนลงมือปฏิบัติงาน ครูเดินสังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียนทุกคน โดยทั่วถึง</p> <p>ขั้นสรุป (Conclusion)</p> <p>8. ครูให้นักเรียนร่วมกัน สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากเนื้อหานิทาน เรื่อง ลูกหมูสามตัว</p> <p>9. ครูตรวจ และประเมินผลงานนักเรียน</p> <p>10. ครูคัดเลือกผลงานนักเรียนขึ้นมาแสดงหน้าชั้นเรียน</p>	
<p>(คาบที่ 2)</p> <p>- นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ด้านผลงานศิลปะ ประดิษฐ์ขนมจากกระดาษ</p>	1 ชั่วโมง	<p>ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Introduction)</p> <p>1. ครูจัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบการเล่านิทาน และสร้างงานศิลปะประดิษฐ์ขนมจากกระดาษ</p> <p>2. ครูบอกถึงกิจกรรมจากนิทานที่ครูเล่า (เล่าโดยใช้ภาพประกอบ) ให้นักเรียนทราบ เพื่อสร้างความสนใจนักเรียน</p>	- ประดิษฐ์งานประดิษฐ์ขนมจากกระดาษ

จุดประสงค์ การเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้	ชิ้นงาน/ ภาระงาน
		<p>ชั้นนำเสนอเนื้อหา (Presentation)</p> <p>ขั้นที่ 1 ครูดำเนินการเล่านิทาน (โดยใช้ภาพประกอบ)</p> <p>3. ครูดำเนินการเล่านิทาน เรื่อง ขนมครกหน้า และให้นักเรียนฟัง</p> <p>4. หลังจากนักเรียนฟังจบ ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับ เนื้อหาในนิทาน และสุ่มนักเรียนบางคนตอบ จนครบ ประเด็นที่ต้องการให้นักเรียนรู้ ในขณะที่นักเรียนตอบ ครูจะเขียนคำตอบไว้บนกระดาน ถ้านักเรียนตอบไม่ ตรงครูก็จะช่วยตอบให้ เพื่อความถูกต้องและชัดเจน</p> <p>ขั้นที่ 2 กิจกรรมศิลปะ</p> <p>5. ครูแจ้งนักเรียนเกี่ยวกับภาระงานที่นักเรียน ต้องทำ คือ งานศิลปะ ประติมากรรม ขนมจากกระดาษ</p> <p>6. ครูโชว์ผลงาน ขนมจากกระดาษให้นักเรียน ดู</p> <p>7. นักเรียนลงมือปฏิบัติงาน ครูเดินสังเกตการ ปฏิบัติงานของนักเรียนทุกคน โดยทั่วถึง</p> <p>ขั้นสรุป (Conclusion)</p> <p>8. ครูให้นักเรียนร่วมกัน สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ จากเนื้อหานิทาน เรื่อง ขนมครกหน้าและ</p> <p>9. ครูตรวจ และประเมินผลงานนักเรียน</p> <p>10. ครูคัดเลือกผลงานนักเรียนขึ้นมาแสดงหน้า ชั้นเรียน</p>	

แบบทดสอบ กิจกรรมที่ 5

งานศิลปะ ประติรูปบ้าน ด้วยวัสดุธรรมชาติ
วัสดุอุปกรณ์ ใบไม้ กิ่งไม้ หินสี หญ้าแห้ง

ชื่อ เด็กชาย/เด็กหญิง.....เลขที่.....

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การเล่านิทาน โดยใช้ภาพประกอบ

บทเรียนย่อย เรื่อง ลูกหมูสามตัว

คำชี้แจง ให้นักเรียนประดิษฐ์บ้านจากวัสดุธรรมชาติตามจินตนาการ

แบบทดสอบ กิจกรรมที่ 6

งานศิลปะ ประดิษฐ์ขนมจากวัสดุ

วัสดุอุปกรณ์ กระดาษสี สำลี ลูกบิด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

รายวิชา ปฐมวัย ระดับชั้น อนุบาล 1
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การเดินทางโดยใช้สื่อประกอบ จำนวน 2 ชั่วโมง
 บทเรียนย่อยที่ 1 เรื่อง กู้กล้วยทอด / กล้วยโต้งตัวเล็ก กับ พระอาทิตย์ดวงใหญ่ เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมที่นักเรียนได้ริเริ่มสร้างผลงานตามความคิด และจินตนาการ โดยใช้กิจกรรมศิลปะการวาด การปั้น การฉีก-ตัด-ปะ การเป่า การทอ การหยดสี การพิมพ์ภาพ การร้อย และการประดิษฐ์

สาระการเรียนรู้

- ประดิษฐ์ หุ่นมือจากถุงกระดาษ
- ประดิษฐ์ หุ่นมือ จากงานกระดาษ

ผลการเรียนรู้

- นักเรียนเกิดการคิดเกี่ยวกับรายละเอียดที่ใช้ใน การตกแต่ง เพื่อให้ผลงานนั้นสมบูรณ์

ยิ่งขึ้น

- นักเรียนเกิดการคิดหาคำตอบได้อย่างคล่องแคล่วรวดเร็ว เชื่อมโยงเปรียบเทียบสิ่งที่เหมือน หรือใกล้เคียงที่สุด

จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้	ชิ้นงาน/ภาระงาน
(คาบที่ 1) - นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ด้านผลงานศิลปะ หุ่นมือจากถุงกระดาษ	1 ชั่วโมง	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Introduction) 1. ครูจัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบการเดินทาง และสร้างงานศิลปะหุ่นมือจากถุงกระดาษ 2. ครูบอกถึงกิจกรรมจากนิทานที่ครูเล่า (เล่าโดยใช้สื่อประกอบ) ให้นักเรียนทราบ เพื่อสร้างความสนใจนักเรียน	- ประดิษฐ์งานศิลปะ หุ่นมือจากถุงกระดาษ

จุดประสงค์ การเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้	ชิ้นงาน/ ภาระงาน
		<p>ชั้นนำเสนอเนื้อหา (Presentation)</p> <p>ขั้นที่ 1 ครูดำเนินการเล่านิทาน (โดยใช้สื่อประกอบ)</p> <p>3. ครูดำเนินการเล่านิทาน เรื่อง กุ๊กไก่ปวดท้อง ให้นักเรียนฟัง</p> <p>4. หลังจากนักเรียนฟังจบ ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับ เนื้อหาในนิทาน และสุ่มนักเรียนบางคนตอบ จนครบ ประเด็นที่ต้องการให้นักเรียนรู้ ในขณะที่นักเรียนตอบ ครูจะเขียนคำตอบไว้บนกระดาน ถ้านักเรียนตอบไม่ ตรงครูก็จะช่วยตอบให้ เพื่อความถูกต้องและชัดเจน</p> <p>ขั้นที่ 2 กิจกรรมศิลปะ</p> <p>5. ครูแจ้งนักเรียนเกี่ยวกับภาระงานที่นักเรียน ต้องทำ คือ งานศิลปะ หุ่นมือจากถุงกระดาษ</p> <p>6. ครูสาธิตวิธีการทำหุ่นมือจากถุงกระดาษให้ นักเรียนดู</p> <p>7. นักเรียนลงมือปฏิบัติงาน ครูเดินสังเกตการ ปฏิบัติงานของนักเรียนทุกคน โดยทั่วถึง</p> <p>ขั้นสรุป (Conclusion)</p> <p>8. ครูให้นักเรียนร่วมกัน สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ จากเนื้อหานิทาน เรื่อง กุ๊กไก่ปวดท้อง</p> <p>9. ครูตรวจ และประเมินผลงานนักเรียน</p> <p>10. ครูคัดเลือกผลงานนักเรียนขึ้นมาแสดงหน้า ชั้นเรียน</p>	

จุดประสงค์ การเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้	ชิ้นงาน/ ภาระงาน
<p>(คาบที่ 2)</p> <p>- นักเรียน สามารถ สร้างสรรค์ด้าน ผลงานศิลปะ หุ่นมือจากงาน กระดาษ</p>	1 ชั่วโมง	<p>ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Introduction)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูจัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบการเล่นิทาน และสร้างงานศิลปะหุ่นมือจากงานกระดาษ 2. ครูบอกถึงกิจกรรมจากนิทานที่ครูเล่า (เล่าโดยใช้สื่อประกอบ) ให้นักเรียนทราบ เพื่อสร้างความสนใจนักเรียน <p>ขั้นนำเสนอเนื้อหา (Presentation)</p> <p>ขั้นที่ 1 ครูดำเนินการเล่นิทาน (โดยใช้สื่อประกอบ)</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. ครูดำเนินการเล่นิทาน เรื่อง ไก่โต้งตัวเล็กกับ พระอาทิตย์ดวงใหญ่ ให้นักเรียนฟัง 4. หลังจากนักเรียนฟังจบ ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาในนิทาน และสุ่มนักเรียนบางคนตอบ จนครบประเด็นที่ต้องการให้นักเรียนรู้ ในขณะที่นักเรียนตอบ ครูจะเขียนคำตอบไว้บนกระดาน ถ้านักเรียนตอบไม่ตรงครูก็จะช่วยตอบให้ เพื่อความถูกต้องและชัดเจน <p>ขั้นที่ 2 กิจกรรมศิลปะ</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. ครูแจ้งนักเรียนเกี่ยวกับภาระงานที่นักเรียนต้องทำ คือ งานศิลปะ หุ่นมือจากงานกระดาษ 6. ครูสาธิตวิธีการทำหุ่นมือจากงานกระดาษให้นักเรียนดู 7. นักเรียนลงมือปฏิบัติงาน ครูเดินสังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียนทุกคน โดยทั่วถึง 	- ประดิษฐ์งานศิลปะ หุ่นมือจากงานกระดาษ

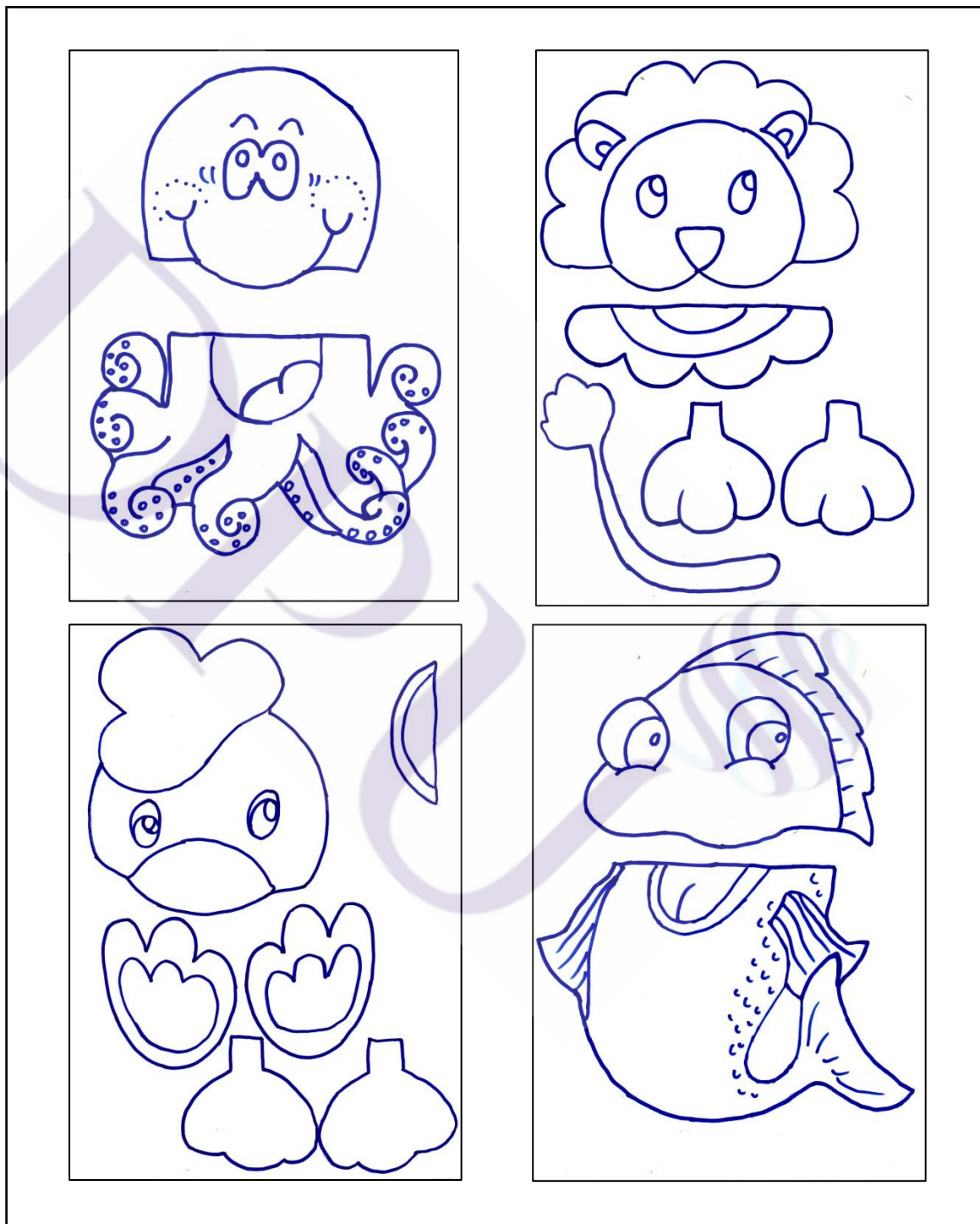
จุดประสงค์ การเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้	ชิ้นงาน/ ภาระงาน
		<p>ขั้นสรุป (Conclusion)</p> <p>8. ครูให้นักเรียนร่วมกัน สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ จากเนื้อหานิทาน เรื่อง ไก่โต้งตัวเล็ก กับ พระอาทิตย์ ดวงใหญ่</p> <p>9. ครูตรวจ และประเมินผลงานนักเรียน</p> <p>10. ครูคัดเลือกผลงานนักเรียนขึ้นมาแสดงหน้า ชั้นเรียน</p>	

แบบทดสอบ กิจกรรมที่ 7

งานศิลปะ ประดิษฐ์หุ่นมือด้วยถุงกระดาษ

วัสดุอุปกรณ์ ถุงกระดาษ รูปสัตว์ต่างๆ สีเทียน กาว

แบบทดสอบ กิจกรรมที่ 8

งานศิลปะ ประดิษฐ์หุ่นมือจากงานกระดาษ

วัสดุอุปกรณ์ งานกระดาษ สีเทียน หลอด กาว

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

รายวิชา.....ปฐมวัย.....ระดับชั้น.....อนุบาล 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การเล่านิทาน (ปากเปล่า) /หนังสือ /ภาพ /สื่อ ประกอบ) จำนวน 4 ชั่วโมง

บทเรียนย่อยที่ 1 เรื่องไปลากเล่นเล่นสีกันนะ /เจ้าป่าปวดหัว /ผีเสื้อสามตัว /เจ้าหนูหนาย

เวลา 1... ชั่วโมง

สาระสำคัญ

กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมที่นักเรียนได้ริเริ่มสร้างผลงานตามความคิด และจินตนาการ โดยใช้กิจกรรมศิลปะการวาด การปั้น การฉีก-ตัด-ปะ การเป่า การทอสี การหยดสี การพิมพ์ภาพ การร้อย และการประดิษฐ์

สาระการเรียนรู้

- เรื่องของสี การผสมสี
- กิจกรรมการหยดสี
- ประดิษฐ์เครื่องดนตรี
- พับสี
- ปะ-ติด ต่อเติมหุหุ

ผลการเรียนรู้

- นักเรียนสามารถที่จะพยายามคิดได้หลายทาง อย่างอิสระ เกิดการตัดแปลงความรู้หรือประสบการณ์ให้เกิดประโยชน์หลาย ๆ ด้าน ซึ่งมีประโยชน์ต่อการแก้ปัญหา
- นักเรียนเกิดการคิดที่แปลกใหม่ และไม่ซ้ำกับของผู้อื่น เป็นความคิดที่แตกต่างไปจากความคิดธรรมดา
- นักเรียนเกิดการคิดหาคำตอบได้อย่างคล่องแคล่วรวดเร็ว เชื่อมโยงเปรียบเทียบสิ่งๆที่เหมือน หรือใกล้เคียงที่สุด

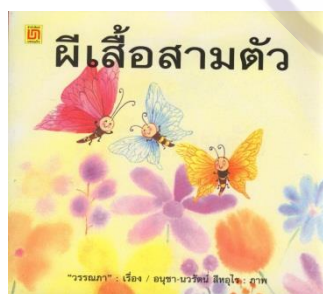
จุดประสงค์ การเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้	ชิ้นงาน/ ภาระงาน
<p>(คาบที่ 1)</p> <p>- นักเรียน สามารถ สร้างสรรค์ด้าน ผลงานศิลปะ ช่อมสืฟ้า</p>	1 ชั่วโมง	<p>ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Introduction)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูจัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบการเล่นิทาน และสร้างงานศิลปะช่อมสืฟ้า 2. ครูบอกถึงกิจกรรมจากนิทานที่ครูเล่า (เล่าด้วยปากเปล่า) ให้นักเรียนทราบ เพื่อสร้างความสนใจนักเรียน <p>ขั้นนำเสนอเนื้อหา (Presentation)</p> <p>ขั้นที่ 1 ครูดำเนินการเล่นิทาน (ด้วยปากเปล่า)</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. ครูดำเนินการเล่นิทาน เรื่อง ไปลากเส้นเล่นสีกันนะ ให้นักเรียนฟัง 4. หลังจากนักเรียนฟังจบ ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาในนิทาน และสุ่มนักเรียนบางคนตอบ จนครบประเด็นที่ต้องการให้นักเรียนรู้ ในขณะที่นักเรียนตอบ ครูจะเขียนคำตอบไว้บนกระดาน ถ้านักเรียนตอบไม่ตรงครูก็จะช่วยตอบให้ เพื่อความถูกต้องและชัดเจน <p>ขั้นที่ 2 กิจกรรมศิลปะ</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. ครูแจ้งนักเรียนเกี่ยวกับภาระงานที่นักเรียนต้องทำ คือ งานศิลปะ ช่อมสืฟ้า 6. ครูสาธิตการช่อมสืฟ้าให้นักเรียนดู 7. นักเรียนลงมือปฏิบัติงาน ครูเดินสังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียนทุกคน โดยทั่วถึง <p>ขั้นสรุป (Conclusion)</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. ครูให้นักเรียนร่วมกัน สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากเนื้อหานิทาน เรื่อง ไปลากเส้นเล่นสีกันนะ 9. ครูตรวจ และประเมินผลงานนักเรียน 10. ครูคัดเลือกผลงานนักเรียนขึ้นมาแสดงหน้าชั้นเรียน 	- ประดิษฐ์งานศิลปะ ช่อมสืฟ้า

จุดประสงค์ การเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้	ชิ้นงาน/ ภาระงาน
<p>(คาบที่ 2)</p> <p>- นักเรียน สามารถ สร้างสรรค์ด้าน ผลงานศิลปะ ประดิษฐ์เครื่อง ดนตรี</p>	1 ชั่วโมง	<p>ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Introduction)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูจัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบการเล่นทาน และสร้างงานศิลปะ การประดิษฐ์เครื่องดนตรี 2. ครูบอกถึงกิจกรรมจากนิทานที่ครูเล่า (เล่าโดยใช้หนังสือประกอบ) ให้นักเรียนทราบ เพื่อสร้างความสนใจนักเรียน <p>ขั้นนำเสนอเนื้อหา (Presentation)</p> <p>ขั้นที่ 1 ครูดำเนินการเล่นทาน (โดยใช้หนังสือประกอบ)</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. ครูดำเนินการเล่นทาน เรื่อง เจ้าป่าปวดหัว ให้นักเรียนฟัง 4. หลังจากนักเรียนฟังจบ ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาในนิทาน และสุ่มนักเรียนบางคนตอบ จนครบประเด็นที่ต้องการให้นักเรียนรู้ ในขณะที่นักเรียนตอบ ครูจะเขียนคำตอบไว้บนกระดาน ถ้านักเรียนตอบไม่ตรงครูก็จะช่วยตอบให้ เพื่อความถูกต้องและชัดเจน <p>ขั้นที่ 2 กิจกรรมศิลปะ</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. ครูแจ้งนักเรียนเกี่ยวกับภาระงานที่นักเรียนต้องทำ คือ งานศิลปะ ประดิษฐ์เครื่องดนตรี 6. ครูสาธิตวิธีการประกอบเครื่องดนตรีให้นักเรียนดู 7. นักเรียนลงมือปฏิบัติงาน และตกแต่งเครื่องดนตรีตามความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน ครูเดินสังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียนทุกคน โดยทั่วถึง 	- ประดิษฐ์งานศิลปะ เครื่องดนตรี

จุดประสงค์ การเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้	ชิ้นงาน/ ภาระงาน
		<p>ขั้นสรุป (Conclusion)</p> <p>8. ครูให้นักเรียนร่วมกัน สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากเนื้อหานิทาน เรื่อง เจ้าป่าปวดหัว</p> <p>9. ครูตรวจ และประเมินผลงานนักเรียน</p> <p>10. ครูคัดเลือกผลงานนักเรียนขึ้นมาแสดงหน้าชั้นเรียน</p>	
<p>(คาบที่ 3)</p> <p>- นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ด้านผลงานศิลปะพับสี</p>	1 ชั่วโมง	<p>ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Introduction)</p> <p>1. ครูจัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบการเล่านิทาน และสร้างงานศิลปะพับสี</p> <p>2. ครูเสนอนิทานเรื่อง ผีเสื้อสามตัว (โดยใช้ภาพประกอบ) ให้นักเรียนได้ฟัง เพื่อสร้างความสนใจนักเรียน</p> <p>ขั้นนำเสนอเนื้อหา (Presentation)</p> <p>ขั้นที่ 1 ครูดำเนินการเล่านิทาน (โดยใช้ภาพประกอบ)</p> <p>3. ครูดำเนินการเล่านิทาน เรื่อง ผีเสื้อสามตัว ให้นักเรียนฟัง</p> <p>4. หลังจากนักเรียนฟังจบ ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาในนิทาน และสุ่มนักเรียนบางคนตอบ จนครบประเด็นที่ต้องการให้นักเรียนรู้ ในขณะที่นักเรียนตอบ ครูจะเขียนคำตอบไว้บนกระดาน ถ้านักเรียนตอบไม่ตรงครูก็จะช่วยตอบให้ เพื่อความถูกต้องและชัดเจน</p> <p>ขั้นที่ 2 กิจกรรมศิลปะ</p> <p>5. ครูแจ้งนักเรียนเกี่ยวกับภาระงานที่นักเรียนต้องทำ คือ งานศิลปะ พับสี</p> <p>6. ครูสาธิตวิธีการพับสีให้นักเรียนได้ดู</p> <p>7. นักเรียนลงมือปฏิบัติงาน ครูคอยเดินสังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียน</p>	- ประดิษฐ์งานศิลปะ พับสี

จุดประสงค์ การเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้	ชิ้นงาน/ ภาระงาน
		<p>ขั้นสรุป (Conclusion)</p> <p>8. ครูให้นักเรียนร่วมกัน สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ จากเนื้อหานิทาน เรื่อง ไปอย่างไรดีนะ</p> <p>9. ครูตรวจ และประเมินผลงานนักเรียน</p> <p>10. ครูคัดเลือกผลงานนักเรียนขึ้นมาแสดงหน้า ชั้นเรียน</p>	
<p>(คาบที่ 4)</p> <p>- นักเรียน สามารถ สร้างสรรค์ด้าน ผลงานศิลปะ ประติมากรรม ต่อเติมหุหุ</p>	1 ชั่วโมง	<p>ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Introduction)</p> <p>1. ครูจัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ในการ ประกอบการเล่านิทาน และสร้างงานศิลปะ ประติมากรรม ต่อเติมหุหุ</p> <p>2. ครูบอกถึงกิจกรรมจากนิทานที่ครูเล่า (โดยใช้สื่อประกอบ) ให้นักเรียนทราบ เพื่อสร้างความสนใจ นักเรียน</p> <p>ขั้นนำเสนอเนื้อหา (Presentation)</p> <p>ขั้นที่ 1 ครูดำเนินการเล่านิทาน (โดยใช้สื่อประกอบ)</p> <p>3. ครูดำเนินการเล่านิทาน เรื่อง เจ้าหุหุหาย ให้นักเรียนฟัง</p> <p>4. หลังจากนักเรียนฟังจบ ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับ เนื้อหาในนิทาน และสุ่มนักเรียนบางคนตอบ จนครบ ประเด็นที่ต้องการให้นักเรียนรู้ ในขณะที่นักเรียนตอบ ครูจะเขียนคำตอบไว้บนกระดาน ถ้านักเรียนตอบไม่ ตรงครูก็จะช่วยตอบให้ เพื่อความถูกต้องและชัดเจน</p> <p>ขั้นที่ 2 กิจกรรมศิลปะ</p> <p>5. ครูแจ้งนักเรียนเกี่ยวกับภาระงานที่นักเรียน ต้องทำ คือ งานศิลปะ ประติมากรรม ต่อเติมหุหุ</p> <p>6. ครูแสดงผลงานศิลปะ ประติมากรรม ต่อเติมหุหุ ให้นักเรียนดู</p>	- ใบงานประติมากรรม ต่อเติมหุหุ

จุดประสงค์ การเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้	ชิ้นงาน/ ภาระงาน
		<p>7. นักเรียนลงมือปฏิบัติงาน ครูเดินสังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียนทุกคน โดยทั่วถึง</p> <p>ขั้นสรุป (Conclusion)</p> <p>8. ครูให้นักเรียนร่วมกัน สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากเนื้อหานิทาน เรื่อง เจ้าหมูหุหุย</p> <p>9. ครูตรวจ และประเมินผลงานนักเรียน</p> <p>10. ครูคัดเลือกผลงานนักเรียนขึ้นมาแสดงหน้าชั้นเรียน</p>	

แบบทดสอบ กิจกรรมที่ 9

งานศิลปะ ย้อมสี

วัสดุอุปกรณ์ อัญชัน ขมิ้น ใบเตย สีผสมอาหาร กระดาษ

แบบทดสอบ กิจกรรมที่ 10

งานศิลปะ ประดิษฐ์เครื่องดนตรี

วัสดุอุปกรณ์ ดินสี ฝาแก้วน้ำ กระจป๋อง ขวดน้ำ กระดาษสี กาว

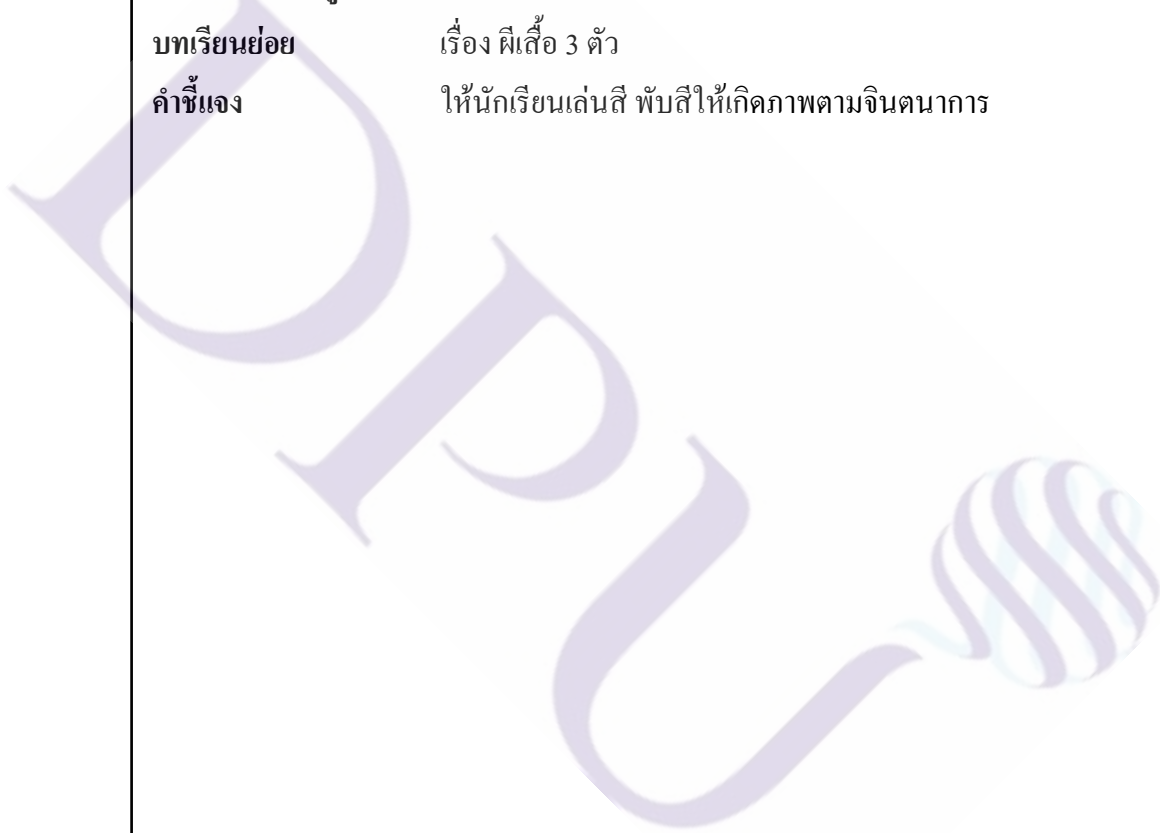
แบบทดสอบ กิจกรรมที่ 11

งานศิลปะ พับสี

วัสดุอุปกรณ์ สีโปสเตอร์

ชื่อ เด็กชาย/เด็กหญิง.....เลขที่.....

หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง การเล่านิทานโดยใช้ภาพประกอบ
บทเรียนย่อย	เรื่อง ผีเสื้อ 3 ตัว
คำชี้แจง	ให้นักเรียนเล่นสี พับสีให้เกิดภาพตามจินตนาการ

แบบทดสอบ กิจกรรมที่ 12

งานศิลปะ ประติมากรรมตามจินตนาการ

วัสดุอุปกรณ์ กาว วัสดุตามจินตนาการของนักเรียน

ชื่อ เด็กชาย/เด็กหญิง.....เลขที่.....

หน่วยการเรียนรู้

เรื่อง การเล่นนิทาน โดยใช้สื่อประกอบ

บทเรียนย่อย

เรื่อง เจ้าหมูหุหาย

คำชี้แจง

ให้นักเรียนประดิษฐ์ ต่อเติมหมูหุตามจินตนาการ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

รายวิชา ปฐมวัย ระดับชั้น อนุบาล 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การเล่านิทาน (ปากเปล่า) /หนังสือ /ภาพ /สื่อประกอบ) จำนวน 4 ชั่วโมง
บทเรียนย่อยที่ 1 เรื่อง จุด /ก็รักกันได้นะ/เอ๊ะ! หายไปไหนนะ/ความรักของวงกลมกับสามเหลี่ยม
เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมที่นักเรียนได้ริเริ่มสร้างผลงานตามความคิด และจินตนาการ โดยใช้กิจกรรมศิลปะการวาด การปั้น การฉีก-ตัด-ปะ การเป่า การทอสี การหยดสี การพิมพ์ภาพ การร้อย และการประดิษฐ์

สาระการเรียนรู้

- กิจกรรมการเล่นสี พิมพ์ภาพ
- กิจกรรมเล่นสี ดัดสี
- ปะ-ติด พวงมาลัยมะลิ
- กลิ้งสี

ผลการเรียนรู้

- นักเรียนเกิดการคิดที่แปลกใหม่ และไม่ซ้ำกับของผู้อื่น เป็นความคิดที่แตกต่างไปจากความคิดธรรมดา
- นักเรียนเกิดการคิดเกี่ยวกับรายละเอียดที่ใช้ใน การตกแต่ง เพื่อให้ผลงานนั้นสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
- นักเรียนสามารถที่จะพยายามคิดได้หลายทาง อย่างอิสระ เกิดการตัดแปลงความรู้หรือประสบการณ์ให้เกิดประโยชน์หลาย ๆ ด้าน ซึ่งมีประโยชน์ต่อการแก้ปัญหา

จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้	ชิ้นงาน/ภาระงาน
(คาบที่ 1) - นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ด้านผลงานศิลปะ กิจกรรมการเล่นสี พิมพ์ภาพด้วยนิ้วมือ และวัสดุ	1 ชั่วโมง	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Introduction) 1. ครูจัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบการเล่นสี และสร้างงานศิลปะ กิจกรรมการเล่นสี พิมพ์ภาพด้วยนิ้วมือ 2. ครูบอกถึงกิจกรรมจากนิทานที่ครูเล่า (เล่าด้วยปากเปล่า) ให้นักเรียนทราบ เพื่อเร้าความสนใจนักเรียน	- กิจกรรมการเล่นสี พิมพ์ภาพด้วยนิ้วมือ และวัสดุธรรมชาติ

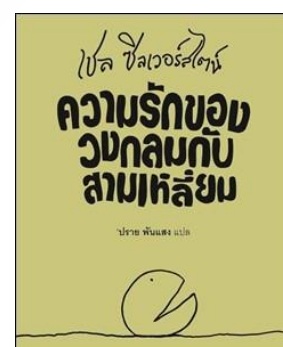
จุดประสงค์ การเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้	ชิ้นงาน/ ภาระงาน
ธรรมชาติ		<p>ขั้นนำเสนอเนื้อหา (Presentation)</p> <p>ขั้นที่ 1 ครูดำเนินการเล่านิทาน (ด้วยปากเปล่า)</p> <p>3. ครูดำเนินการเล่านิทาน เรื่อง จุด ให้นักเรียน ฟัง</p> <p>4. หลังจากนักเรียนฟังจบ ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับ เนื้อหาในนิทาน และสุ่มนักเรียนบางคนตอบ จนครบ ประเด็นที่ต้องการให้นักเรียนรู้ ในขณะที่นักเรียนตอบครู จะเขียนคำตอบไว้บนกระดาน ถ้านักเรียนตอบไม่ตรงครู ก็จะช่วยตอบให้ เพื่อความถูกต้องและชัดเจน</p> <p>ขั้นที่ 2 กิจกรรมศิลปะ</p> <p>5. ครูแจ้งนักเรียนเกี่ยวกับภาระงานที่นักเรียนต้องทำ คือ งานศิลปะ กิจกรรมการเล่นสี พิมพ์ภาพด้วยนิ้วมือ และ วัสดุธรรมชาติ</p> <p>6. ครูสาธิตวิธีการ พิมพ์ภาพด้วยนิ้วมือ และวัสดุ ธรรมชาติ ให้นักเรียนดู</p> <p>7. นักเรียนลงมือปฏิบัติงาน ครูเดินสังเกตการ ปฏิบัติงานของนักเรียนทุกคน โดยทั่วถึง</p> <p>ขั้นสรุป (Conclusion)</p> <p>8. ครูให้นักเรียนร่วมกัน สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ จาก เนื้อหานิทาน เรื่อง จุด</p> <p>9. ครูตรวจ และประเมินผลงานนักเรียน</p> <p>10. ครูคัดเลือกผลงานนักเรียนขึ้นมาแสดงหน้าชั้น เรียน</p>	

จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้	ชิ้นงาน/ภาระงาน
<p>(คาบที่ 2)</p> <p>- นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ด้านผลงานศิลปะได้ดี</p>	<p>1 ชั่วโมง</p>	<p>ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Introduction)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูจัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบการเล่านิทาน และสร้างงานศิลปะประดิษฐ์ ตุ๊กตาลูกโป่ง เม่นน้อย 2. ครูเสนอนิทานเรื่อง กี้รักกันได้นะ (โดยใช้หนังสือประกอบ) ให้นักเรียนได้ฟัง เพื่อสร้างความสนใจนักเรียน <p>ขั้นนำเสนอเนื้อหา (Presentation)</p> <p>ขั้นที่ 1 ครูดำเนินการเล่านิทาน (โดยใช้หนังสือประกอบ)</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. ครูดำเนินการเล่านิทาน กี้รักกันได้นะ ให้นักเรียนฟัง 4. หลังจากนักเรียนฟังจบ ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาในนิทาน และสุ่มนักเรียนบางคนตอบ จนครบประเด็นที่ต้องการให้นักเรียนรู้ ในขณะที่นักเรียนตอบครูจะเขียนคำตอบไว้บนกระดาน ถ้านักเรียนตอบไม่ตรงครูก็จะช่วยตอบให้ เพื่อความถูกต้องและชัดเจน <p>ขั้นที่ 2 กิจกรรมศิลปะ</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. ครูแจ้งนักเรียนเกี่ยวกับภาระงานที่นักเรียนต้องทำ คือ งานศิลปะ ดีดตี 6. ครูสาธิตวิธีการดีดตี ให้นักเรียนได้ดู 7. นักเรียนลงมือปฏิบัติงาน ครูคอยเดินสังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียน 	<p>- ประดิษฐ์งานศิลปะ ดีดตี</p>

จุดประสงค์ การเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้	ชิ้นงาน/ ภาระงาน
		<p>ขั้นสรุป (Conclusion)</p> <p>8. ครูให้นักเรียนร่วมกัน สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ จาก เนื้อหานิทาน เรื่อง เม่นน้อย น้อยใจ</p> <p>9. ครูตรวจ และประเมินผลงานนักเรียน</p> <p>10. ครูคัดเลือกผลงานนักเรียนขึ้นมาแสดงหน้าชั้น เรียน</p>	
<p>(คาบที่ 3)</p> <p>- นักเรียน สามารถ สร้างสรรค์ด้าน ผลงานศิลปะ ปะ-ติด พวงมาลัยมะลิ</p>	<p>1 ชั่วโมง</p>	<p>ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Introduction)</p> <p>1. ครูจัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ในการ ประกอบการเล่านิทาน และสร้างงานศิลปะปะ-ติด พวงมาลัยมะลิ</p> <p>2. ครูบอกถึงกิจกรรมจากนิทานที่ครูเล่า (โดยใช้ ภาพประกอบ) ให้นักเรียนทราบ เพื่อสร้างความสนใจ นักเรียน</p> <p>ขั้นนำเสนอเนื้อหา (Presentation)</p> <p>ขั้นที่ 1 ครูดำเนินการเล่านิทาน (โดยใช้ภาพประกอบ)</p> <p>3. ครูดำเนินการเล่านิทาน เรื่อง เอ๊ะ!หายไปไหน นะ ให้นักเรียนฟัง</p> <p>4. หลังจากนักเรียนฟังจบ ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับ เนื้อหาในนิทาน และสุ่มนักเรียนบางคนตอบ จนครบ ประเด็นที่ต้องการให้นักเรียนรู้ ในขณะที่นักเรียนตอบครู จะเขียนคำตอบไว้บนกระดาน ถ้านักเรียนตอบไม่ตรงครู ก็จะช่วยตอบให้ เพื่อความถูกต้องและชัดเจน</p> <p>ขั้นที่ 2 กิจกรรมศิลปะ</p> <p>5. ครูแจ้งนักเรียนเกี่ยวกับภาระงานที่นักเรียน ต้องทำ คือ งานศิลปะ ปะ-ติด พวงมาลัยมะลิ</p> <p>6. ครูแสดงผลงานปะ-ติดพวงมาลัยมะลิ ให้ นักเรียนดู</p>	<p>- ใบงานปะ-ติด ปะ-ติด พวงมาลัย มะลิ</p>

จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้	ชิ้นงาน/ภาระงาน
		<p>7. นักเรียนลงมือปฏิบัติงาน ครูเดินสังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียนทุกคน โดยทั่วถึง</p> <p>ขั้นสรุป (Conclusion)</p> <p>8. ครูให้นักเรียนร่วมกัน สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ จากเนื้อหานิทาน เรื่อง เอ๊ะ ! หายไปไหนนะ</p> <p>9. ครูตรวจ และประเมินผลงานนักเรียน</p> <p>10. ครูคัดเลือกผลงานนักเรียนขึ้นมาแสดงหน้าชั้นเรียน</p>	
<p>(คาบที่ 4)</p> <p>- นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ด้านผลงานศิลปะ ประดิษฐ์ เทียนเจล</p>	<p>1 ชั่วโมง</p>	<p>ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Introduction)</p> <p>1. ครูจัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบการเล่านิทาน และสร้างงานศิลปะ ประดิษฐ์ เทียนเจล</p> <p>2. ครูเสนอนิทานเรื่อง ความรักของวงกลมกับสามเหลี่ยม (โดยใช้สื่อประกอบ) ให้นักเรียนได้ฟัง เพื่อสร้างความสนใจนักเรียน</p> <p>ขั้นนำเสนอเนื้อหา (Presentation)</p> <p>ขั้นที่ 1 ครูดำเนินการเล่านิทาน (โดยใช้สื่อประกอบ)</p> <p>3. ครูดำเนินการให้นักเรียนชมวิดีโอ เรื่อง ความรักของวงกลมกับสามเหลี่ยม</p> <p>4. หลังจากนักเรียนฟังจบ ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาในนิทาน และสุ่มนักเรียนบางคนตอบ จนครบประเด็นที่ต้องการให้นักเรียนรู้ ในขณะที่นักเรียนตอบครูจะเขียนคำตอบไว้บนกระดาน ถ้านักเรียนตอบไม่ตรงครูก็จะช่วยตอบให้ เพื่อความถูกต้องและชัดเจน</p>	<p>- ประดิษฐ์งานศิลปะ เทียนเจล</p>

จุดประสงค์ การเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้	ชิ้นงาน/ ภาระงาน
		<p>ขั้นที่ 2 กิจกรรมศิลปะ</p> <p>5. ครูเจ้มนักเรียนเกี่ยวกับภาระงานที่นักเรียน ต้องทำ คือ งานศิลปะ ประถลิ่งสี</p> <p>6. ครูสาธิตวิธีการกลิ้งสี ให้นักเรียน ได้ดู</p> <p>7. นักเรียนลงมือปฏิบัติงาน ครูคอยเดินสังเกต การปฏิบัติงานของนักเรียน</p> <p>ขั้นสรุป (Conclusion)</p> <p>8. ครูให้นักเรียนร่วมกัน สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ จาก เนื้อหานิทาน เรื่อง ความรักของวงกลมกับสามเหลี่ยม</p> <p>9. ครูตรวจ และประเมินผลงานนักเรียน</p> <p>10. ครูคัดเลือกผลงานนักเรียนขึ้นมาแสดงหน้าชั้น เรียน</p>	

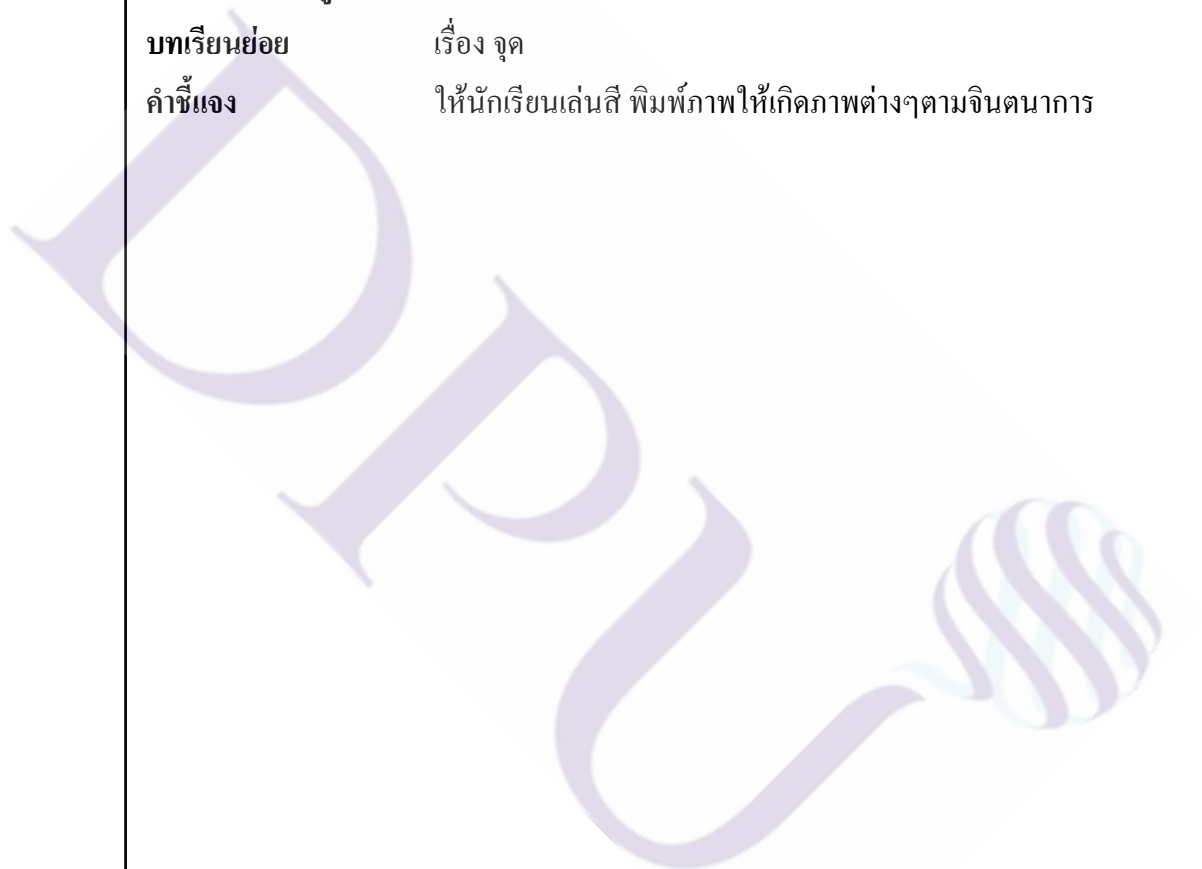
แบบทดสอบ กิจกรรมที่ 13

งานศิลปะ พิมพ์ภาพ

วัสดุอุปกรณ์ ก้านกล้วย ผักกาดขาว ข้าวโพด สีโปสเตอร์

ชื่อ เด็กชาย/เด็กหญิง.....เลขที่.....

หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง การเล่นนิทานด้วยปากเปล่า
บทเรียนย่อย	เรื่อง จุด
คำชี้แจง	ให้นักเรียนเล่นสี พิมพ์ภาพให้เกิดภาพต่างๆตามจินตนาการ

แบบทดสอบ กิจกรรมที่ 14

งานศิลปะ ดัดสี

วัสดุอุปกรณ์ สีโปสเตอร์ แปรงสีฟัน

ชื่อ เด็กชาย/เด็กหญิง.....เลขที่.....

หน่วยการเรียนรู้

เรื่อง การเล่นนิทานโดยใช้หนังสือประกอบ

บทเรียนย่อย

เรื่อง ก็รักกันได้นะ

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเล่นสี โดยการดัดสีให้เกิดภาพต่างๆตามที่สนใจ

แบบทดสอบ กิจกรรมที่ 15

งานศิลปะ เป่าฟองสี

วัสดุอุปกรณ์ สีโปสเตอร์ น้ำยาล้างจาน หลอด

ชื่อ เด็กชาย/เด็กหญิง.....เลขที่.....

หน่วยการเรียนรู้

เรื่อง การเล่นนิทานโดยใช้ภาพประกอบ

บทเรียนย่อย

เรื่อง เอ๊ะ! หายไปไหนนะ

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเล่นสี เป่าสีให้เกิดภาพ ตามจินตนาการ

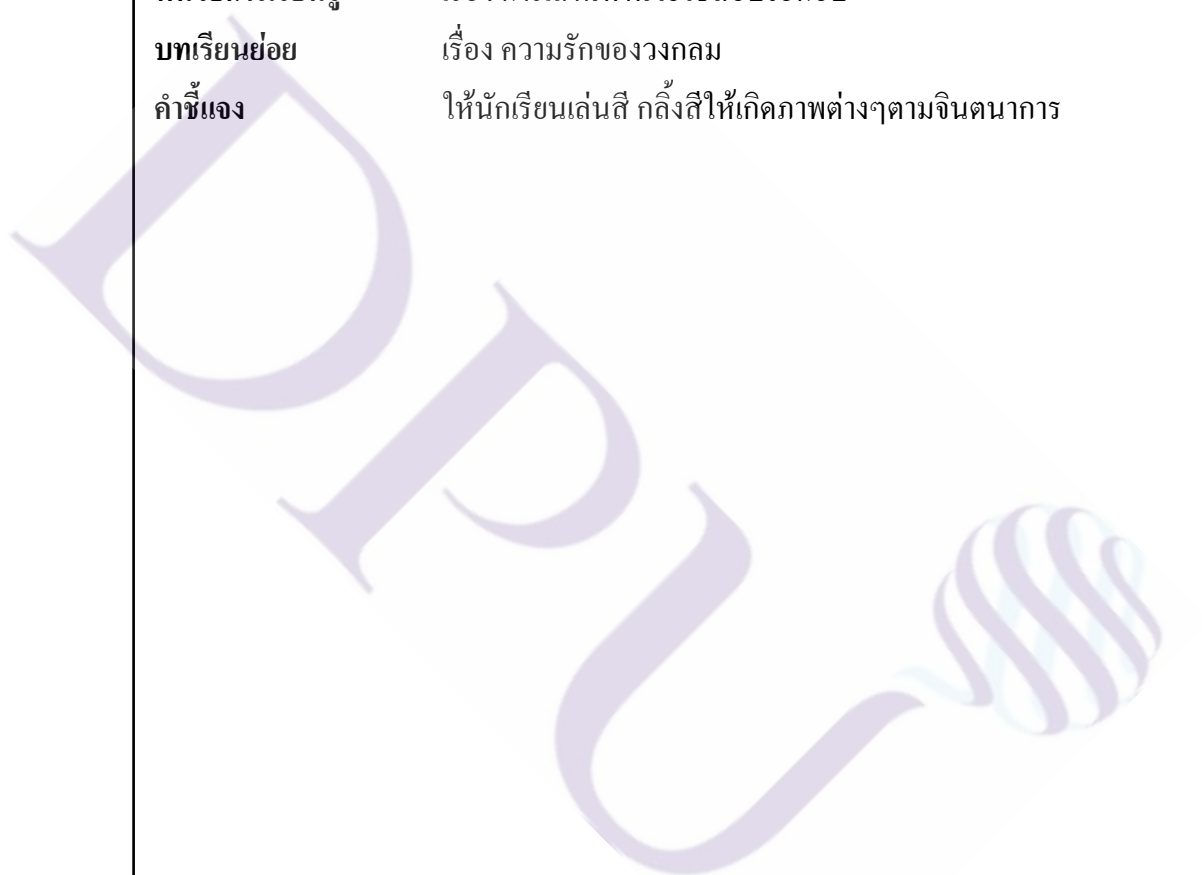
แบบทดสอบ กิจกรรมที่ 16

งานศิลปะ กลิ้งสี

วัสดุอุปกรณ์ สีโปสเตอร์ ลูกแก้ว ตะกร้าหรือกล่อง

ชื่อ เด็กชาย/เด็กหญิง.....เลขที่.....

หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง การเล่านิทานโดยใช้สื่อประกอบ
บทเรียนย่อย	เรื่อง ความรักของวงกลม
คำชี้แจง	ให้นักเรียนเล่นสี กลิ้งสีให้เกิดภาพต่างๆตามจินตนาการ

ภาคผนวก ข

แบบประเมินความคิดสร้างสรรค์
แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้

แบบประเมินความสามารถการคิดสร้างสรรค์
โดยผ่านการเล่านิทาน ของนักเรียนชั้นอนุบาล 1

ความสามารถการคิดสร้างสรรค์ (ความคิดริเริ่ม)

เลขที่	ความสามารถการคิดสร้างสรรค์ (ความคิดริเริ่ม)		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			

แบบประเมินความสามารถการคิดสร้างสรรค์
โดยผ่านการเล่านิทาน ของนักเรียนชั้นอนุบาล 1

ความสามารถการคิดสร้างสรรค์ (ความคิดคล่องแคล่ว)

เลขที่	ความสามารถการคิดสร้างสรรค์ (ความคิดคล่องแคล่ว)		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			

แบบประเมินความสามารถการคิดสร้างสรรค์
โดยผ่านการเล่านิทาน ของนักเรียนชั้นอนุบาล 1

ความสามารถการคิดสร้างสรรค์ (ความคิดยืดหยุ่น)

เลขที่	ความสามารถการคิดสร้างสรรค์ (ความคิดยืดหยุ่น)		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			

แบบประเมินความสามารถการคิดสร้างสรรค์
โดยผ่านการเล่านิทาน ของนักเรียนชั้นอนุบาล 1

ความสามารถการคิดสร้างสรรค์ (ความคิดละเอียดลออ)

เลขที่	ความสามารถการคิดสร้างสรรค์ (ความคิดละเอียดลออ)		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			

ความสามารถการคิด สร้างสรรค์	ดี 3	พอใช้ 2	ควรปรับปรุง 1
1. ความคิดริเริ่ม	สามารถเปลี่ยนสิ่งที่เรียนรู้ทำให้เกิดสิ่งใหม่ (ซึ่งยังไม่มีใครทำมาก่อน)	สามารถทำสิ่งใหม่โดยคัดแปลงของเก่าได้	คิดธรรมดา เปลี่ยนแปลงได้เล็กน้อย
2. ความคิด คล่องแคล่ว	สามารถคิดเชื่อมโยง ประสบการณ์การเรียนรู้ ปรับเปลี่ยนสิ่งที่เหมือน หรือใกล้เคียงที่สุด ในเวลา ที่กำหนด 5 หรือ 10 นาที	สามารถคิดเชื่อมโยง ประสบการณ์การเรียนรู้ ปรับเปลี่ยนสิ่งที่เหมือน หรือใกล้เคียงที่สุด แต่ต้องใช้ เวลา	สามารถคิดเชื่อมโยง ประสบการณ์การเรียนรู้ ปรับเปลี่ยนสิ่งที่เหมือน หรือใกล้เคียงที่สุด โดยครู ช่วยแนะนำ
3. ความคิดยืดหยุ่น	สามารถคิดสิ่งที่ต้องการ ได้มากที่สุด	สามารถคิดสิ่งที่ต้องการได้ ปานกลาง	สามารถคิดสิ่งที่ต้องการ น้อย
4. ความคิด ละเอียดลออ	สร้างผลงานได้ครบถ้วน สมบูรณ์	สร้างผลงานได้ 70 %	สร้างผลงานได้ 50 %

แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้
โดยผ่านการเล่านิทาน ของนักเรียนชั้นอนุบาล 1

เลขที่	พฤติกรรมที่ต้องการประเมิน					
	1. การแสดงออก			2. ความรับผิดชอบ และความใส่ใจ		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						

พฤติกรรมที่ต้องการประเมิน	ดี 3	พอใช้ 2	ควรปรับปรุง 1
1. การแสดงออก	กล้าแสดงออกและมี ส่วนร่วมขณะทำ กิจกรรม ได้ดี	กล้าแสดงออกและมี ส่วนร่วมขณะทำ กิจกรรม ปานกลาง	กล้าแสดงออกและมี ส่วนร่วมขณะทำ กิจกรรม ได้น้อย โดยมีครูช่วยแนะนำ
2. ความรับผิดชอบ และความใส่ใจ	สนใจ และเอาใจใส่ต่อ การทำกิจกรรมและ สร้างสรรค์ผลงานได้ ตามที่กำหนด	สนใจ และเอาใจใส่ต่อ การทำกิจกรรมและ สร้างสรรค์ผลงานได้ ตามที่กำหนด แต่มี บางส่วนขาดหายไป บ้าง	สนใจ และเอาใจใส่ต่อ การทำกิจกรรมและ สร้างสรรค์ผลงานไม่ สมบูรณ์ได้ตามที่ กำหนด

ภาคผนวก ค

ตารางแสดงการหาค่า IOC ของเครื่องมือ

ตาราง แสดงผลการวิเคราะห์คะแนนของแผนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์
 โดยผ่านการเล่านิทาน ของนักเรียนอนุบาล 1 จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 หน่วยการเรียนรู้ การเล่านิทานด้วยปากเปล่า

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			คะแนน	IOC
	1	2	3		
1. หน่วยการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0
1.1 มีความสอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0
1.2 มีความสอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	3	1.0
1.3 มีความชัดเจนของการใช้ภาษา	+1	+1	+1	3	1.0
2. จุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0
2.1 จุดประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้ระบุชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.0
2.2 จุดประสงค์ของกิจกรรมระบุชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.0
2.3 จุดประสงค์มีความเป็นไปได้	+1	+1	+1	3	1.0
3. กิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา	+1	+1	+1	3	1.0
3.2 มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.0
3.3 เรียงลำดับกิจกรรมเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.0
3.4 เนื้อหาที่นำมาใช้กิจกรรมเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.0
3.5 เวลาที่กำหนดเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.0
4. การวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	3	1.0
4.1 เกณฑ์การประเมินผลชัดเจน ครอบคลุมกับจุดประสงค์	+1	+1	+1	3	1.0
4.2 วิธีการวัดผลและเครื่องมือสอดคล้องกับจุดประสงค์และกิจกรรม	+1	+1	+1	3	1.0

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 หน่วยการเรียนรู้ การเล่านิทานโดยใช้หนังสือประกอบ

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			คะแนน	IOC
	1	2	3		
1. หน่วยการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0
1.1 มีความสอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0
1.2 มีความสอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	3	1.0
1.3 มีความชัดเจนของการใช้ภาษา	+1	+1	+1	3	1.0
2. จุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0
2.1 จุดประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้ระบุชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.0
2.2 จุดประสงค์ของกิจกรรมระบุชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.0
2.3 จุดประสงค์มีความเป็นไปได้	+1	+1	+1	3	1.0
3. กิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา	+1	+1	+1	3	1.0
3.2 มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.0
3.3 เรียงลำดับกิจกรรมเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.0
3.4 เนื้อหาที่นำมาใช้กิจกรรมเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.0
3.5 เวลาที่กำหนดเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.0
4. การวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	3	1.0
4.1 เกณฑ์การประเมินผลชัดเจน ครอบคลุมกับจุดประสงค์	+1	+1	+1	3	1.0
4.2 วิธีการวัดผลและเครื่องมือสอดคล้องกับจุดประสงค์และกิจกรรม	+1	+1	+1	3	1.0

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 หน่วยการเรียนรู้ การเล่านิทานโดยใช้ภาพประกอบ

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			คะแนน	IOC
	1	2	3		
1. หน่วยการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0
1.1 มีความสอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0
1.2 มีความสอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	3	1.0
1.3 มีความชัดเจนของการใช้ภาษา	+1	+1	+1	3	1.0
2. จุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0
2.1 จุดประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้ระบุชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.0
2.2 จุดประสงค์ของกิจกรรมระบุชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.0
2.3 จุดประสงค์มีความเป็นไปได้	+1	+1	+1	3	1.0
3. กิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา	+1	+1	+1	3	1.0
3.2 มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.0
3.3 เรียงลำดับกิจกรรมเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.0
3.4 เนื้อหาที่นำมาใช้กิจกรรมเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.0
3.5 เวลาที่กำหนดเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.0
4. การวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	3	1.0
4.1 เกณฑ์การประเมินผลชัดเจน ครอบคลุมกับจุดประสงค์	+1	+1	+1	3	1.0
4.2 วิธีการวัดผลและเครื่องมือสอดคล้องกับจุดประสงค์และกิจกรรม	+1	+1	+1	3	1.0

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 หน่วยการเรียนรู้ การเล่านิทานโดยใช้สื่อประกอบ

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			คะแนน	IOC
	1	2	3		
1. หน่วยการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0
1.1 มีความสอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0
1.2 มีความสอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	3	1.0
1.3 มีความชัดเจนของการใช้ภาษา	+1	+1	+1	3	1.0
2. จุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0
2.1 จุดประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้ระบุชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.0
2.2 จุดประสงค์ของกิจกรรมระบุชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.0
2.3 จุดประสงค์มีความเป็นไปได้	+1	+1	+1	3	1.0
3. กิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา	+1	+1	+1	3	1.0
3.2 มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.0
3.3 เรียงลำดับกิจกรรมเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.0
3.4 เนื้อหาที่นำมาใช้กิจกรรมเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.0
3.5 เวลาที่กำหนดเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.0
4. การวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	3	1.0
4.1 เกณฑ์การประเมินผลชัดเจน ครอบคลุมกับจุดประสงค์	+1	+1	+1	3	1.0
4.2 วิธีการวัดผลและเครื่องมือสอดคล้องกับจุดประสงค์และกิจกรรม	+1	+1	+1	3	1.0

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ การเล่านิทาน (ปากเปล่า / หนังสือ / ภาพ / สื่อ ประกอบ)

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			คะแนน	IOC
	1	2	3		
1. หน่วยการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0
1.1 มีความสอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0
1.2 มีความสอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	3	1.0
1.3 มีความชัดเจนของการใช้ภาษา	+1	+1	+1	3	1.0
2. จุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0
2.1 จุดประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้ระบุชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.0
2.2 จุดประสงค์ของกิจกรรมระบุชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.0
2.3 จุดประสงค์มีความเป็นไปได้	+1	+1	+1	3	1.0
3. กิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา	+1	+1	+1	3	1.0
3.2 มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.0
3.3 เรียงลำดับกิจกรรมเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.0
3.4 เนื้อหาที่นำมาใช้กิจกรรมเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.0
3.5 เวลาที่กำหนดเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.0
4. การวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	3	1.0
4.1 เกณฑ์การประเมินผลชัดเจน ครอบคลุมกับจุดประสงค์	+1	+1	+1	3	1.0
4.2 วิธีการวัดผลและเครื่องมือสอดคล้องกับจุดประสงค์และกิจกรรม	+1	+1	+1	3	1.0

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

หน่วยการเรียนรู้ การเล่านิทาน (ปากเปล่า / หนังสือ / ภาพ / สื่อ ประกอบ)

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			คะแนน	IOC
	1	2	3		
1. หน่วยการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0
1.1 มีความสอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0
1.2 มีความสอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	3	1.0
1.3 มีความชัดเจนของการใช้ภาษา	+1	+1	+1	3	1.0
2. จุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0
2.1 จุดประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้ระบุชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.0
2.2 จุดประสงค์ของกิจกรรมระบุชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.0
2.3 จุดประสงค์มีความเป็นไปได้	+1	+1	+1	3	1.0
3. กิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา	+1	+1	+1	3	1.0
3.2 มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.0
3.3 เรียงลำดับกิจกรรมเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.0
3.4 เนื้อหาที่นำมาใช้กิจกรรมเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.0
3.5 เวลาที่กำหนดเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.0
4. การวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	3	1.0
4.1 เกณฑ์การประเมินผลชัดเจน ครอบคลุมกับจุดประสงค์	+1	+1	+1	3	1.0
4.2 วิธีการวัดผลและเครื่องมือสอดคล้องกับจุดประสงค์และกิจกรรม	+1	+1	+1	3	1.0

ตาราง แสดงผลการวิเคราะห์คะแนนของแบบทดสอบ การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ โดยผ่านการ
 เล่านิทาน ของนักเรียนอนุบาล 1 จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			คะแนน	IOC
	1	2	3		
1. แบบทดสอบสอดคล้องกับแผนการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0
2. แบบทดสอบส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์	+1	+1	+1	3	1.0
3. แบบทดสอบมีวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	3	1.0
4. แบบทดสอบวัดผลตามจุดประสงค์	+1	+1	+1	3	1.0
5. แบบทดสอบมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0

ตาราง แสดงผลการวิเคราะห์คะแนนของแบบประเมินความคิดสร้างสรรค์ โดยผ่านการเล่านิทาน
 ของนักเรียนอนุบาล 1 จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			คะแนน	IOC
	1	2	3		
1. ความคิดริเริ่ม	+1	+1	+1	3	1.0
2. ความคิดคล่องตัว	+1	+1	+1	3	1.0
3. ความคิดยืดหยุ่น	+1	+1	+1	3	1.0
4. ความคิดละเอียดลออ	+1	+1	+1	3	1.0

ตาราง แสดงผลการวิเคราะห์คะแนนของแบบประเมินพฤติกรรมของการพัฒนาความคิด
 สร้างสรรค์ โดยผ่านการเล่านิทาน ของนักเรียนชั้นอนุบาล 1 จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			คะแนน	IOC
	1	2	3		
1. การแสดงออก	+1	+1	+1	3	1.0
2. ความรับผิดชอบ	+1	+1	+1	3	1.0

ภาคผนวก ง
ภาพกิจกรรม

การเล่านิทานด้วยปากเปล่า

การเล่านิทานโดยใช้หนังสือประกอบ

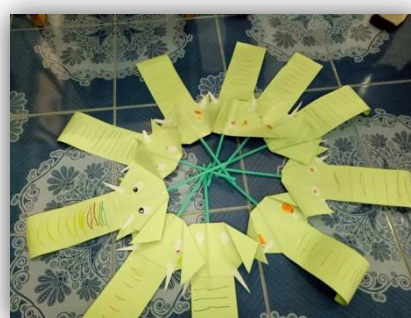
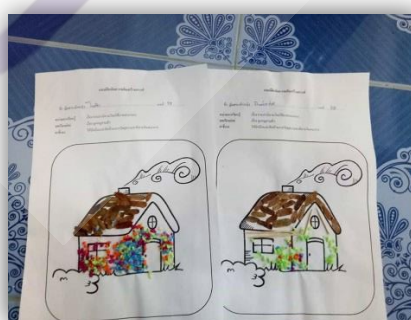
การเล่านิทานโดยใช้ภาพประกอบ

การเล่านิทานโดยใช้สื่อประกอบ

ผลงานนักเรียน

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – นามสกุล

นางสาวสุพัต สกุดดี

ประวัติการศึกษา

ปี พ.ศ. 2555

วิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) (คหกรรมศาสตร์)

สาขาพัฒนาการครอบครัวและเด็ก

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

อาสาสมัครผู้ดูแลเด็ก สังกัดกรุงเทพมหานคร

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียนอินดารุลมินา

สำนักงานเขต หนองจอก